

Teija Hirsivaara & Jaana Rusanen

”MIELENKIINTOISTA, MESSISSÄ OLLAAN!!!”

Selvitys Limingan kunnan järjestöjen ja Limingan kunnankirjaston yhteistyöstä

”MIELENKIINTOISTA, MESSISSÄ OLLAAN!!!”

Selvitys Limingan kunnan järjestöjen ja Limingan kunnankirjaston yhteistyöstä

Teija Hirsivaara & Jaana Rusanen
Opinnäytetyö
Kevät 2014
Kirjasto- ja tietopalvelun
koulutusohjelma
Oulun ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Oulun ammattikorkeakoulu
Kirjasto- ja tietopalvelun koulutusohjelma

Tekijät: Teija Hirsivaara & Jaana Rusanen

Opinnäytetyön nimi: "Mielenkiintoista, messissä ollaan!!!" : Selvitys Limingan kunnan järjestöjen ja Limingan kunnankirjaston yhteistyöstä

Työn ohjaaja: Ulla Virranniemi

Työn valmistumislukukausi ja -vuosi: Kevät 2014 Sivumäärä: 52 + 39 liitesivua

Toiminnallisessa opinnäytetyössä selvittää toimeksiantajalle, Limingan kunnankirjastolle, Limingan kunnankirjaston ja Limingan alueella toimivien järjestöjen yhteistyöhalukkuutta ja mahdollisuuksia sekä yhteistyön mahdollisia vaikutuksia kuntalaisten hyvinvointiin. Opinnäytetyö on kolmiosainen; Limingan kunnankirjaston messuosaston suunnittelu ja toteutus Limingan Hyvinvointimessuille, Limingan alueen järjestöjen kartoitus sekä näille järjestöille suunnattu yhteistyökysely.

Opinnäytetyössä ei pyritä kvalitatiivisiin tai kvantitatiivisiin tuloksiin, vaan kartoittamaan Limingan alueen järjestöjen kiinnostusta tehdä yhteistyötä Limingan kunnankirjaston kanssa. Selvitys on empiirinen eli aineistoa hyödyntävä selvitys. Sähköisen kyselyn avulla kerättävä aineisto käsitellään sisällönanalyysillä. Selvitysaineiston pohjalta pyritään selvittämään, onko Limingan kunnankirjastolla ja järjestöillä halua tehdä yhteistyötä keskenään, millaista hyötyä he odottavat yhteistyöltä sekä miten sitä voisi kehittää.

Analysoidun selvitysaineiston perusteella järjestöt ovat kiinnostuneita tekemään ja kehittämään yhteistyötä Limingan kunnankirjaston kanssa. Yhtenä tärkeimpänä yhteistyön lisääntymisen esteenä kuitenkin nähtiin, että järjestöt eivät tunteneet kirjaston palveluita eivätkä käytäntöjä riittävän hyvin. Selvityksestä ilmeni myös, että yhteistyötä voisi tehdä kirjaston ulkopuolellakin, muun muassa tuomalla kirjaston kulttuuritarjontaa ympäristön kylille.

Opinnäytetyön pohjalta voisi tehdä useampiakin jatkotutkimuksia, koska kirjastojen ja järjestöjen yhteistyötä on tutkittu vähän. Aiheita voisivat olla yleisten kirjastojen ja järjestöjen yhteistyömuodot tai syyt, jotka johtavat yhteistyön puuttumiseen. Toiminnallisena opinnäytetyönä voisi laatia kirjaston ja järjestöjen yhteistyön kehittämissuunnitelman tai ohjeistuksen kirjaston ja järjestöjen yhteistyöhön.

Asiasanat: hyvinvointi, järjestöt, kestävä kehitys, kirjastot, Liminka, Limingan kunnankirjasto, selvitykset, vapaaehtoistyö, yhdistykset, yhteistyö

ABSTRACT

Oulu University of Applied Sciences
Degree Programme in Library and Information Services

Authors: Teija Hirsivaara & Jaana Rusanen

Title of Bachelor's thesis: "Interesting, we're in!!!" :The Explorative Survey of Cooperation between Associations of Liminkas Municipality and the Municipal Library of Liminka

Supervisor: Ulla Virranniemi

Term and year of completion: Spring 2014

Number of pages: 52 + 39 appendices

This project based thesis was studied to the commissioner, the Municipal Library of Liminka if there is possibility for cooperation between associations of Liminkas municipality and the Municipal Library of Liminka and how the cooperation may affect the wellbeing of inhabitants. The thesis was composed of three parts; planning and implementing the Municipal Library of Liminkas stand for Wellbeing fair, surveying associations of Liminkas municipality and drawing up a contact information record and an inquiry of cooperation aimed at these associations.

There is no intention to achieve quantitative or qualitative results in this thesis; instead the aim was to study in general the interest of the associations of Liminkas municipality to cooperate with the Municipal Library of Liminka. The survey was based on empirical evidence. The data is gathered by electronic survey and was processed using content analysis. On the basis of the gathered material there was an attempt to find out, if the Municipal Library of Liminka and associations have a will to cooperate, what kind of profit they expect from cooperation and how the cooperation could be developed.

According to the analysed results of inquiry the organizations are interested in making and developing cooperation with Municipal Library of Liminka. The fact that the associations were not aware of the services and the practises of library well enough could create barriers regarding forming future cooperation. According to survey cooperation could be extended outside the library as well, for example providing culture offerings of library to the surrounding villages for.

On the basis of this thesis further studies could be conducted, since the cooperation between libraries and associations has hardly ever been studied. For example the forms of cooperation between libraries and associations or the reasons leading to the lack of cooperation could be studied. As an example for project based topic could be done either preparing a development plan or an instruction guide in order to increase cooperation between library and associations.

Keywords: well-being, organizations, sustainable development, libraries, Liminka, Municipal Library of Liminka, accounts, voluntary work, associations, cooperation

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	6
2	LIMINGAN KUNNANKIRJASTO JA LIMINGAN KUNTA	8
2.1	Limingan kunta	8
2.2	Limingan kunnankirjasto ja Tupoksen lainausasema	9
2.3	JÄRKI - Järjestöjen ja kirjaston yhteistyön kehittämishanke	10
3	JÄRJESTÖTOIMINTA SUOMESSA	12
3.1	Järjestötoiminnan historia	12
3.2	Järjestöt ja vapaaehtoistoiminta	14
3.3	Järjestötyypit ja järjestöjen tehtävät	18
3.4	Järjestöt ja kunnat	19
3.5	Järjestötoiminnan tulevaisuus	21
4	JÄRJESTÖN JA KIRJASTON YHTEISTYÖ	22
4.1	Yhteistyötä ulkomailla	22
4.2	Yhteistyötä Suomessa	23
4.3	Yhteistyötä Limingassa	24
5	TOIMINNALLINEN OSUUS	26
5.1	Hyvinvointimessut	26
5.2	Kokemukset messuilta	29
5.3	Yhteystietoluettelo Limingan alueella toimivista järjestöistä	30
6	KYSELY LIMINGAN ALUEEN JÄRJESTÖILLE	33
6.1	Selvityskysymykset	33
6.2	Selvitysmenetelmä	33
6.3	Selvityksen tulokset	35
6.3.1	Kirjaston käyttö ja yhteistyö	36
6.3.2	Yhteistyön tiheys, edut ja resurssit	38
6.3.3	Yhteistyön kehittäminen	40
6.3.4	Hyvinvointi ja elämänlaatu	41
6.4	Yhteenveto	43
7	POHDINTA	45
	LÄHTEET	50
	LIITTEET	53

1 JOHDANTO

Opinnäytetyömme aiheena on yleisen kirjaston ja järjestöjen välinen yhteistyö. Opinnäytetyömme tilaajalla, Limingan kunnankirjastolla, on käynnissä Järki-hanke (tarkemmin luvussa 2.3), jossa kehitetään yhteistyömuotoja Limingan kunnankirjaston ja Limingan alueella toimivien yhdistysten, järjestöjen ja pienyritysten välille. Opinnäytetyössämme käytämme nimitystä järjestö sekä yhdistyksistä että järjestöistä. Hankkeen tavoitteena on vakiinnuttaa yhteistyömuotoja kirjaston ja edellä mainittujen organisaatioiden välille sekä tavoittaa ryhmiä, jotka eivät vielä hyödynnä kirjaston tarjoamia palveluita.

Opinnäytetyömme on toiminnallinen. Toiminnallisessa opinnäytetyössä olennaisena osana on käytännön toteutus, joka voi olla esimerkiksi ammatillisen käytännön ohjeistusta tai tapahtuman järjestämistä. Käytännön toteutuksen vaiheet raportoidaan opinnäytetyössä käyttäen tutkimusviestinnällisiä keinoja. (Vilka & Airaksinen 2003, 9.) Pelkkä käytännön toteutus ei kuitenkaan riitä, vaan toiminnallisessa opinnäytetyössä on kyettävä yhdistämään käytäntö ja teoriatieto (Vilka & Airaksinen 2003, 41–42).

Toiminnallisen työelämälähtöisen opinnäytetyömme tarkoituksena on selvittää Limingan kunnankirjaston ja Limingan alueella toimivien järjestöjen yhteistyötä ja sen mahdollisia vaikutuksia kuntalaisten hyvinvointiin. Opinnäytetyömme on selvitys, eikä sillä pyritä kvalitatiivisiin tai kvantitatiivisiin tuloksiin vaan kartoittamaan Limingan alueen järjestöjen kiinnostusta tehdä yhteistyötä Limingan kunnankirjaston kanssa.

Toiminnallinen opinnäytetyömme koostuu kolmesta osasta:

1. Hyvinvointimessujen Limingan kunnankirjaston messuosastosta, missä testaamme yhteistyön tekemistä järjestöjen kanssa sekä luomme alustavia kontakteja.
2. Limingan alueen järjestöjen kartoittamisesta ja niistä laadittavasta yhteystietoluettelosta, jota hyödynnetään järjestöille laadittavan kyselyn lähettämisessä.
3. Opinnäytetyömme tutkimuksellinen osa koostuu järjestöille suunnatusta kyselystä ja vastausten perusteella tehtävästä selvityksestä.

Selvityksemme aineisto kerätään Limingan alueella toimiville yhdistyksille suunnatulla Internet-kyselyllä, joka toteutetaan Webropol-kyselyohjelmistolla 07.10. – 30.10.2013 välisenä aikana. Sähköisen Webropol-kyselyn avulla kerättävän selvitysaineiston pohjalta pyritään selvittämään

onko Limingan kunnankirjastolla ja järjestöillä halua tehdä yhteistyötä keskenään, millaista hyötyä he odottavat yhteistyöltä sekä miten sitä voisi kehittää. Selvityksemme on empiirinen eli aineistoa hyödyntävä selvitys ja aineisto käsitellään sisällönanalyysillä.

Opinnäytetyömme viitekehyksessä käsittelemme suomalaisen järjestötoiminnan historiaa, vapaaehtoistoimintaa, järjestötyyppejä ja järjestöjen tehtäviä, kuntien ja järjestöjen yhteistyötä sekä järjestöjen tulevaisuutta. Lisäksi käsittelemme kirjaston ja järjestön yhteistyötä. Mielestämme näiden asioiden esittäminen viitekehyksessä tukee opinnäytetyömme toiminnallista osuutta.

Valitsimme opinnäytetyömme aiheeksi yleisten kirjastojen ja järjestöjen yhteistyön, koska yleisten kirjastojen ja järjestöjen välisen yhteistyön kehittäminen ja vakiintuneiden yhteistyömuotojen aikaansaaminen on tärkeää yleisissä kirjastoissa, ja koska yleisten kirjastojen ja järjestöjen yhteistyötä ja sen eri muotoja on tutkittu vähän. Oletamme, että kaikissa Suomen kunnissa ja kaupungeissa yleiset kirjastot eivät ole täysin hyödyntäneet yhdistysten ja järjestöjen tarjoamia yhteistyömahdollisuuksia. Aiheen valintaan vaikutti myös se, että olemme aktiivisesti järjestötoiminnassa mukana.

Pidämme opinnäytetyömme aihetta yleisten kirjastojen ja järjestöjen yhteistyöstä ajankohtaisena, koska yleiset kirjastot joutuvat määrärahojen vähentyessä etsimään uusia tapoja tuottaa ja kehittää palveluitaan. Verkostoitumalla uusien yhteistyökumppaneiden kanssa ja kehittämällä uusia yhteistyömuotoja yleinen kirjasto voisi tulevaisuudessakin vastata asiakkaiden muuttuviin tarpeisiin.

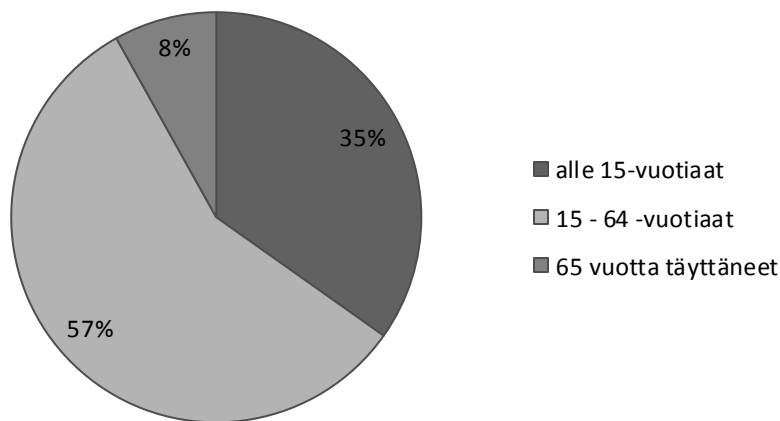
Monissa kunnissa ja kaupungeissa toimii aktiivisesti useita erilaisia yhdistyksiä ja järjestöjä, joiden kanssa kirjastot voisivat tehdä aktiivisempaa yhteistyötä. Yhteistyöverkostojen avulla kirjastolla olisi mahdollisuus jakaa asiantuntijuuttaan, osaamistaan sekä tehdä kirjaston palveluita tunnetuksi laajemmin.

Opinnäytetyömme on merkityksellinen toimeksiantajallemme, koska selvityksemme tuloksia sekä yhteystietoluetteloa voidaan hyödyntää Limingan kunnankirjaston Järki-hankkeessa. Itse saimme opinnäytetyötä tehdessämme tietoa ja valmiuksia yleisten kirjastojen ja järjestöjen yhteistyön kehittämiseen ja toteuttamiseen.

2 LIMINGAN KUNNANKIRJASTO JA LIMINGAN KUNTA

2.1 Limingan kunta

Liminka on vuonna 1477 perustettu nuorekas ja kehittyvä Pohjois-Pohjanmaalla sijaitseva rannikkokunta noin 30 kilometrin päässä Oulusta (Limingan kunta 2012a, viitattu 9.10.2013). Limingan naapurikuntia ovat Kempele, Lumijoki, Muhos, Oulu, Siikajoki, Siikalatva, Tyrnävä ja Vaala. 31.12.2012 Limingan väkiluku oli 9432 henkilöä. Väestöstä alle 15 vuotiaita oli 34,8 %, 15 - 64 -vuotiaita oli 57,1 % sekä 65 vuotta täyttäneitä oli 8,1 % (kuvio 1). (Tilastokeskus 2013, viitattu 10.10.2013.)

KUVIO 1. Limingan väkiluvun prosentuaalinen jakauma (n = 9432)

Vuonna 2011 kolme neljäsosaa väestöstä oli suorittanut vähintään keskiasteen tutkinnon sekä kolmannes väestöstä oli suorittanut korkea-asteen tutkinnon. Liminka oli muuttovoittokunta. (Tilastokeskus 2013, viitattu 10.10.2013.) Kattavien peruspalveluiden lisäksi Limingan kunta tarjoaa kuntalaisilleen laajan valikoiman vapaa-ajan viettomahdollisuuksia liikunnan, kulttuurin sekä luontoelämysten parissa (Limingan kunta 2012a, viitattu 9.10.2013).

2.2 Limingan kunnankirjasto ja Tupoksen lainausasema

Limingan kunnankirjasto perustettiin vuonna 1856 (Kirjastot.fi 2013b, viitattu 14.10.2013). Kirjasto kuuluu Oulun maakuntakirjastoalueeseen, jonka maakuntakirjasto on Oulun kaupunginkirjasto (Kirjastot.fi 2013a, viitattu 10.10.2013). Limingan kirjasto tekee seutuyhteistyötä Oulun ja ympäristökuntien muodostamassa OUTI-kirjastokimpassa. OUTI-kirjastoihin kuuluu yhdeksän kaupungin- ja kunnankirjastoa. Kirjastokimpan muodostavat Oulun-, lin-, Kempeleen-, Limingan-, Lumijoen-, Muhoksen-, Siikajoen-, Tyrnävän- ja Vihannin kirjastot. (Limingan kunta 2012b, viitattu 14.10.2013.) OUTI-kirjastoilla on yhteiset lainaaja- ja aineistorekisterit. OUTI-kirjastokortilla voi lainata kaikista OUTI-kirjastoista ja asiakkaat voivat maksua vastaan tilata aineistoa minkä tahansa OUTI-kirjaston kokoelmasta omaan kirjastoonsa. (OUTI-kirjastot 2013, viitattu 15.10.2013.)

Limingan kunnan pääkirjasto sijaitsee Limingan kuntakeskuksessa sekä sivupiste Tupoksen kylällä (Limingan kunta 2012b, viitattu 14.10.2013). Vuonna 2012 kirjastossa tehdyn työn määrä oli seitsemän henkilötyövuotta, joista kirjaston palkkaamien kirjastoammattilaisten osuus oli viisi ja puoli. Limingan kunnankirjastolla ei ole kirjastoauto toimintaa. (Kirjasto.fi 2013a, viitattu 10.10.2013.)

Vuonna 2012 kirjaston kokonaislainaus oli 174 111 kappaletta. Vuonna 2012 Limingan kunnankirjastoon tehtiin 84 000 fyysistä käyntiä sekä 403 566 verkkokäyntiä. Samana vuonna kunnan asukkaista 51 % oli Limingan kunnankirjaston lainaajia ja lainaajien kokonaismäärä oli 4 680 henkilöä. (Kirjastot.fi 2013a, viitattu 10.10.2013.)

Vuonna 2012 Limingan kunnankirjaston kokoelmissa oli kirja-aineistoa lähes 56 000 ja muuta aineistoa noin 4000 kappaletta. Vuonna 2012 aineiston kokonaishankinta oli noin 6 600 kpl (taulukko 1.) Kirjastoon tilattiin 98 lehteä, joista 13 sanomalehteä ja 85 aikakauslehteä. (Kirjasto.fi 2013a, viitattu 10.10.2013.)

TAULUKKO 1. Limingan kunnankirjaston kokoelmatiedot vuodelta 2012 (Kirjasto.fi 2013a, viitattu 10.10.2013)

	Kokoelmat (kpl)	Hankinnat (kpl)	Lainaus (kpl)
Kirjat	54 675	3 231	131 402
Nuotit ja partituurit	1 060	37	1 670
Musiikkiäänitteet	2 632	272	4 885
Muut äänitteet	640	83	4 040
CD-ROM -levyt	96	20	717
DVD- ja Blu-ray -levyt	780	189	8 406
Muut aineistot	162	2 780	22 095
Yhteensä	60 045	6 612	173 215

2.3 JÄRKI - Järjestöjen ja kirjaston yhteistyön kehittämishanke

JÄRKI-hanke on Limingan kunnankirjaston toteuttama Limingan alueen järjestöjen, pienyritysten ja kirjaston yhteistyön kehittämishanke (liite 1). Hanke toteutetaan 1.5.2013 - 31.8.2014 välisenä aikana Opetus- ja kulttuuriministeriön harkinnanvaraisella valtionavustuksella. Avustuksen on myöntänyt Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. (Kirjastot.fi 2013c, viitattu 13.5.2013.)

Hankkeella pyritään tavoittamaan kuntalaisia, jotka eivät käytä kirjaston palveluita, ja houkutella heitä kirjastoon kohdennettujen tapahtumien avulla. Hankkeen kantava ajatus on madaltaa kirjastoon tulemisen kynnystä sekä tiedottaa kirjaston palveluista kohdennetusti eri kohderyhmille. Hankkeen pyrkimyksenä on löytää kirjaston palveluista ja sisällöistä palvelukokonaisuuksia, joita markkinoidaan rajatuille kohderyhmille. (Kirjastot.fi 2013c, viitattu 13.5.2013.)

Järki-hankkeen yhteistyökumppaneita ovat Limingan alueella toimivat järjestöt ja harrastusryhmät, joista ensisijaisina ovat muun muassa paikkakunnan urheiluseurat, metsästysseurat ja pienet yksityiset harrasteryhmät. Kirjaston palveluiden tiedottaminen sekä palvelukokonaisuuksien markkinointi kohdennetaan erityisesti järjestöihin ja harrasteryhmiin, joiden kanssa kirjastolla

ei vielä ole yhteistyötä tai jotka eivät ole tavallisia yhteistyökumppaneita kirjaston kanssa. (Kirjastot.fi 2013c, viitattu 13.5.2013.)

Hankkeen aikana yhteistyökumppaneille tarjotaan muun muassa seuraavia palveluja: kirjaston markkinointia, kirjastopalvelujen esittelyä ja aineiston vinkkausta järjestöjen omissa kokoontumisissa, kirjaston tilojen tarjoamista kokouksien pitämiseen ja toimintaan sekä yhteistyössä järjestettäviä yhteistyökumppaneiden jäsenille suunnattuja tapahtumia kirjastossa. Projektin tavoitteena on järjestää vuoden aikana vähintään kymmenen järjestöjen ja harrasteryhmien kanssa yhteistyössä toteutettua tapahtumaa. (Kirjastot.fi 2013c, viitattu 13.5.2013.)

Projektin tavoitteena on luoda yhteistyömuotoja, jotka vakiintuvat kirjaston ja järjestöjen yhteisiksi työmuodoiksi sekä saavuttaa käyttäjäryhmiä, joita muuten ei välttämättä tavoitettaisi. Kirjaston ja projektin yhteistyökumppaneiden yhteistyö loisi uutta toiminnallista sisältöä jäsenistölleen. Yhteistyö lisäisi myös yhteistyökumppaneiden toiminnan näkyvyyttä kaikille kuntalaisille avoimien tapahtumien kautta. (Kirjastot.fi 2013c, viitattu 13.5.2013.)

3 JÄRJESTÖTOIMINTA SUOMESSA

Suomi on järjestötoiminnan luvattu maa. Järjestöjen toiminta Suomessa on perustunut vapaaehtoistoiminnalle, johon lähes puolitoista miljoonaa suomalaista osallistuu. EU-maiden kansalaisista suomalaiset ovat kuudenneksi aktiivisimpia osallistumaan vapaaehtoistoimintaan. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2011, viitattu 17.12.2013.) On arvioitu, että noin viidennes aikuisikäisistä kansalaisista on kokonaan järjestöyhteiskunnan ulkopuolella ja vajaalla kymmenesosalla kansalaisista on vähintään viisi jäsenyyttä eri järjestöissä. (Helander 2001, 51.)

Maatamme hallitaan vahvojen järjestöjen avulla, koska keskeiset talouselämän ja työmarkkinain järjestöt sekä hallitsevat että ohjaavat maamme taloutta ja politiikkaa läheisessä yhteistyössä Suomen hallituksen kanssa. Jokainen kansalainen on päivittäin tekemisissä asioiden kanssa, joiden ratkaisuun järjestöt ovat osallistuneet merkittävällä panoksella. Järjestöt vaikuttavat myös ruohonjuuritasolla ja täyttävät kansalaiskasvatustehtävää vaikuttamalla siihen, miten yhteiskunnassa vallitsevat arvot luodaan ja asenteet omaksutaan. Järjestön luomilla osallistumisareenoilla opitaan osallistumaan kollektiiviseen toimintaan. Järjestöt vaalivat yhteiskunnan kiinteyyttä ja yhteisöllisyyttä. (Helander 2001, 7.)

3.1 Järjestötoiminnan historia

Vakiintuneen kansalaistoiminnan juuret ulottuvat Suomessa 1700-luvun lopulle, jolloin useita vapaamuurariveljeskunnan looseja ja muita salaseuroja aloitti toimintansa. 1791 - 1808 välisenä aikana perustettiin ensimmäiset sivistysseurat, jotka ajoivat käytännöllisen hyödyn asiaa. Tunnetuin näistä oli vuonna 1797 perustettu Suomen Talousseura. Ensimmäiset uskonnolliset järjestöt perustettiin 1810-luvulla. (Alapuro & Stenius 1987, 21–23; Heikkilä & Seppo 1987, 77.)

Suomessa yhdistystoiminnan laajeneminen oli sidoksissa Euroopan tilanteeseen sekä Venäjän keisarin ratkaisuihin. Suomen liittäminen Venäjän yhteyteen aiheutti yhdistystoiminnan taantumisen, koska Venäjän keisarit Aleksanteri I (1801–1825) ja Nikolai I (1825–1855) pitivät yllä tiukkaa kuria ja järjestystä ja yhdistystoiminta Suomessa ei päässyt vapaasti kehittymään. 1830- ja 1840-luvulla Euroopassa koettua kansalaistoiminnan kasvuaaltoa ei juuri Suomessa koettu. (Harju 2007, viitattu 7.10.2013.)

1831–1860 välisenä aikana painotettiin kansallista yhtenäisyyttä ja omistautumista isänmaata kohtaan. Näitä aatteita ajettiin sivistys- ja hyväntekeväisyysseurojen avulla sekä perustamalla raittius- ja rouvasväen yhdistyksiä sekä oma-apuyhdistyksiä. Vuonna 1831 Lauantaiseuralaiset perustivat Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran, jota voidaan pitää ajanjakson merkkipaaluna. (Siisiäinen 1996a, 35–36.)

Vuosien 1860–1880 aikana organisoituminen alkoi saada liberaalimpia ja tasa-arvoisempia piirteitä. Tuolloin perustettiin ensimmäiset joukkojärjestöt, esimerkiksi vapaapalokunnat. 1880-luvulta alkoi laajamittaisempi joukkojärjestäytyminen ja sen keulassa kulkivat muun muassa raittiusseuraliike, nuorisoseurat, sivistyneistön johtama varhainen työväenliike ja erilaiset kansansivistysjärjestöt. (Siisiäinen 1996a, 36.) Suomessa poliittinen työväenliike ja ammattiyhdistysliike kytkeytyivät läheisesti toisiinsa ja kehittyivät rinta rinnan (Harju 2007, viitattu 7.10.2013).

Esiosuustoiminnan myötä 1880- ja 1890-luvulla alkoi syntyä esiosuuskauppoja, joista noin kolmannes oli luonteeltaan työväenkauppoja. Osuustoimintalain astuttua voimaan vuonna 1901 osuustoiminta alkoi levitä voimakkaasti. (Mauranen 1987, 177, 179.) Myös vuonna 1899 perustettu työväenpuolue kasvoi liittolaisjärjestöineen (Siisiäinen 1996a, 36).

Vuoden 1905 suurlakon aikana koko maan kattava järjestöverkko oli valmis. Yhdistystoiminnan historiassa suurlakon jälkeistä aikaa leimasi järjestötoiminnan jakautuminen luokkaristiriitojen mukaisesti. Poliittisuus läpäisi jossakin määrin ”ei-poliittisen” yhdistyslaitoksen, ja monet yhdistykset ryhmittäytyivät porvarillisen ja sosialistisen pääliikkeensä ympärille. (Siisiäinen 1996a, 37.) Suurlakon jälkeen työväenliike radikalisoitui ja työväen järjestöjen määrä kasvoi nopeasti 1905–1907 välisenä aikana (Harju 2007, viitattu 7.10.2013).

Kansalaissodan (1918) jälkeen Suomessa toteutui eräänlainen leiriasetus osapuolijaon mukaisesti. Yli 3000 vasemmistolaista järjestöä lopetettiin sekä osa työväenliikkeestä pakotettiin maan alle. Sotien välistä aikaa leimasi ideologisesti oikeistolainen, 1920- ja 30-lukujen vaihteessa ääri-oikeistolainen henki. Sota-aika merkitsi järjestötoiminnan lamaantumista ja maanpuolustusjärjestöjen aktiivisuuden kasvua. (Siisiäinen 1996a, 36–37.)

Sotien jälkeiset vuodet (1944–48) olivat kansandemokraattisten järjestöjen voittokulkua, joka tasaantui 1950- ja 1960-luvun alussa. Suomalainen yhdistyskenttä modernisoitui 1960-luvulla, jolloin kaikki ajatussuuntaukset saivat järjestäytyä vapaasti. (Siisiäinen 1996a, 38.) Ammattiyhdistystoiminta ja poliittinen toiminta vilkastuivat 1960-luvun lopulta lähtien. Länsimainen vasemmistoradikalismien aalto saavutti Suomen 1960-luvun jälkipuoliskolla ja aktivoi ihmiset toimimaan am-

mattiyhdistyksissä ja poliittisissa puolueissa. Radikalismi kanavoitui yhdistysaktiivisuudeksi ja radikaalien nuorisoliikkeiden määrä kasvoi 1960- ja 70-luvun vaihteessa. (Siisiäinen 1996b, 40–41.) 1970-luvun lopulta lähtien uudet yhteiskunnalliset liikkeet, jotka keskittyivät ajamaan tiettyä asiaa, kyseenalaistivat teollisen ja modernin yhteiskunnan liikkeiden yhteisiä arvoja, kuten ajatusta kasvusta tai tulonjakopolitiikan keskeisyyttä. Liikkeet korostivat elämäntapaan liittyviä tekijöitä kuten ekologiaa, luontoon ja eläimiin liittyviä harrastuksia tai ikä- ja sukupolvikysymyksiä. 1980-luvulta alkaen erilaisten vapaa-ajan järjestöjen ja harrastusjärjestöjen sekä kulttuuri- ja opintoyhdistysten määrät ovat kasvaneet. (Siisiäinen 1996a, 38, 40.) Vuonna 2000–2002 rekisteröidyistä yhdistyksistä peräti 70 prosenttia on kulttuuri-, liikunta- tai muita harrastusyhdistyksiä (Kankainen & Siisiäinen 2009, 108).

3.2 Järjestöt ja vapaaehtoistoiminta

Yleensä termejä yhdistys ja järjestö käytetään Suomessa rinnakkain. Tarkasti määriteltynä yhdistys on järjestön perusyksikkö, jonka muodostavat yleensä henkilöjäsenet. Usein yhdistys toimii paikallisesti, mutta se voi toimia myös alueellisesti tai valtakunnallisesti. Järjestöt taas ovat valtakunnallisia kokonaisuuksia, jonka osia ovat paikalliset yhdistykset sekä piiri- ja liitto-organisaatiot. Järjestöt ovat järjestäytymismuodoltaan yhdistyksiä. (Jeronen 2009, 12.)

Erityisesti harrastuspiirit toimivat usein vain paikallistasolla, kun taas liikuntaan, kansalaistoimintaan sekä ammatti- ja elinkeinotoimintaan suuntautuneet järjestöt ovat voimakkaasti hierarkisoituneita. (Helander 2001, 30–31.) Paikallisjärjestöt edustavat usein järjestöhierarkian alinta tasoa sekä toimivat jäsenten rekrytointiyksikköinä (Helander 2001, 12).

Termiä kansalaisjärjestö käytetään, kun viitataan järjestöihin, jotka toimivat sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla. Paikallisella tasolla toimivaa järjestöä ei kutsuta termillä kansalaisjärjestö. (Helander 2001, 14.) Kansalaisjärjestöt ovat yleishyödyllisiä yhdistyksiä, joiden pyrkimys on tuottaa yhteisölleen yleistä hyvää. Yleishyödyllisyys määritellään tuloverolaissa. Yleishyödyllinen toiminta ei saa kohdistua rajoitettuihin henkilöpiireihin eikä tuottaa osallisille taloudellista etua. (Jeronen 2009, 17.) Esimerkiksi Lions Club, Greenpeace ja Mannerheimin Lastensuojeluliitto ovat kansalaisjärjestöjä.

Suomessa on yhdistymisvapaus, mikä tarkoittaa sitä, että jokainen Suomessa asuva voi vapaasti perustaa yhdistyksiä, hakeutua yhdistyksen jäseneksi, kuulua yhdistykseen sekä erota yhdistyksestä. Yhdistyksen perustamiseen ja kokoontumiseen ei tarvita viranomaisen lupaa, ja jos yhdis-

tyksessä ei tehdä rikoksia tai loukata hyviä tapoja yhdistys saa toimia vapaasti. (Suomen perustuslaki 731/1999 13 §). Lain mukaan yhdistyksen voi perustaa yli 15-vuotias henkilö. Virallisessa yhdistyksessä pitää olla vähintään kolme henkilöä ja sen perustamisesta tehdään perustamiskirja. (Yhdistyslaki 503/1989 2:7 §.)

Yhdistykset jaotellaan rekisteröityihin ja rekisteröimättömiin yhdistyksiin. Rekisteröityjen yhdistysten asema on toiminnallisesti vankempi kuin rekisteröimättömien yhdistysten, koska rekisteröinti tuottaa oikeuskelpoisuuden sekä oikeushenkilöyden. Rekisteröity yhdistys voi olla asianosaisena oikeudenkäynnissä, se voi tehdä sopimuksia sekä sillä voi olla varallisuutta. Rekisteröimättömälle yhdistykselle edellä mainitut asiat eivät ole mahdollisia. (Helander 2001, 13.)

Järjestöjen jäsenet maksavat jäsenmaksua, jonka vastineeksi he saavat järjestön jäsenyyden. Yleensä jäsenmaksut ovat samansuuruisia järjestön kaikille jäsenille. Jäsenmaksujen avulla ylläpidetään järjestön toimintaa ja turvataan sen jatkuvuus. Jäsenmaksujen avulla voidaan myös tuottaa jäsenistölle palveluja. Paikallisjärjestöjen jäsenmaksu takaa ennalta määritellyt peruspalvelut. Joissakin tapauksissa voi jäsenmaksuihin sisältyä erityisiä palveluita, kuten esimerkiksi oikeus liikuntapaikan käyttöön tai kilpailulisenssi. (Helander 2001, 59–60.) Palkansaajien ammattiosastot eli paikalliset ammattiyhdistykset ovat erikoisjärjestöjä, jotka ajavat jäsenistönsä etua, muun muassa ammattiliittojen jäsenmaksuilla katetaan työttömien jäseniensä ansiosidonnainen päiväraha.

Suomalainen järjestökenttä kokoaa varsin tasaisesti jäseniä sekä miehistä että naisista. Nais-enemmistöisiä järjestöjä on jonkin verran enemmän kuin miesenemmistöisiä. Pelkästään miesjäsenyyteen perustuvia järjestöjä ovat erityisesti vapaa-ajan harrastuksia varten perustetut järjestöt, kun taas vahvasti verkostoituneet neuvontajärjestöt, kuten esimerkiksi martat, pohjautuvat pelkästään naisjäsenyyteen. (Helander 2001, 56.)

Suomalaisten järjestöjen jäsenistö on melko keski-ikäpainotteista. Erityisesti 30–64-vuotiaat ovat aktiivisesti ja kattavasti mukana kaikilla järjestötoiminnan aloilla. Alle 30-vuotiaat ovat aktiivisesti mukana liikuntaan liittyvissä järjestöissä. Yli 65-vuotiaat osallistuvat aktiivisesti kansalaistoimintaan liittyvien järjestöjen toimintaan. (Helander 2001, 59.)

Koskiahon mukaan vapaaehtoistyön käsite ymmärretään yksilöiden tai ryhmien konkreettiseksi toiminnaksi ja vapaaehtoistoiminta tätä toimintaa organisoivien järjestöjen toiminnaksi (Helander 2001, 62). Euroopan Parlamentin vuoden 2008 mietinnön vapaaehtoistyön määritelmässä vapaaehtoistyötä ei tehdä taloudellista korvausta vastaan, eli siitä ei makseta, vapaaehtoistyötä

tehdään omasta vapaasta tahdosta, se hyödyttää kolmatta osapuolta perhe- ja ystävä-piirin ulkopuolella ja vapaaehtoistyö on kaikille avointa. (Pessi & Oravasaari 2010, 9.) Ruohonen (2003, 43) toteaa vapaaehtoistoiminnan olevan välittämisen ja jakamisen keskeinen muoto, joka voi painottua hyväntekeväisyyteen, keskinäiseen auttamiseen, osallisuuteen tai edunvalvontaan. Nylund ja Yeung (2005, 15) määrittelevät vapaaehtoistyön palkattomaksi, vapaasta tahdosta kumpuavaksi ja yleishyödylliseksi, ja se useimmiten on järjestäytynyt jonkin tahon avustuksella.

Järjestöt tarjoavat toiminta-areenoja monenlaiselle vapaaehtoistyölle. Vapaaehtoistyöntekijät löytävät järjestöissä itselleen sopivan ja mielekkään paikan, missä he voivat rakentaa identiteettiään ja tuntea itsensä yhteisön toimijaksi sen sijaan, että olisivat toiminnan kohteena. Parhaimmillaan vapaaehtoistoiminta voi luoda uskoa tulevaisuuteen sekä siihen, että omalla toiminnalla on mahdollista vaikuttaa omaan elinympäristöönsä. (Ruohonen 2003, 45.) Osallisuus luo yhteisöllisyyttä ja lisää vastuuta itsestä ja muista.

Valtaosa vapaaehtoistoiminnasta kanavoituu paikallisjärjestöjen kautta, vaikka vapaaehtoistointaa tapahtuu myös valtakunnallisissa, piiri- tai aluetason järjestöissä (Helander 2001, 63). Koko yhteiskunnan hyväksi tuotettu vapaaehtoispanos kulkee vain osaksi järjestöjen kautta. Eri-tyisesti sosiaalialalla suuri osa vapaaehtoisesta avustustoiminnasta kulkee muun muassa erilaisien vertaisryhmien kautta. Erilaiset toimintakeskukset välittävät palveluja varsinaisen järjestökentän ulkopuolelta tai osaksi siihen liittyen. (Helander 2001, 67.)

Kansainvälisen vertailun mukaan suomalaisten vapaaehtoistointaan käyttämä aika on suurempi kuin vapaaehtoisuuden kärkimaissa Yhdysvalloissa ja Kanadassa (Möttönen & Niemelä 2005, 64). Vertailtaessa Pohjoismaita keskenään on Suomen vapaaehtoisten antama panos hyvinvoinnin ydinalueella suurempi kuin Norjassa ja Ruotsissa (Helander 2001, 65). Vapaaehtoistyötä tehdään keskimäärin runsaat kolme tuntia viikossa, mutta terveydenhuollon järjestöissä vapaaehtoistyötä tehdään selvästi enemmän. Ammatti- ja elinkeinotoimintaan liittyvissä järjestöissä tehdään vähiten vapaaehtoistyötä. (Helander 2001, 64–65.)

Vapaaehtoisten konkreettinen merkitys paikallisen järjestötoiminnan eri tehtävissä on merkittävä, koska suomalainen paikallisjärjestö toimii lähes pelkästään vapaaehtoisten varassa (Helander 2001, 63). Vapaaehtoistyö on monimuotoista (kuviot 2). Suomalaisten suosituin (30 %) vapaaehtoistoiminnan alue on urheilu ja liikunta. Toiseksi eniten osallistutaan terveys- ja sosiaalialojen (25 %) vapaaehtoistoimintaan sekä kolmanneksi lasten ja nuorten kasvatusasioihin (22 %) liittyvään vapaaehtoistoimintaan. (Möttönen & Niemelä 2005, 64.)

Toimintamahdollisuuksia vapaaehtoisille

Pirkko Hakkarainen, Kansalaisareena ry

KUVIO 2 Vapaaehtoistyön erilaisia toimintamuotoja (Hakkarainen 2003, 20)

Yeungin mukaan vapaaehtoistoiminnassa naisia kiinnostavat terveys- ja sosiaaliasiat sekä lasten ja nuorten toiminta. Miesten kiinnostuksen kohteita ovat urheilu, asuinaluetoiminta, maanpuolustus ja pelastuspalvelut. Nuoria lähellä olevat vapaaehtoistoiminnan alat ovat eläinten-, luonnon- ja ympäristönsuojelu, ihmisoikeudet sekä lasten ja nuorten toiminta. Vapaaehtoistoiminnassa ikäihmisiä puolestaan kiinnostavat terveys- ja sosiaaliasiat, uskonnolliset teemat sekä asuinalueen

toiminta. Vapaaehtoisista yli puolet (62 %) osallistuu järjestön tai säätiön järjestämään vapaaehtoistoimintaan. (Möttönen & Niemelä 2005, 64 - 65.)

Vapaaehtoistyöllä haetaan sisältöä elämään. Suomalaisista vapaaehtoistyön tekijöistä 41 prosentille tärkein motivoiva tekijä vapaaehtoistyön tekemiseen on halu auttaa muita. Muilla tekijöillä ja motiiveilla on huomattavasti vähäisempi rooli, mutta niiden joukosta erottuu halu käyttää vapaa-aikaa johonkin hyödylliseen toimintaan ja saada säännöllistä päiväohjelmaa. Erityisesti naisten motiiveissa tehdä vapaaehtoistyötä korostuvat halu oppia uusia asioita, auttamisenhalu sekä toive tutustua uusiin ihmisiin. Miehiä innostaa vapaaehtoistyöhön ystävien ja tuttavien vaikutus, halu käyttää vapaa-aikaa hyödylliseen tekemiseen sekä kansalaisvelvollisuuden tunne. Maaseudulla vapaaehtoistoimintaan motivoi kansalaisvelvollisuuden tunne, kun taas suurissa kaupungeissa toiminnan taustalla on auttamisen halu. (Möttönen & Niemelä 2005, 65.)

3.3 Järjestötyypit ja järjestöjen tehtävät

Järjestö perustetaan jonkin tai joidenkin tavoitteiden saavuttamiseksi, ja niissä toimitaan muun muassa lasten, vanhusten, vammaisten, ympäristön ja eläinten hyväksi. Järjestötoimintaan perustuu myös Suomen poliittinen järjestelmä, koska puolueet ovat järjestöjä. (PO1NT.FI - Nuorten portaali 2013, viitattu 8.11.2013.)

Järjestöt ovat paikallisia verkostotoimijoita, joilla on kolme tehtävää. Järjestöjen ensimmäinen ja tärkein tehtävä on ajaa jäseniensä etuja sekä järjestää heille toimintaa. Toisena tehtävänä voidaan pitää palvelujen tuottamista jäsenistölle ja ulkopuolisille. Järjestöjen kolmas ja uusin tehtävä on toimia sellaisissa toimintaverkostoissa, jotka ovat keskeisessä asemassa paikallisessa hyvinvointipolitiikassa. (Möttönen & Niemelä 2005, 104.)

Suomessa toimivat järjestöt voidaan jakaa seuraaviin järjestötyyppeihin:

1. urheilu- ja liikuntajärjestöt
2. kulttuurijärjestöt
3. vapaa-aika- ja harrastusjärjestöt
4. sosiaali- ja terveysjärjestöt
5. nuoriso- ja opiskelijajärjestöt
6. poliittiset järjestöt
7. erilaiset vaikuttamisjärjestöt

8. ystävyysseurat, etniset järjestöt ja kehitysyhteistyöjärjestöt.

(PO1NT.FI - Nuorten portaali 2013, viitattu 8.11.2013).

Järjestöjä voidaan luokitella myös niiden tehtävien mukaan viiteen kategoriaan, jotka ovat edunvalvonta-, vapaaehtois-, vertaistoiminta-, asiantuntija- ja palveluntuottajajärjestöt. Edunvalvontajärjestöt ovat yhteiskunnallisen ja aatteellisen vaikuttamisen järjestöjä, jotka yleensä toimivat hiljaisten ja vähäväkisten äänenä. Vapaaehtoistoimintaa ylläpitävä järjestöt vahvistavat toiminnallaan yhteisöllisyyttä ja verkostoja sekä yleistä demokratiaa ja sosiaalista pääomaa. Vertaistoimintajärjestö ylläpitää vertaistukitoimintaa. Asiantuntijajärjestöt panostavat tutkimus- ja kehittämis-toimintaan sekä tuottavat tietoa. Palveluntuottajajärjestöt tuottavat palveluita yksityisille kansalaisille sekä julkiselle hallinnolle. (Möttönen & Niemelä 2005, 59–60.)

Useasta järjestöstä voi tunnistaa kaikki viisi edellä mainittua ominaisuutta. Tämä johtuu siitä, että järjestöjen toiminta on monipuolista ja saanut asteittain erilaisia muotoja. Esimerkiksi alun perin edunvalvontatehtävän vuoksi perustettu järjestö on ajan saatossa saattanut kehittyä asiantuntijatietoa ja palvelua tuottavaksi alallaan tunnustetuksi toimijaksi. Tämän vuoksi järjestöt jaotellaan ryhmiin sillä perusteella, mitä järjestötyyppiä ne vahvimmin edustavat.

3.4 Järjestöt ja kunnat

Helanderin (2001, 99) mukaan paikallisjärjestöt muodostavat merkittävän osan kolmannen sektorin kokonaisuudesta. Kolmas sektori jää yksityisen sektorin, julkisen sektorin ja perheiden väliin. Sen tunnuspiirteitä ovat voittoa tavoittelematon talous ja organisaatioiden tai ryhmien sosiaaliset tavoitteet. Yhdistykset, osuuskunnat ja säätiöt ovat kolmannen sektorin toimijoita. (Pihlaja 2010, 21.) Paikallisjärjestöt muodostavat melkein koko kolmannen sektorin jäsenperustan sekä tuottavat palkkatyötä lukuun ottamatta lähes kaikki kolmannen sektorin käytössä olevat inhimilliset voimavarat. Paikallisjärjestöt tuottavat miltei yksinään kolmannen sektorin vapaaehtoispanoksen. (Helander 2001, 100.)

Kuntien näkökulmasta tarkasteltaessa järjestöyhteistyössä korostuu uusia periaatteita ja tehtäviä. Kuntien tulee luoda järjestöille sellaiset edellytykset ja olosuhteet, jotta järjestöt voivat saavuttaa omia tavoitteitaan. Kuntien tulee kartoittaa omia suhteitaan järjestöihin siitä näkökulmasta, onko kolmannella sektorilla sellaisia taloudellisia ja henkisiä voimavaroja, joiden käyttöä voidaan edistää tekemällä yhteistyötä järjestöjen kanssa. Järjestöjen näkökulmana on, miten järjestöt voivat

hyödyntää julkisia voimavaroja hoitaessaan omaa tehtäväänsä ja edistäessään omien tavoitteidensa toteutumista. (Möttönen & Niemelä 2005, 104.)

Järjestöjen tavoitellessa hyötyjä yhteistyösuhteistaan julkisen sektorin kanssa, yhteistyöhön kannattaa ryhtyä avoimesti ja ajatuksella, että yhteistyö hyödyntää myös julkista sektoria. Yhteistyössä tulisi pyrkiä vakiintuneempaan yhteistyösuhteeseen, koska sen tavoitteena on luoda uusia aktiviteetteja. (Möttönen & Niemelä 2005, 104 - 105.)

Alan tutkimuksessa paikallisjärjestöjen ja kuntien vuorovaikutus on havaittu erittäin tiiviiksi, monipuoliseksi ja läheiseksi. Vuorovaikutussuhteiden kiinteä vaikuttava tekijä on, että useat kunnalliset luottamushenkilöt toimivat myös paikallisjärjestön johtotehtävissä. Paikallisjärjestöt pitävät kuntasuhteita tärkeinä. Maalaiskunnissa ja erityisesti pienehköissä kaupungeissa toimivat järjestöt pitivät yhteistyötä kunnan kanssa tärkeämpänä kuin suurissa kaupungeissa toimivat järjestöt. Kunnan- tai kaupunginosajärjestöt tekevät jokseenkin säännöllistä yhteistyötä kunnan kanssa. Erityisesti liikuntaseurat pitävät kuntayhteyksiä tärkeänä, koska kunnan järjestämät ja ylläpitämät liikuntapaikat ovat järjestöjen toiminnan kannalta erityisen tärkeitä. Kulttuuri- ja harrastustoimintaa edustavien järjestöjen keskuudessa kuntayhteistyötä ei pidetä erityisen tärkeänä. Tähän syynä voi olla se, että harrastustoiminnan järjestöt ovat vähän tekemisissä kunnan kanssa. (Helander 2001, 33–34.)

Paikallisjärjestöt täyttävät kolmenlaista funktiota. Ne voivat toimia

- 1) yhteisöllisyyden lisääjinä,
- 2) palvelujen tuottajina tuottamalla palveluita jäsenille ja ulkopuolisille sekä
- 3) yhteiskunnallisina vaikuttajina ajamalla jäsentensä etuja tai edistämällä jäsenten hyväksymiä tavoitteita. (Helander 2001, 35.)

Useissa moderneissa yhteiskunnissa järjestöt ja muut voittoa tavoittelemattomat organisaatiot ovat jo pitkään täyttäneet tärkeää tehtävää palvelujen tuottajina. Pohjoismaisissa hyvinvointiyhteiskunnissa järjestöjen rooli palvelujen tuottamisessa nähdään tavallisesti täydentäjänä, ei korvaajana. Järjestöjen katsotaan tuottavan erityisesti niitä palveluita, joita julkinen sektori ja markkinat eivät tuota. (Helander 2001, 8.) Eniten ulkopuolisille palveluja tuottavat terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelujärjestöt. Nämä järjestöt toimivat myös kuntien ostopalvelujen tuottajina. (Helander 2001, 40.)

3.5 Järjestötoiminnan tulevaisuus

Vapaa-ajan harrastuksia edistävien järjestöjen osuus lisääntyy, mutta järjestöjen jäsenmäärät tuskin olennaisesti nousevat lähitulevaisuudessa. Järjestöjen tulevaisuuden haasteena on, miten tarjota osallistumisfoorumeita yksittäisille kansalaisille ja kansalaisryhmille, jotta he voivat antaa panoksensa järjestöjen kautta kanavoituvan vapaaehtoistyön käyttöön. Järjestöjen ja yritysorganisaatioiden lähentyminen sekä taloudellisessa että toiminnallisessa suhteessa tulee vahvistumaan. Erilaisten yhteistoimintamuotojen vahvistuminen järjestöjen, yritysten ja julkisen sektorin organisaatioiden kesken lienee yksi keskeinen tulevaisuuden trendi. (Helander 2001, 100–102.)

Tulevaisuudessa vapaaehtoistoiminnassa lisääntyvät episodinen vapaaehtoisuus eli pätkä-vapaaehtoisuus, yritysten vapaaehtoistoimintaprojektit, virtuaalivapaaehtoisuus sekä ylikansallinen vapaaehtoisuus (Nylund & Yeung 2005, 27–28). Episodinen vapaaehtoisuus voi olla kolmen tyyppistä. Se voi olla hetkellistä, jolloin toiminta on lyhytkestoista, tai koulutukseen liittyvää alle puolivuotta kestävää harjoittelua. Satunnainen vapaaehtoisuus on säännöllistä, mutta harvoin tehtävää vapaaehtoistoimintaa, esimerkiksi Suomen Punaisen Ristin lipaskerääjänä toimimista.

Yritysten vapaaehtoistoimintaprojektit ovat toinen vapaaehtoistoiminnan nouseva suuntaus. Yhdysvalloissa ja Isossa Britanniassa toimintaa on ollut jo yli 20 vuotta, mutta Suomessa toiminta on melko uutta. Vapaaehtoistoimintaprojektissa yritysten työntekijät osallistuvat yrityksen tuella esimerkiksi yhteisölliseen palvelutoimintaan. Virtuaalivapaaehtoisuus on melko uusi vapaaehtoisuuden muoto. Siinä jokin vapaaehtoistoiminnan osa, esimerkiksi hakeutuminen tai itse toiminta, tapahtuu internetin avulla. Ylikansallisessa vapaaehtoisuudessa (cross-national volunteering) vapaaehtoiset matkustavat maasta toiseen vapaaehtoistoiminnan takia. Kansainvälinen vapaaehtoisuus on usein myös episodista sekä vastavuoroista antamista, jossa jaetaan ja toimitaan yhdessä. (Nylund & Yeung 2005, 27–30.)

4 JÄRJESTÖN JA KIRJASTON YHTEISTYÖ

Kirjastot ovat kuntalaisille tärkeitä kohtaamispaikkoja ja yhteisöllisyyden ylläpitäjiä. Kirjasto on haluttu yhteistyökumppani, kaikkien yhteinen palvelu, tasa-arvoinen ja puolueeton paikka kokoontua ja järjestää tilaisuuksia. Lähikirjastot ylläpitävät yhteisöllisyyttä, mikä lisää yhteenkuuluvaisuuden tunnetta, edistää demokratiaa ja elinvoimaisuutta sekä rakentaa alueellista identiteettiä. (Naumanen 2013; Virtanen 2013, viitattu 25.2.2014.)

Kirjasto pystyy tarjoamaan eri toimijoiden tarpeisiin monipuolista aineistoa sekä apua aineiston hyödyntämiseen. Järjestöt eivät ole olleet kirjastojen tyypillisimpiä yhteistyökumppaneita vaan kirjastot ovat perinteisesti tehneet yhteistyötä muiden julkishallinnon toimijoiden kanssa. (Almgren & Jokitalo 2010, 59–60.) Järjestöistä on tulossa yhä luonnollisempi yhteistyökumppani kirjastoille. Mahdollisia yhteistyömuotoja yhdistysten, yritysten ja kunnan muiden toimijoiden kanssa ovat muun muassa seniorimuskarit, perhekahvilat ja ompeluseurat.

4.1 Yhteistyötä ulkomailla

Ulkomainen kirjastojen ja järjestöjen yhteistyö on jo vuosia perustunut vapaaehtoistyöntekijöiden työpanokseen. Vapaaehtoistyöntekijät työskentelevät kirjastossa kirjastoammattilaisten rinnalla tai niiden sijaan. On tavallista, että kirjastopalveluja tarjoavat muun muassa järjestöt ja säätiöt.

Southside Community Partners -hanke

Virginiassa Appomattoxin maakuntakirjasto aloitti vuonna 2008 Southside Community Partners -hankkeen. Hankkeen tavoitteena oli vahvistaa kolmatta sektoria ja helpottaa yhteistyötä toimijoiden kesken. Yhteistyöllä haluttiin lisätä yhteenkuuluvuutta ja yhteisöllisyyttä alueella. Kirjaston hallinnoimalla hankkeella on oma neuvottelukunta ja ohjausryhmä. Hankkeella on verkkopalvelu, jossa vapaaehtoistoimintaan haluavat ja vapaaehtoistoimijoita tarvitsevat löytävät toisensa. Verkossa on muun muassa tapahtumakalenteri yhdistyksille, tietopankki ja hakupalvelu. (Almgren & Jokitalo 2010, 63.)

Vapaaehtoisohjelma Appomattoxin kirjastossa

Appomattoxin kirjastolla on vapaaehtoisohjelma, jonka toimintaa ohjaava ajatus on rohkaista ja lisätä alueen vapaaehtoisten sitoutumista vapaaehtoistyöhön kirjastossa. Kirjaston mielestä vapaaehtoiset ovat tärkeä henkilöstöresurssi, jolla on oikeus tulla kohdelluksi yhteistyökumppanina, koulutetuksi ammatillisesti ja täysin ansaitusti tunnustetuksi. Kirjasto hyötyy vapaaehtoisten yksilöllisestä osaamisesta, ja vapaaehtoiset tuovat kirjaston työntekijöiden ja hallinnon tietoon toimintaympäristön toiveita ja tarpeita. Vastavuoroisesti vapaaehtoiset saavat koulutusta muun muassa asiakaspalvelussa ja hallinnossa toimimiseen. (Appomattox Regional Library System 2014, viitattu 12.3.2014.)

4.2 Yhteistyötä Suomessa

Suomessa kirjastojen ja järjestöjen yhteistyö on usein yhteisesti toteutettavaa toimintaa. Kirjastoissa vapaaehtoiset nähdään enemmän yhteistyökumppaneina kuin vapaaehtoistyöntekijöinä. Hankkeiden toteuttaminen yhteistyössä järjestöjen kanssa on lisääntynyt kirjastoissa. Niiden myötä yhteistyöstä on tullut suunnitelmallisempaa ja tavoitteellisempaa.

Luonto lainassa -teemaviikko

Kirjastoissa ympäri Suomea on jo vuodesta 1999 lähtien vietetty luontoviikkoa. Teemaviikon järjestävät yhteistyössä Suomen luonnonsuojeluliitto, Luonto-Liitto ja Suomen kirjastoseura. Tänä vuonna Luonto lainassa -kirjastojen luontoviikkoa vietettiin 10.–16.2.2014. Teemaviikon toteutukseen vuonna 2014 osallistui ennätyselliset 255 kirjastoa. Viikon aikana kirjastot tarjosivat muun muassa luontoaiheisia kirjavinkkejä, satuhetkiä ja kirjailijavierailuja. Luonnonsuojeluliiton paikallistoimijat esittelivät toimintaansa kirjastoissa järjestäen erilaisia tapahtumia; valokuvanäyttelyitä, ympäristötietoiskuja tai retkiä talviseen lähiluontoon. Luonnonsuojeluliitto ja sen nuorisjärjestö Luonto-Liitto lahjoittivat muun muassa lapsille suunnatun luontolehti Siepon näytenumeroita, Luonnonsuojelija-lehteä ja norppa-kirjanmerkkejä jaettavaksi kirjastojen asiakkaille. (Suomen luonnonsuojeluliitto 2014, viitattu 25.2.2014.)

Pohjoismainen kirjastoviikko -hanke

Pohjoismainen kirjastoviikko on Norden-yhdistysten liiton hanke, jonka yhteistyökumppaneita ovat Pohjoismainen ministerineuvosto ja kansalliset Norden-yhdistykset. Pohjoismaat kattava tapahtuma on suunnattu kirjastoille, kouluille ja yhdistyksille. Pohjoismaisilla kirjastoviikoilla pääpaino

on pohjoismaisessa kirjallisuudessa ja tarinankerrontaperinteessä. Tarinankerrontaperinettä ylläpidetään kahdella päätapatumalla; Aamuhämärällä, jossa luetaan lapsille, ja Iltahämärällä, jossa luetaan aikuisille. (Pohjoismainen kirjastoviikko 2014, viitattu 25.2.2014.) Viikoilla on vuosittain vaihtuva teema, joka vuonna 2013 oli Pohjolan Talvi (Pohjola-Norden 2014, viitattu 25.2.2014).

Oulun Pohjola-Norden ry ja Oulun kaupunginkirjasto-maakuntakirjasto ovat tehneet yhteistyötä Pohjoismaisilla kirjastoviikoilla muutaman vuoden. Vuonna 2013 viikon ohjelmistossa oli vaihtelevia tapahtumia. Viikko aloitettiin pohjoismaisella runoraadilla, jonka teemana oli nykyaika. Kirjastossa kuultiin ja laulettiin pohjoismaisia lauluja. Pohjoismainen kirjastoviikko huipentui Rovaniemellä järjestettävän Arktista vimmaa -elokuvafestivaalin elokuvien näytöksiin, joiden teemana oli Jännitystä Pohjolassa. (Oulun kaupunki 2014, viitattu 25.2.2014 & Virranniemi, sähköpostiviesti 4.4.2014.)

4.3 Yhteistyötä Limingassa

Limingan kunnankirjastossa järjestetään vuosittain useita erilaisia tapahtumia ja näyttelyitä. Osa kirjaston tapahtumista järjestetään Limingan alueella toimivien järjestöjen kanssa yhteistyössä. Limingan alueen järjestöjen ja Limingan kunnankirjaston yhteistyöhön liittyvän kehittämishankeen myötä yhteistyötä järjestöjen kanssa on laajennettu ja aktivoitu.

Kirjasto liikuttaa! -tapahtuma

Limingan kunnankirjaston tiloissa järjestettiin Pohjois-Pohjanmaan Liikunta ry:n, Limingan Naisvoimistelijoiden ja Lions Clubin kanssa yhteistyössä kaikille avoin koko perheen liikuntapäivä Kirjasto liikuttaa!. Liikuntapäivän ohjelmassa oli muun muassa kehonkoostumusmittausta, kuntotestejä ja ravitsemusterapeutin tietoiskuja kuntoilijan ravitsemuksesta. Kirjastossa oli esillä aiheeseen liittyvää aineistoa. Lisäksi liikuntapäivän aikana oli tilaisuus tutustua Pohjois-Pohjanmaan Liikunta ry:n SuomiMies-bussiin. Kirjasto liikuttaa! -tapahtuman osallistujilla oli mahdollisuus tehdä puristusvoimamittauksia ja sykevälimittauksia kestävyyskunnan kartoittamiseksi. (Kulttuuriliminka 2014, viitattu 14.3.2014.)

Metsästys ja riistanhoito Limingan kirjastossa

Lainan päivänä Limingan kunnankirjastossa järjestettiin metsästyksen ja riistanhoidon teemapäivä yhteistyössä Limingan seudun Riistanhoitoyhdistyksen ja Limingan-Temmeksen Metsästysseura ry kanssa. Teemapäivän aikana esiteltiin metsästysseurojen toimintaa sekä kerrottiin miten metsästysharrastuksen voi aloittaa ja millaiset Limingan alueen metsästys- ja ammutaharrastus mahdollisuudet ovat. Limingan seudun Riistanhoitoyhdistys esitteli Lainanpäivillä riista.fi ja riistaweb -sivustoja. Limingan-Temmeksen Metsästysyhdistys lahjoitti Limingan kunnankirjastolle erä- ja metsästysaiheisia kirjoja asiakkaiden lainattavaksi. (Akimo 2014.)

Teemapäivän yhteydessä toteutettiin kirjaston henkilökunnan aloitteesta lähtenyt kankaiden ja lankojen vaihtopäivä. Limingan kunnankirjastoon sai tuoda itselle tarpeettomia lankoja ja kankaita sekä ottaa mukaansa itselleen tarpeellisia. Teemapäivän aikana muun muassa metsästäjät löysivät itselleen sopivia kankaita metsästysasujen tekemiseen. (Akimo 2014.)

5 TOIMINNALLINEN OSUUS

5.1 Hyvinvointimessut

Osana toiminnallista opinnäytetyötämme suunnittelimme ja toteutimme opinnäytetyömme toimeksiantajalle Limingan kunnankirjastolle messuosaston 24.8.2013 pidetyille Hyvinvointimessuille, jotka olivat osa Limingassa vuosittain järjestettävää Taiteilua-tapahtumaa. Hyvinvointimessujen näytteilleasettajat olivat Liminkalaisia hyvinvointiin, liikuntaan, taiteisiin ja harrastamiseen tavalla tai toisella liittyviä yrittäjiä, urheiluseuroja sekä liminkalaisia harrastus- ja muita järjestöjä.

Suunnittelu

Toukokuussa vuonna 2013 kävimme Limingan kunnankirjastossa selvittämässä opinnäytetyöhön liittyviä kysymyksiä ja toiveita kirjasto- ja kulttuurijohtaja Janne Nevalan ja kirjastonhoitaja Sanna Näätäsen kanssa. Tapaamisen aikana meille esitettiin toivomus, että järjestäisimme Limingan kunnankirjaston messuosaston Hyvinvointimessuille. Meiltä pyydettiin suunnitelmia ja ehdotuksia messuosaston visuaaliseksi ilmeeksi ja toiminnoiksi. Olemme molemmat olleet aiemmin järjestämässä messuja ja messuosastoja, joten pystyimme heti keskittymään messuosaston suunnitteluun ja järjestämiseen. Lisäksi meitä pyydettiin laatimaan asiakastyytyväisyyskysely kirjaston palveluista, jonka toteuttaisimme messuosastolla.

Ideoimme messuosastolle useita vaihtoehtoisia toimintoja ja mietimme messuosastolle ulkoista ilmettä. Messutapahtuma oli uusi eikä näytteilleasettajien lukumäärästä ollut varmaa tietoa. Myös messuosastojen koko varmentuisi vasta, kun näytteilleasettajien määrä olisi selvillä. Edellä mainituista syistä suunnittelimme useita vaihtoehtoja, joista voisi koota erilaisia toimintokokonaisuuksia lopullisen tilan mukaan. Tärkeimpänä pidimme raikkaan ja uudenaikaisen ilmeen saamista osastolle. Kirjasto ja me halusimme eroon pölyisestä kirjavarasto mielikuvasta.

Kesäkuun alussa kävimme Limingassa esittelemässä ideoitamme ja kustannusarvioitamme kirjasto- ja kulttuurijohtaja Janne Nevalalle. Palaverissa keskustelimme vielä messujen tarkoituksesta ja päämääristä. Halusimme korostaa osastolla yhteisöllisyyttä, joten palaverissa päätettiin toteuttaa Tiedon puu, Elävät kirjat ja askartelupiste yhteisöllisyysteemaa parhaiten palvelevina. Messut ovat vuorovaikutustapahtuma, jossa on helppo jakaa ja hankkia tietoa, joten esittelisimme osastolla Outi-verkkokirjastoa ja uutusuaineistoa, jota olisi myös mahdollisuus lainata. Limingan

kunnankirjaston toiveesta keräisimme tietoa asiakkaista Risut-ruusut-toiveet – laatikolla ja asiakastytyväisyyskyselyllä kirjaston palveluista.

Ennen messuja kommunikointi toimeksiantajan kanssa hoidettiin pääasiassa sähköpostilla. Koonnuimme vielä ennen messuja Sanna Näätäsen kanssa ja tutustuimme projektityöntekijään. Messujen palautepalaverin pidimme projektityöntekijän kanssa. Luovutimme palaverissa tyytyväisyyskyselyn tulokset ja keskustelimme messujen tunnelmista ja onnistumisesta.

Lainattava kirjaston aineisto

Limingan kunnankirjaston messuosastolla oli esillä erityyppistä aineistoa kirjaston kokoelmista, esimerkiksi lasten- ja aikuisten kauno- ja tietokirjallisuutta, lehtiä, DVD:ä, CD:ä sekä äänikirjoja. Messuosastolla esillä ollut aineisto oli kirjaston uusinta aineistoa. Messuvieraiden oli mahdollista lainata OUTI-kirjastokortilla messuosastolla olevaa aineistoa. Eri messuosaston toimintoihin osallistumisesta sai palkkioksi ilmaisia aineiston varauskuponkeja (liite 2, kuva 8).

Asiakaskysely

Kirjaston pyynnöstä laadimme ehdotuksen asiakastytyväisyyskyselystä (liite 3), joka käytiin palaverissa läpi ja sitä täsmennettiin Limingan kunnankirjaston edustajan toiveiden mukaiseksi. Keräsimme kirjastolle tietoa kirjaston palveluiden tunnettuudesta sekä siitä, mitkä tiedotuskanavat asiakkaat kokevat luonteviksi kirjaston palveluista tiedottamiseen. Messuvieraita pyysimme täyttämään laatimamme asiakastytyväisyyskyselyn. Sovimme, että kirjasto arpoo messujen jälkeen vastaajien kesken palkintoja, koska mahdollisuus palkintoon lisää vastaajien halukkuutta osallistua kyselyyn. Lisäksi voittajat noutavat palkintonsa itse kirjastolta, jolloin heillä on halutessaan mahdollisuus tutustua kirjaston palveluihin.

Tyytyväisyyskyselyyn vastasi 44 messuvierailijaa, joiden ikähaitari oli kahdeksanvuotiaasta seitsemänkymmentävuotiaaseen. Saaduista vastauksista näki, että niitä oli harkittu. Koostimme tyytyväisyyskyselyn vastaukset taulukkoon ja teimme niistä kysymyskohtaisia graafisia esityksiä (liitteet 4 & 5). Olimme sopineet, että raportoimme tulokset kirjastolle ja kirjasto halutessaan analysoi aineiston itse. Luovutimme kyselyn koosteen ja vastausaineiston kirjaston käyttöön. Kirjasto päättää itse tulosten mahdollisesta hyödyntämisestä jatkossa.

Opastus

Annoimme messukävijöille opastusta OUTI-verkkokirjaston käytöstä sekä esittelimme verkkokirjaston yhteydessä olevaa Ostrobotnia Pohjois-Pohjanmaan aluetietokantaa, Pakkala kirjailijahakemistoa ja lastenkirjallisuuden tietokanta Kakaravaaraa. Opastimme OUTI-kirjastojen Ellibs e-kirjakokoelman eli sähköisen kirjakokoelman käytössä. Ellibs e-kirjakokoelma on lainattavissa Outi-verkkokirjaston kautta.

Askartelu

Halusimme messuosastolle askartelupisteen, koska saadessamme lapset pysähtymään ja viihtymään, aikuisilla on mahdollisuus tutustua osastoomme. Askartelupisteessä lapset askartelivat kirjastomaton vartaloa (liite 2, kuva 9). Mato oli yhteisöllisyyden symboli, johon jokainen teki yhden palasen. Mato oli tarkoitus piilottaa messujen jälkeen kirjastoon lasten etsittäväksi, minkä uskoimme houkuttelevan lapsia kirjastoon etsimään sitä. Aikuisten toivoimme seuraavan mukana.

Askartelupisteen toteutimme yhteistyössä Kiimingin 4H-yhdistyksen kanssa. Saimme askartelupisteeseen Kiimingin 4H-yhdistykseltä ohjaajan sekä askartelumateriaalit ja tarvikkeet käyttömme. Pyysimme Kiimingin 4H-yhdistyksen yhteistyökumppaniksi, koska Limingan 4H-yhdistyksellä ei ollut messuhetkellä toimihenkilöä, joka olisi pystynyt osallistumaan messuille. Yhteistyöhön päädyimme yhtäältä antaaksemme esimerkin mahdollisesta yhteistyöstä, toisaalta taloudellisista syistä.

Tiedon puu

Saadaksemme Limingan kirjaston messuosastolle näkyvyyttä ja herättääksemme messukävijöiden kiinnostuksen, ideoimme Tiedon puun (liite 2), joka muita korkeampana rakenteena näkyisi joka suunnalta, myös heti messuhallin ovista sisääntullessa. Tiedon puuhun messuvieraat saivat kiinnittää Tiedon omenoita (liite 2, kuva 10), joihin he kirjoittivat suosituksia kirjoista, joita halusivat muidenkin lukevan. Tässä oli taustalla elämyksien jakaminen muille ja yhteisöllisyyden kasvattaminen. Lisäksi halusimme kiinnittää puuhun kirjastomaton, jonka lapset askartelupisteessä tekivät.

Puun suunnittelu ja valmistaminen oli työläin vaihe messujen valmistelussa. Soitimme ja pyysimme tarjoukset puuhun käytettävistä maaleista ja materiaaleista, ja hyväksyimme hinnat toimeksiantajalla. Puu olikin ainoa taloudellinen investointi messumateriaaleihin. Kaiken muun keräsimme varastoistamme, saimme kirjastolta tai lahjoituksina. Suunnittelimme puun rakenteen, jotta se

seisoisi omilla jalillaan keskellä osastoa. Teimme useita malliversioita paksusta pahvista, jotta näimme, miten rakenne toimii. Rakenteessa huomiota piti kiinnittää myös puun kokoamiseen, purkamiseen ja kuljetukseen. Päädyimme joulukoristeista tuttuun ristikkorakenteeseen.

Sahasimme kuviosahalla 18 mm vanerista kaksi 2,5 metriä korkeaa puuta, jotka hioimme, maalasimme ja yhdistimme ristikkotekniikalla. Koska puuhun oli tarkoitus kiinnittää messuvieraiden kirjoittamia Tiedon omenoita, käytimme melko runsaasti aikaa niiden kiinnitystavan ideointiin. Kiinnitystä suunnitellessa otimme huomioon myös mahdollisen puun jatkokäytön kirjastossa, jolloin kiinnityksen pitäisi olla muunneltavissa muun muassa erikokoisten ilmoitusten ja julisteiden kiinnittämiseen. Vaihtoehtoina mietimme magneettimaalia, kuitulevyä ja puutappeja. Lopulliseksi kiinnitysmenetelmäksi päätimme puuhun kiinnitetyt, kiristetyt siimat, joissa oli liikuteltavia puuhelmiä, kuten helmitaulussa. Tätäkin vaihtoehtoa kokeilimme sekä pysty- että vaakasuunnassa. Totesimme vaakasuunnassa olevien siimojen pitävän paperit ja kartongit paremmin paikallaan.

Elävät kirjat

Elävät kirjat ovat kokemuskirjasto, jossa lainattavana on eläviä kirjoja eli ihmisiä keskustelua varten. Lainauksessa kirja ja lukija keskustelevat rauhallisessa paikassa 15–20 minuuttia. Limingan kunnankirjastossa ei ollut vielä kokeiltu eläviä kirjoja. Halusimme eläviksi kirjoiksi jäseniä yhdistyksistä, jotka messuilla esittelivät toimintaansa. Lähetimme sähköpostia messuasettelijoille, jossa pyysimme heitä toimimaan elävinä kirjoina ja esittelemään toimintaansa.

Messuilla toteutus ei onnistunut aivan toivotulla tavalla. Huomasimme, että eläväkirjatoiminta on alueella tuntematonta ja osallistumiskynnys elävänä kirjana toimimiseen ja elävän kirjan kanssa keskustelemiseen oli korkea. Järjestöistä pyydetyt henkilöt olettivat, että kirjana toimimiseen olisi ollut koulutusta, ja he olisivat kaivanneet ohjausta elävänä kirjana toimimiseen. Saimme muutamia innokkaita kirjoja mukaan esittelemään toimintaansa ja yhden messuvieraan kokeilemaan toimintaa. Yleinen harhaluulo oli, että keskustelusta olisi pitänyt jälkeensä kertoa jotain. Elävän kirjamme ja lainaajan kommentit kokemuksesta olivat positiiviset. Molemmat olivat valmiita uudeen samantyyppiseen toimintaan.

5.2 Kokemukset messuilta

Koimme hyväksi käytänteeksi, että Limingan kunnankirjasto oli mukana harrastetapahtumassa. Osallistumalla harrastetapahtumiin kirjasto tavoittaa ihmisiä, jotka eivät muuten välttämättä ikinä

lähestyisi kirjastoa. Tapahtumissa on mahdollista tavoittaa isoja kohderyhmiä niukoilla resursseilla. Kirjastossa järjestetyissä tapahtumissa kävijät rajautuvat usein kirjaston nykyisiin asiakkaisiin, mutta kirjaston ulkopuolella järjestettävissä tapahtumissa, muun muassa harrastetapahtumissa, kirjastolla on mahdollisuus esitellä kirjaston palveluja ja saada uusia asiakasryhmiä. Kun kirjaston toimintaa esitellään kirjaston ulkopuolella, kirjasto voidaan kokea aktiivisempänä toimijana ja kirjastosta saatavat elämykset yhtenä harrastusmuotona.

Eläviä kirjoja olisi pitänyt mainostaa enemmän ja kertoa, mistä on kyse. Ehkä elävistä kirjoista olisi voinut tehdä luettelon, johon olisi listattu perustietoja elävästä kirjasta ja niistä kysymyksistä ja ennakkoluuloista, joihin elävä kirja useimmiten törmää. Listan avulla messukävijät olisivat voineet valita lainattavan elävän kirjan.

Asiakastytyväisyyskyselyn toteutus onnistui ennakoitua paremmin, sillä messukävijät vastasivat asiakastytyväisyyskyselyyn aktiivisesti ja oma-aloitteisesti. Messukävijät istuivat alas ja syvennyivät miettimään vastauksia. Opastettavia riitti mukavasti. Kaikkein uusimpana tietona messuvieraat pitivät sitä, että Limingan kirjastosta voi lainata elektronisia kirjoja.

Aineiston lainaus oli positiivinen yllätys asiakkaille. Lainausmahdollisuus olisi vaatinut ennakkotiedottamista, koska kirjastokortit eivät monellakaan olleet mukana. Mahdollisuus koettiin mukavaksi, ja muutamia kirjoja lähti messuvieraiden matkaan. Askartelupiste oli suosittu ja houkutteli vanhempia messuosastolle lasten mukana, mikä oli tarkoituskin. Tiedon omeroiden käsikirjoitetut viestit saatettiin kokea liian henkilökohtaisiksi ja niiden tekemiseen oli korkeahko kynnyks.

5.3 Yhteystietoluettelo Limingan alueella toimivista järjestöistä

Toukokuussa vuonna 2013 kävimme Limingan kunnankirjastossa selvittämässä opinnäytetyöhön liittyviä asioita kirjasto- ja kulttuurijohtaja Janne Nevalan ja kirjastonhoitaja Sanna Näätäsen kanssa. Tapaamisen aikana meille esitettiin toivomus, että kartoittaisimme Limingan alueella toimivat järjestöt sekä laatisimme yhteystietoluettelon Limingan kunnan alueella toimivista järjestöistä, koska tällaista listaa ei ole aiemmin tehty. Teimme kartoituksen osana toiminnallista opinnäytetyötämme ja laadimme Limingan kunnankirjaston käyttöön yhteystietoluettelon (liite 6) Limingan alueella toimivista järjestöistä.

Limingan kunnankirjaston Järki-hankkeen projektityöntekijä sekä kirjaston henkilökunta hyödynsivät yhteystietoluetteloja uusien mahdollisten yhteistyökumppaneiden etsinnässä sekä yhteistyö-

kumppaneille kohdennetussa markkinoinnissa. Luettelon avulla saimme tietoa siitä, millaisia järjestöjä Limingan alueella toimii, ja keräämämme yhteystiedot olivat tarpeen aineistonkeruumenetelmänä käytetyn sähköisen kyselyn lähettämässä.

Keräsimme yhteystietoluetteloon järjestöistä seuraavat tiedot:

- järjestön nimi
- järjestön rekisterinumero
- järjestön puheenjohtajan ja sihteerin yhteystiedot
 - sähköpostiosoite
 - puhelinnumero
 - osoite
- järjestön kotisivun www-osoite (URL)
- osoitetiedot.

Laadimme Excel-taulukon, mihin syötimme järjestöistä keräämämme edellä mainitut tiedot. Yhteystietoluettelossa olevat yhteystiedot keräsimme pääsääntöisesti Patentti- ja rekisterihallituksen (PRH) ylläpitämästä yhdistysrekisteristä sekä järjestöjen Internetissä olevilta kotisivuilta. Yhteystietoja etsiessämme käytimme apuna myös Internetissä toimivia Avoine Oy:n kehittämää Yhdistystietopalvelun tarjoamaa yhdistyshakua, Fonecta Oy:n online-palvelua Fonecta.fi sekä Limingan alueen paikallissanomalehteä Rantalakeutta.

Yhteystietoluettelo (liite 6) sisältää 157 järjestön tiedot. Kaikista luettelon järjestöistä emme onnistuneet hankkimaan kaikkia haluttuja tietoja. Mahdollisina syinä pidimme, että järjestö ei enää toiminut aktiivisesti, se vasta aloitteli toimintaansa tai että aktiivisesti toimiva järjestö ei katsonut tarpeelliseksi ylläpitää järjestön www-sivuja, mistä yhteystiedot olisivat löytyneet. Järjestön toiminta saattoi olla rajoittunut vain ”pienen piirin” toiminnaksi eikä yleistä tiedottamista toiminnasta katsottu tarpeelliseksi.

Melko usein järjestöt olivat hankalasti löydettävissä ja joistakin järjestöistä ei löytynyt kuin nimitieto, usealta järjestöltä ei löytynyt omia www-sivuja tai jos www-sivut löytyivät, niin sivuja ei ollut päivitetty ja yhteystiedot saattoivat olla vanhentuneet. Näyttäisi siltä, että järjestöt panostavat liian vähän toiminnasta tiedottamiseen sekä järjestön yleiseen markkinointiin. Tähän syynä voi olla henkilöresurssipula sekä taloudelliset syyt, koska useimpien järjestöjen toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen.

Järjestöt ovat huonosti osanneet hyödyntää Internetin tarjoamat mahdollisuudet. Internetissä olevien www-sivujen sekä sosiaalisen median avulla järjestöt pystyisivät kustannustehokkaasti lisäämään tunnettuuttaan ja saavutettavuuttaan. Laadukas ja hyvin tiedotettu toiminta edesauttaa yhdistyksen jäsenhankintaa. Kun taas huono tunnettuus ja saavutettavuus vaikeuttavat uusien potentiaalisten jäsenten rekrytointia.

6 KYSELY LIMINGAN ALUEEN JÄRJESTÖILLE

6.1 Selvityskysymykset

Tämän toiminnallisen opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää Limingan kunnankirjaston ja Limingan alueella toimivien järjestöjen yhteistyötä ja sen mahdollisia vaikutuksia kuntalaisten hyvinvointiin. Opinnäytetyömme on selvitys, jossa kartoitamme Limingan alueen järjestöjen kiinnostusta tehdä yhteistyötä Limingan kunnankirjaston kanssa. Sähköisen kyselyn avulla kerättävän selvitysaineiston pohjalta etsitään vastauksia seuraaviin selvityskysymyksiin:

- Haluavatko Limingan kunnankirjasto ja järjestö tehdä yhteistyötä keskenään?
- Minkälaista hyötyä yhteistyön osapuolet odottavat saavansa yhteistyöstä?
- Miten Limingan kunnankirjaston ja järjestöjen yhteistyötä voisi kehittää?

6.2 Selvitysmenetelmä

Selvityksessämme selvitysmenetelmänä käytettiin kvalitatiivista eli laadullista menetelmää, koska sen avulla koetetaan avata yksilöiden ja ryhmien näkemyksiä sekä asioille annettuja merkityksiä. Selvitys ei pyri yleistämään, vaan tulkitsemaan tutkittavaa ilmiötä niin, että vastausten erilaiset merkitykset säilyvät. Laadullinen menetelmä tavoittelee tietoa, joka lisää ilmiön ymmärtämistä, avaa eri ryhmien käsityksiä tai uusia ajattelutapoja. (Ronkainen, Mertala & Karjalainen. 2008, 20.) Selvityksemme on empiirinen eli aineistoa hyödyntävä selvitys, jonka aineisto käsitellään sisälönanalyysillä.

Käytimme selvityksessämme aineistonkeruumenetelmänä kyselyä, koska sen avulla voidaan kerätä laaja tutkimusaineisto jakamalla kyselylomake usealle vastaajalle ja kysyä monia asioita samanaikaisesti (Hirsijärvi, Remes & Sajavaara 2005, 184). Kyselytutkimuksen tavoitteena oli saavuttaa mahdollisimman moni Limingan alueella toimiva järjestö sekä kartoittaa heidän kiinnostustaan ja motivaatiotaan tehdä yhteistyötä Limingan kunnankirjaston kanssa.

Kyselytutkimus säästää tutkijan aikaa, vaikka toisaalta hyvän kyselylomakkeen laatiminen on aikaa vievää ja vaatii tutkijalta perehtymistä tutkittavaan aihealueeseen. Huolellisesti laadittujen kyselylomakkeiden aineisto on nopea käsitellä tallennettuun muotoon ja kvantitatiiviset osiot ana-

lysoida tietokoneen avulla. Tiedon käsittelyyn on kehitetty tilastolliset analyysitavat sekä raportointimuodot, joten tutkijalla itsellä ei ole suurempaa tarvetta kehitellä uusia aineiston analyysitapoja. Kyselyn aikataulu ja kustannukset voidaan myös arvioida etukäteen. (Hirsijärvi ym. 2005, 184.)

Kyselytutkimuksen heikkoutena pidetään sitä, että tulosten tulkinnessa voi esiintyä ongelmia. Menetelmän yleisimpinä haittoina pidetään, että aina ei ole mahdollista varmistua siitä, että vastaajat pyrkivät vastaamaan huolellisesti ja rehellisesti. Väärinymmärryksiä ja vastaamattomuutta saattaa esiintyä, eikä välttämättä tiedetä miten hyvin vastaajat ovat perehtyneet kysyttävään asiaan. (Hirsijärvi ym. 2005, 184.)

Selvitysaineisto kerättiin sähköisellä puolistrukturoidulla kyselylomakkeella, jossa oli sekä määrällisiä kysymyksiä valmiine vastausvaihtoehtoineen että laadullisia, avoimia kysymyksiä (liite 7). Käytimme selvitysaineiston keräysmenetelmänä sähköistä kyselyä, koska se voidaan lähettää helposti, edullisesti ja nopeasti suurelle vastaajajoukolle. Laadullisessa selvityksessä sähköisen kyselyn avulla voidaan kerätä helpommin kattavampi aineisto vapaapalautevastauksia kuin perinteisellä lomakekyselyllä. Sähköisesti annettuja vastauksia ei tarvitse litteroida eli kirjoittaa puhtaaksi, koska kirjalliset vastaukset tulostuvat tekstinä. Sähköisessä kyselyssä ei myöskään tarvitse rajata vastaukselle varattua tilaa, kuten paperisella kyselylomakkeella täytyy tehdä. (Ronkainen ym. 2008, 22.)

Web-kyselyn eli sähköisen kyselyn haittana voidaan pitää sitä, että se perustuu sähköpostitse lähetettävään kutsuun. Kaikilla henkilöillä tai yhdistyksillä ei ole sähköpostiosoitetta tai ne eivät ole julkisesti saatavilla. Osoitetiedot voivat olla myös virheellisiä tai vanhentuneita. Kaikilla ei myöskään ole yhtäläisiä mahdollisuuksia kyselyyn vastaamiseen tietoteknisten valmiuksien ja Internet-yhteyden puuttumisen takia. (Ronkainen ym. 2008, 71–72.)

Puolistrukturoidussa sähköisessä kyselylomakkeessamme (liite 7) oli kaksitoista avointa kysymystä, kaksi monivalintakysymystä sekä kuusi strukturoidun kysymyksen ja avoimen kysymyksen välimuotoa, joissa valmiiden vastausvaihtoehtojen jälkeen esitetään avoin kysymys. Suurin osa kyselylomakkeen kysymyksistä oli avoimia, jotta vastaajat pystyivät vastaamaan mahdollisimman avoimesti ja vapaaluontoisesti. Osa kysymyksistä taas oli kartoitettavia vaihtoehtokysymyksiä, joihin oli nopea ja helppo vastata.

Kyselyn kohderyhmä oli yhteinen Järki-hankkeen kohderyhmän kanssa, Limingan alueella toimivat järjestöt. Selvitysaineiston keräämiseen laadittu kyselylomake esiteltiin Limingan kunnankir-

jaston Järki-hankkeen projektityöntekijälle sekä projektin vastuuhenkilölle ennen sähköisen kyselyn toteutusta. Selvityksessä käytetty kyselylomake myös testattiin etukäteen järjestötoiminnassa mukana olevilla henkilöillä, jotka eivät edustaneet selvityksen kohderyhmän järjestöjä.

Kysely toteutettiin Internet-kyselynä Webropol-kyselyohjelmistolla 07.10. - 30.10.2013. Kyselyn vastausaika oli melko pitkä, koska kyselyn kohderyhmä edustaa vapaaehtoistoimintaan perustuvaa harrastustoimintaa. Oman yhdistystoimintakokemuksen perusteella tiedämme, että yhdistysten sähköpostin seuranta ei aina ole aktiivista, ja vastausaika voi tästä syystä viivästyä. Limingan kunnankirjaston ja järjestöjen yhteistyö -kyselyn linkki ja kyselykutsu lähetettiin sähköpostitse 63 Limingan alueella toimivalle järjestölle. Kyselykutsussa kerrottiin kyselyn tarkoitus, sen tavoite sekä mahdollinen hyöty, miten aineistoa käytetään ja kyselyn lähettäjien yhteystiedot. Kyselyn vastausajan puolivälissä lähetettiin yksi muistutusviesti. Vastaaajien muistuttaminen kannatti, sillä muistutusviestin jälkeen saapui lisää vastauksia.

Kyselyyn tuli 16 vastausta, jolloin vastausprosentti oli 25 verrattuna 63 mahdolliseen vastaaajaan. Analysoimme kaikki vastaukset. Mikäli aineistoa olisi kertynyt liikaa, sitä olisi karsittu jälkikäteen ositetulla otannalla. Ositetussa otannassa heterogeeninen perusjoukko jaetaan homogeenisiin ryhmiin tai osajoukkoihin eli ositteisiin (Vilka 2005, 79). Selvitysaineiston määrästä johtuen tuloksia voi pitää vain suuntaa antavina.

Selvitysaineiston keräämiseen käyttämämme kyselylomaketta emme pystyneet lähettämään kaikille yhteystietolistamme järjestöille, koska järjestöjen tai järjestöjen vastuuhenkilöiden sähköpostiosoitteita ei ollut julkisesti saatavilla. Emme myöskään voi olla täysin varmoja, että kaikki lähettämämme sähköiset kyselylomakkeet tavoittivat vastaanottajan, koska julkisesti saatavilla olevien järjestöjen ja järjestöjen vastuuhenkilöiden sähköpostiosoitteiden oikeellisuudesta meillä ei ollut täyttä varmuutta.

6.3 Selvityksen tulokset

Kyselyyn (liite 7) vastasi 16 Limingan kunnan alueella toimivaa järjestöä:

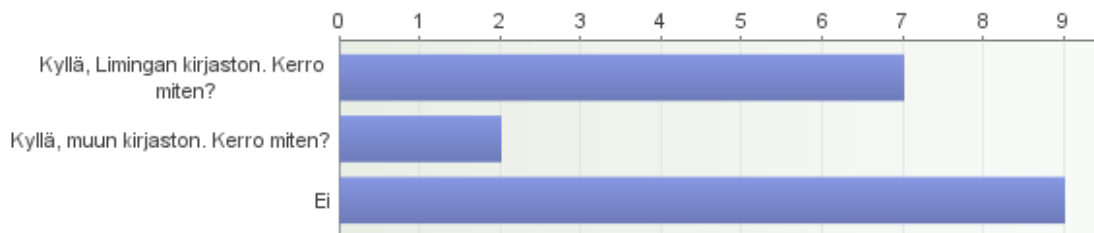
- kulttuurijärjestöt (6 kpl)
- urheilu- ja liikuntajärjestöt (4 kpl)
- sosiaali- ja terveysjärjestöt (2 kpl)
- vapaa-aika- ja harrastusjärjestöt (1 kpl)

- ammatilliset järjestöt (1 kpl)
- talous- ja elinkeinojärjestöt (1 kpl)
- muut (1 kpl).

Jäsenmäärät vaihtelivat muutamasta jäsenestä tuhansiin. Kyselyyn osallistui niin nuoria kuin jo toiminnassaan vakiintuneita järjestöjä.

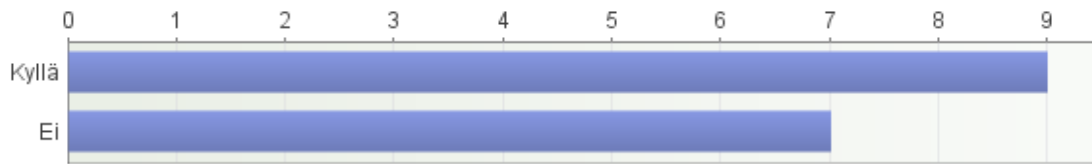
6.3.1 Kirjaston käyttö ja yhteistyö

Seitsemän vastannutta järjestöä oli käyttänyt Limingan kirjaston tiloja tai palveluja. Heistä kaksi oli käyttänyt myös jonkun toisen kirjaston tiloja ja palveluja toiminnassaan. Yhdeksän järjestöä ei ollut hyödyntänyt tätä mahdollisuutta (kuvio 3). Limingan kirjaston ja järjestöjen yhteistyö tällä hetkellä on pääasiassa ollut kirjaston tilojen käyttöä esimerkiksi kokouksiin, taidenäyttelyihin ja erilaisten kulttuuritapahtumien järjestämiseen sekä tiedonhakua ja aineiston hyödyntämistä. Muita kirjastoja on hyödynnetty muun muassa yhdistyksen jäsenten hengentuotosten esittelyyn.

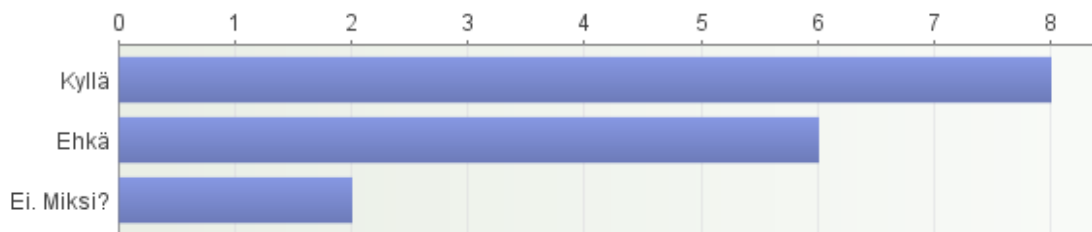
KUVIO 3 Limingan kirjaston tai muun kirjaston tarjoamien palveluiden ja/tai tilojen käyttö järjestöjen toiminnassa (n = 16)

Yhdeksän järjestöä kuudestatoista on tehnyt yhteistyötä Limingan kirjaston kanssa (kuvio 4). Yhdistysten mukaan yhteistyö on ollut tapahtumien järjestämistä, kirjaston ilmoitustaulun käyttöä tapahtumista ilmoittamiseen, yhdessä suunniteltuja ja toteutettuja erilaisia kulttuuritapahtumia, esimerkiksi Itsenäisyyspäivän juhla, veteraanijuhlat ja vanhan ajan joulu, yhdistyksestä ollut ryhmä esiintymässä kirjaston tapahtumissa ja kirjastosta saatu apua ja ohjeistusta erilaisiin asioihin. (Liite 8.)

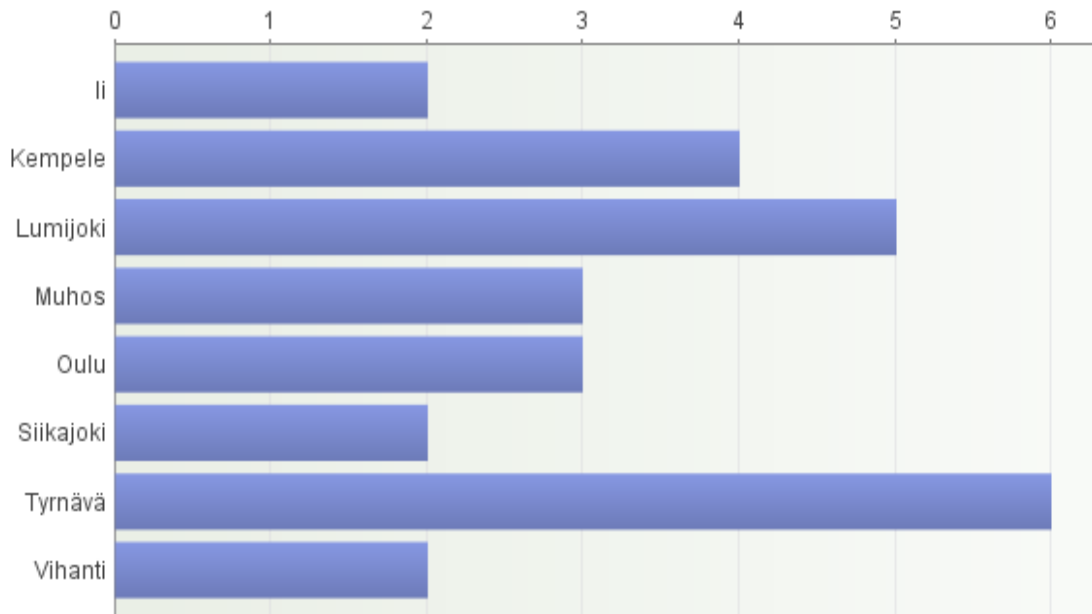
KUVIO 4. Yhteistyö Limingan kunnankirjaston ja järjestöjen välillä (n = 16)

Kahdeksan järjestöä vastanneista kuudestatoista on tulevaisuudessa kiinnostunut yhteistyöstä Limingan kirjaston kanssa ja kuusi pitää sitä mahdollisuutena. Loput järjestöistä eivät koe yhteistyötä Limingan kirjaston kanssa tarpeelliseksi. (Kuvio 5.) Mahdollisia yhteistyömuotoja voisivat olla kokoontumiset, kirjallisuuspiirit, kirjojen esittelytilaisuudet, muut kirjallisuuteen liittyvät tapahtumat, taidenäyttelyt, alueen harrastajakirjailijoiden aineiston hankkiminen kirjaston kokoelmiin, harrastuksiin liittyvän aineiston hankinta, kirjaston jalkautuminen kylille, järjestön oman toiminnan esittely kirjaston tiloissa, pienimuotoiset kulttuuriseminaarit, teemapäivät tai yhteiset tapahtumat kunnan tarjoamien palvelujen esilletuomiseksi. Aina ei ollut tiedossa, mitä palvelua kirjasto voisi tarjota.

KUVIO 5. Järjestöjen kiinnostus tehdä yhteistyötä Limingan kirjaston kanssa tulevaisuudessa (n = 16)

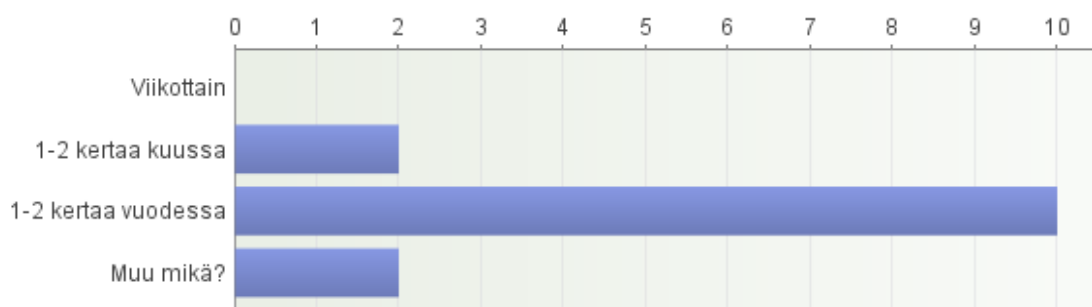
Kuusi järjestöä osoitti kiinnostusta yhteistyöhön myös muiden Outi-kirjastojen kanssa. Yhteistyökumppanin suosituimmuus korreloi suoraan kirjaston läheisyyden kanssa. Limingan naapurikuntien kirjastot olivat halutuimpia yhteistyökumppaneita, joista Tynävän kirjasto suosituimpana. Kuvio 6 havainnollistaa Outi-kirjastot, joiden kanssa järjestöt olisivat halukkaita tekemään yhteistyötä. Järjestöillä oli mahdollisuus valita useampia kirjastoja yhteistyökumppaniksi.

KUVIO 6. Outi-kirjastot, joiden kanssa järjestöt olisivat kiinnostuneita tekemään yhteistyötä (n = 6)

6.3.2 Yhteistyön tiheys, edut ja resurssit

Suurin osa vastanneista järjestöistä on kiinnostunut tekemään yhteistyötä Limingan kirjaston kanssa pari kertaa vuodessa. Kaksi järjestöä on kiinnostunut yhteistyöhön useammin ja kadella järjestöllä ei vielä ollut tarkkaa tietoa yhteistyön määrästä. (Kuvio 7.)

KUVIO 7. Järjestöjen mahdollinen yhteistyön määrä Limingan kirjaston kanssa (n = 14)

Järjestöjen odotukset yhteistyöltä

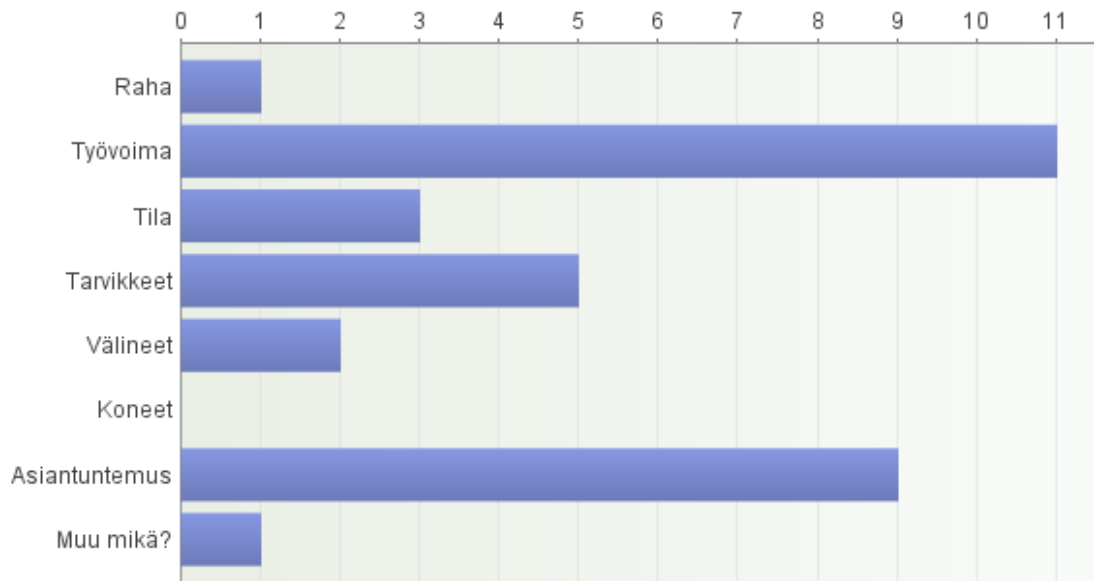
Järjestöt toivovat avointa ja ennakkoluulotonta yhteistyötä kirjaston henkilökunnan kanssa, jossa yhteyshenkilöt keskustelisivat keskenään organisaatioiden sijaan. Vastausten perusteella järjestöt toivoivat saavansa kirjastolta ilmaisia kokouksia- ja näyttelytiloja sekä niihin neuvonta- ja materiaaliapua.

Kirjastolta toivottiin eri tietokantojen esittelyä ja tunnetuksi tekemistä sekä opastusta tietokantojen käytöstä ja hyödyntämisestä järjestöjen tarpeista lähtien. Järjestöt kokivat tarpeellisena oman toimintansa mainostamisen ja esilletuomisen kirjaston toimesta. Kirjaston toivotaan jalkautuvan myös kylille ja tarjoavan siellä toimintaa ja kulttuuria. Kirjaston toivottiin järjestävän eri alojen asiantuntijaluentoja.

Urheilujärjestöt halusivat tehdä yhteistyötä kantamalla yhteiskuntavastuuta kirjaston kanssa ja tarjoamalla paikkakunnan nuorille kulttuuri- ja liikuntapalveluja. Tuotaisiin esille eri harrastuksista oikeellista tietoa ja murrettaisiin niitä kohtaan olevia ”myyttejä”. Kirjaston kautta haluttiin kontakteja kunnan kulttuurialan ja muidenkin alojen henkilöihin, jotta kuntalaiset saisivat helpommin tietoa harrastusmahdollisuuksista ja kunnan palveluista Limingan kunnan alueella. Kaiken kaikkiaan järjestöjen odotukset yhteistyöltä olivat sidotut yhteistyömuotoihin.

Järjestöt tarjoavat yhteistyöhön

Kuudestatoista järjestöstä neljällätoista oli mahdollista tarjota resursseja yhteistyöhön. Vastauksista ilmeni, että työvoima ja asiantuntemus olivat resursseista merkittävimmät. Muutamilla järjestöillä oli tarjottavana yhteistyöhön tarvikkeita, tiloja tai välineitä. Muuna yhteistyöressurssina esiin tulivat tuotteet. Vastaajilla oli mahdollisuus valita useampia vaihtoehtoja. Kuvio 8 havainnollistaa järjestöjen tarjoamia resursseja yhteistyöhön.

KUVIO 8. Järjestöjen tarjoamat resurssit yhteistyöhön (n= 14)

6.3.3 Yhteistyön kehittäminen

Pääsääntöisesti järjestöt olivat kiinnostuneita Limingan kirjaston ja järjestöjen välisen yhteistyön kehittämisestä. Kolme ei osannut vastata kysymykseen, ja yksi halusi enemmän tietoa yhteistyön kehittämismahdollisuuksista. Yksi vastaajista oli tyytyväinen tähänhetkiseen yhteistyöhön, mutta oli halukas myös laajentamaan sitä. Vastauksista ilmeni, että hyvä ja tavoitteellinen yhteistyö vaatii aktiivisuutta myös järjestöiltä.

”Uskon, että yhteistyön kehitys vaatii aloitteellisuutta yhdistyksiltä. Teemaviikot olisivat hyvä idea, eri yhdistykset voisivat esittäytyä kirjaston tiloissa. ”Mitä muuta kulttuuri voi olla?” (Liite 8).

Vastaajat toivoivat Limingan kirjaston kanssa palavereita, joissa yhteistyössä voitaisiin kehittää yhteistyömuotoja ja -tapoja. Jotkut järjestöt toivoivat palavereista säännöllisiä. Palavereiden lisäksi kaivattiin tiedotusta mahdollisista yhteistyöhön liittyvistä projekteista. Järjestöt halusivat hyödyntää Limingan kirjaston henkilökunnan asiantuntemusta omassa järjestötoiminnassaan. Kirjaston asiantuntemusta haluttiin hyödyntää muun muassa näyttelyiden järjestämisessä.

”Mielestäni yhteistyö olisi hedelmällisintä erilaisten tapahtumien muodossa. Eri tahoilla syntyviä ideoita pitää vaan rohkeasti tuoda muidenkin tietoon ja lähteä viemään potentiaalisia ehdokkaita eteenpäin” (Liite 8).

6.3.4 Hyvinvointi ja elämänlaatu

Kolmen järjestön mielestä yhteistyöllä ei ole vaikutusta kuntalaisten hyvinvointiin, toisaalta toisen kolmen järjestön mielestä esimerkiksi tiedon jakamisen ja yleissivistyksen kautta olisi mahdollista lisätä kuntalaisten hyvinvointia. Kahdeksan järjestön mielestä yhteistyö lisää kuntalaisten hyvinvointia. Kulttuurialan järjestö katsoi, että järjestöjen toiminnan ja tarkoituksen esilletuominen auttaisi elämänlaatua parantavien harrastusten pariin löytämistä.

Jo aiemmin usein esiintullut toiminnan suuntaaminen myös sivukylille nähtiin merkittävänä hyvinvoinnin edistäjänä ja isona kädenojennuksena siellä asuville ihmisille. Lähipalvelut katsottiin kaiken kaikkiaan tärkeiksi. Pitkät matkat saatetaan kokea esteeksi kulttuuritarjonnan saatavuudelle.

Talous- ja elinkeinoalan järjestö koki, että yhteistyön avulla jäsenistö oppisi käyttämään kirjastoa, mikä järjestön mielestä lisäisi hyvinvointia. Urheilu- ja liikunta-alan järjestö uskoo siihen, että avoin ja monialainen yhteistyö paikkakunnan eri toimijoiden kanssa lisää kuntalaisten hyvinvointia.

”Kunta on aivan keskiössä kun puhutaan kuntalaisten hyvinvoinnista ja kunnan pitäisi ”osata” käyttää alueen eri järjestöjä hyväkseen näissä asioissa” (Liite 8).

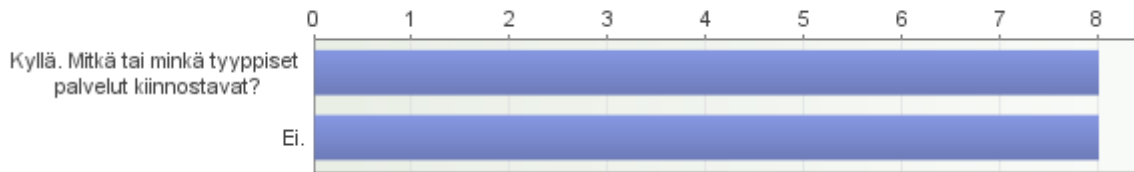
”Kyllä siinä mielessä, että yhteistyön kautta syntyy uusia, toivottavasti mielekkäitä tapahtumia, jotka piristävät mieltä ja tuovat vaihtelua arkeen” (Liite 8).

Vastauksista ilmeni myös, että kaikella järjestöjen ja kirjaston välisellä yhteistyöllä on vaikutusta. Yhteistyömuotojen ei tarvitse aina olla jotain suurta ja hienoa. Myös pienimuotoisella yhteistyöllä voidaan saavuttaa tuloksia. Erilaiset tapahtumat ja tempaukset saavat ihmiset kokemaan yhteenkuuluvuutta tai piristävät ilman yhteenkuuluvuuden kokemustakin.

Konkreettisenä esimerkkinä yhteistyöstä järjestön jäsenet käyvät laulamassa, lausumassa runoja ja lukemassa vanhuksille.

Palveluiden kiinnostavuus

Puolet vastaajista oli kiinnostuneita Limingan kirjaston tarjoamista palveluista. Järjestöt olivat kiinnostuneita tilaisuuksien ja näyttelyjen järjestämispalveluista, tapahtumista tiedottamisesta, runoilloista ja luennoista. Kirjaston aineistoa pidettiin myös tärkeänä. Puolta vastaajista Limingan kirjaston palvelut eivät kiinnostaneet. (Kuvio 9.)

KUVIO 9. Limingan kirjaston palveluiden kiinnostavuus (n = 16)

Tiedotuskanava

Kyselyssä selvitimme, mitkä olisivat järjestöjen mielestä parhaimmat kanavat Limingan kirjaston palveluista tiedottamiseen. Suurin osa vastanneista pitää parhaimpana tiedotuskanavana kirjaston henkilökuntaa sekä kirjaston internetsivuja. Sähköiset mediat, kuten sähköposti ja Facebook, olivat myös suosittuja. Esitteitä ei koettu hyväksi muodoksi tiedottaa kirjaston palveluista. Kaksi järjestöä ehdotti muuta tiedotuskanavaa kuten ovi-ilmoituksia. Vastaajat saivat valita useampia vaihtoehtoja tiedotuskanavaksi. (Kuvio 10.)

KUVIO 10. Tiedotusvälineet, joista järjestöt katsovat parhaiten saavansa tietoa kirjaston palveluista (n = 16)

Wiki

Kyselyssä selvitimme voisiko Limingan kirjasto toimia Limingan alueen järjestöjen tiedotusfoorumina keräämällä alueella toimivien järjestöjen tiedot esimerkiksi kirjaston Internetsivuille Wikiin,

josta linkkiä klikkaamalla pääsisi järjestön www-sivulle. Kolmen järjestön mielestä ehdotus oli erittäin toteuttamiskelpoinen, kuuden mielestä hyvä ja neljän mielestä harkitsemisen arvoinen. Yksi ei uskonut idean toimivuuteen ja toinen ei katsonut sitä tarpeelliseksi järjestön toiminnan luonteen vuoksi.

”Tällainen foorumi voisi olla hyväkin. Kunhan vain tiedotetaan tarpeeksi sen olemassaolosta, jotta toimijat löytävät sen. Sinänsä on sama, mikä taho sen kokoaa, kirjasto voisi hyvinkin olla toimiva.”
(Liite 8.)

Vapaa sana

Kyselyn lopuksi järjestöt kertoivat mitä ideoita, ajatuksia ja mietteitä järjestöjen ja Limingan kirjaston yhteistyö herättää. Yhteistyömahdollisuutta pidettiin mielenkiintoisena ja Limingan kirjaston rooli siinä koettiin tärkeäksi. Yhteistyön katsottiin tuovan samalla linkkejä kuntaan päin, muihin järjestöihin ja toimijoihin. Esille nousi järjestöjen tarve esimerkiksi kirjaston tiloissa olevalle ilmoitustilalle, missä olisi vain liminkalaisten järjestöjen ilmoituksia ja esittelyitä. Myös järjestöt ovat valmiita toimimaan tiedottajana, jos he kokevat että järjestetty toiminta tukee heidän omia toimintaansa.

Järjestöt ehdottivat toimintansa esittelytilaisuuksia kirjaston tiloissa puolivuositain sekä järjestöjen toimihenkilöiden kuukausittaisia tapaamisia. Ajatuksena oli toimihenkilöiden verkostoituminen ja kirjaston käytön lisääminen kunnan olohuoneena. Yhteistyömahdollisuuksia haluttiin selvittää yhteisissä neuvotteluissa.

”Juuri tämänkaltaista uutta lähestymistapaa kuntamme kaipaa. Kulttuuri ei enää ole jokin mystinen ”hienostoharraste”, vaan jotain, joka on kaikkien kuntalaisten ulottuvilla ja kaikille mukautuvaa toimintaa arjessa.” (Liite 8.)

”En ole tullut ajatelleeksi kirjastoa mahdollisena yhteistyökumppanina muuten kuin kokoustilojen suhteen. Jos on mahdollista saada jotain kertaluonteistakin palvelua kylällemme, otamme kiitollisina vastaan.” (Liite 8.)

6.4 Yhteenveto selvityksestä

Tärkeimpänä kirjaston tarjoamana resurssina kyselyssä nousi esiin kirjaston tilojen maksuton käyttö. Joissakin vastauksissa oltiin epätietoisia, mitä muuta kirjaston tarjoamat resurssit voisivat

olla. Järjestöt haluaisivat käyttää kirjaston tiloja kokoontumis- ja kokoustiloina tai esitelläkseen omaa toimintaansa. Lisäksi järjestöt haluaisivat verkostoitua muiden toimijoiden kanssa ja toteuttaa laajemmalla pohjalla eri teemojen ympärille rakentuvia tapahtumia, joissa kirjastotila olisi tapahtumapaikkana. Limingan kunnankirjastolla on erinomaiset mahdollisuudet järjestää erilaisia tapahtumia, koska osa kirjaston kalusteista on liikuteltavia ja kirjaston tilasuunnittelussa on otettu huomioon tapahtumien järjestäminen.

Yhteistyökyselyn monessa vastauksessa toivottiin kirjaston jalkautumista ympäristön kyliin. Nähtiin, että yhteistyötä voisi tehdä myös kirjaston ulkopuolella muun muassa tuomalla kirjaston kulttuuritarjontaa ympäristön kylille. Vastavuoroisesti kylillä toimivat järjestöt olivat halukkaita levittämään tietoa kirjaston tapahtumista kyläläisille.

”Hyviä ideoita, miten voitaisiin pienimuotoisesti tuoda meidänkin kylälle jotain. - - Pikkukylien opilaat kun eivät pääse kylälle kirjastoon. Kirjasto voisi lähestyä kyläämme”. (Liite 8.)

Kyselyyn vastaajat toivoivat kirjastolta apua ja panostusta järjestöjen toiminnasta ja olemassaolosta tiedottamiseen muun muassa järjestöille tarkoitetulla ilmoitustaululla kirjaston tiloissa. Järjestöille suunnatussa kyselylomakkeessa tiedustelimme, voisiko Limingan kunnankirjasto toimia järjestöjen tiedotusfoorumina. Esitimme kyselyssämme vaihtoehdoksi kirjaston ylläpitämän wikin, johon kerättäisiin alueella toimivien järjestöjen tiedot ja jossa järjestöt voisivat esitellä tarjoamiaan harrastusmahdollisuuksia. Järjestöt ottivat vaihtoehdon positiivisesti vastaan ja pitivät sitä kehittämisen arvoisena.

7 POHDINTA

Toiminnallinen opinnäytetyömme on kolmiosainen; Limingan kunnankirjaston messuosaston toteuttaminen Hyvinvointimessuille, Limingan alueen järjestöjen kartoittaminen ja yhteystietoluettelon laatiminen sekä näille järjestöille suunnattu yhteistyökysely. Hyvinvointimessuille suunnitimme messuosaston, missä testasimme yhteistyön tekemistä järjestöjen kanssa sekä loimme alustavia kontakteja. Limingan alueen järjestöistä laadittu yhteystietoluettelo oli laaja itsenäinen kokonaisuus, ja sitä tarvittiin yhdistyksille laaditun kyselyn lähettämässä. Opinnäytetyömme tutkimuksellinen osa koostuu järjestöille suunnatusta kyselystä ja vastausten perusteella tehdystä selvityksestä.

Opinnäytetyömme on selvitys, jossa emme pyrkineet kvalitatiivisiin tai kvantitatiivisiin tuloksiin, vaan kartoitimme Limingan alueen järjestöjen kiinnostusta tehdä yhteistyötä Limingan kunnankirjaston kanssa. Sähköisen kyselyn avulla kerätyn selvitysaineiston pohjalta etsittiin vastauksia seuraaviin selvityskysymyksiin:

- Haluavatko Limingan kunnankirjasto ja järjestö tehdä yhteistyötä keskenään?
- Minkälaista hyötyä yhteistyön osapuolet odottavat saavansa yhteistyöstä?
- Miten Limingan kunnankirjaston ja järjestöjen yhteistyötä voisi kehittää?

Kyselyn tulokset ja yhteystietoluettelo tulivat Limingan kunnankirjaston sekä JÄRKI-hankkeen projektityöntekijän käyttöön.

Aloitimme toiminnallisen opinnäytetyömme tekemisen toukokuussa 2013 tapaamalla Limingan kunnankirjaston kirjasto- ja kulttuurijohtaja Janne Nevalan ja kirjastonhoitaja Sanna Näätäsen. Limingan kunnankirjasto oli juuri aloittelemassa JÄRKI-hanketta, joka on Limingan alueen järjestöjen, pienyritysten ja Limingan kunnankirjaston yhteistyön kehittämishanke. Tapaamisessa sovimme, että suunnittelemme ja toteutamme sähköisen kyselyn Limingan alueella toimiville järjestöille. Kyselyn tavoitteena oli kartoittaa järjestöjen yhteistyöhalukkuutta sekä mahdollisia yhteistyömuotoja Limingan kunnankirjaston kanssa.

Toukokuun 2013 käytimme messuosaston suunnitteluun ja kesällä 2013 kartoitimme Limingan alueen järjestöt ja kokosimme heistä yhteystietolistan, rakensimme messuosastolle tiedon puun, hankimme yhteistyökumppanin askartelupisteeseen sekä teimme muita etukäteisvalmisteluja.

Opinnäytetyön tuotoksista vain messuosaston valmistumiselle tilaaja asetti määräajan. Muiden tuotosten osalta tilaajan aikataulu ei ollut tiukka, koska JÄRKI-hanke jatkuu vielä vuonna 2014.

Kokemukset opinnäytetyöprosessista

Halusimme tehdä työelämälähtöisen opinnäytetyön. Työstä tuli moniosainen, koska halusimme vastata toimeksiantajan tarpeisiin. Opinnäytetyö osoittautui työn edetessä vaativammaksi prosessiksi kuin olimme osanneet odottaa. Opinnäytetyö muutti muotoaan prosessin edetessä laadullisesta tutkimuksesta toiminnalliseksi työksi.

Messuosaston osalta suunnittelun kannalta oleellisia tietoja, kuten messuosaston koko, rakennusajan pituus sekä saatavilla olevat tarvikkeet ja materiaalit, varmistui osittain vasta messuviikolla. Tästä syystä jouduimme tekemään messuosastosta muutaman varasuunnitelman, jotka tarvittaessa pystyttäisiin toteuttamaan. Suunnittelun teki haastavaksi myös se, että messuosasto toteutettaisiin mahdollisimman pienellä budjetilla sekä olemassa olevia kalusteita ja tarvikkeita hyödyntäen.

Yhteystietoluettelon tekeminen vei enemmän aikaa kuin ennalta arvioimme. Järjestöjen ja järjestöjen vastuuhenkilöiden yhteystietojen etsiminen oli toisinaan haastavaa ja hidasta salapoliisityötä. Opinnäytetyötämme aloittaessa ajattelimme, että useimmilla järjestöillä on www-sivut, mistä löytyvät yhteystiedot, mutta työn edetessä huomasimme, ettei näin ollut.

Viitekehyksen kirjoittaminen ei ollut helppoa, koska puhtaasti kirjaston ja järjestöjen yhteistyöhön liittyvää aineistoa on vähän. Suurin osa käyttämästämme aineistosta käsittelee yhdistysten ja kolmannen sektorin yhteistyötä, jota sovelsimme teoriaosaan. Käyttämämme lähteet olivat suurimmaksi osaksi kotimaisia. Läpikäymämme ulkomaiset lähteet käsittelevät etupäässä vapaaehtoisuuteen perustuvaa kirjastonhoitoa. Lähteiden läpikäymiseen ja niiden karsimiseen meni yllättävän paljon aikaa.

Opinnäytetyön sisällysluettelon suunnittelu aiheutti jonkin verran päänvaivaa. Toiminnallinen opinnäytetyö toteutustapana tuotti jonkin verran hankaluuksia, sillä raportoinnin oikean muodon löytäminen oli jossain määrin haasteellista. Opinnäytetyön valmistuminen viivästyi muutamia kuukausia alkuperäisestä aikataulusta, johtuen osittain kahden perheellisen tekijän aikataulujen yhteen sovittamisen haasteellisuudesta.

Työn merkityksestä

Opinnäytetyöprosessin aikana olemme oppineet raportinkirjoittamisen lainalaisuuksia ja asiantuntijaviestintää lähdeluetteloineen ja -viitteineen. Olemme saaneet kokemusta erityyppisten kyselyiden laatimisesta. Toinen kyselyistä oli sähköinen, mikä puolestaan vaati Webropol- kysely- ja tiedonkeruusovelluksen itsenäinen opiskelun, toinen oli manuaalinen. Kyselyiden laatiminen ja toteuttaminen vei oman aikansa.

Teoriapohjaa tutkiessamme olemme saaneet tieteellistä vahvistusta omiin käsityksiimme järjestötoiminnan ja yhteistyön lainalaisuuksista. Olemme oppineet tiedostamaan vapaaehtoistyöhön vaikuttavia tekijöitä, ja huomanneet, että se on haastava sektori motivoitavaksi. Olemme saaneet paljon mietittävää ja oma ajatusmaailmamme on näiltä osin muuttunut. Opinnäytetyöprosessi on saanut meidät miettimään, miten järjestötoimintaa ja yhteistyötä voisi kehittää.

Uskomme, että työstämme on hyötyä myös tulevassa ammatissamme, koska kirjastojen yhteistyö muiden ryhmien kanssa tulee lisääntymään. Kirjastot eivät voi enää olla yksinäisiä toimijoita, vaan nykyinen taloudellinen tilanne pakottaa yhteistyöhön monien tahojen kanssa. Mielestämme kirjasto tulee tarvitsemaan henkilökuntaa, joka ymmärtää kolmannen sektorin lainalaisuuksia ja pystyy kehittämään ja suunnittelemaan yhteistyötä niiden kanssa.

Tekemällämme työllä on merkitystä tilaajallemme sekä JÄRKI-hankkeessa työskennelleelle projektityöntekijälle, koska toiminnallisessa osuudessamme teimme aikaa vievää kartoitus-, toteutus- ja suunnittelutyötä. Messuosaston suunnittelulla helppotimme Limingan kunnankirjaston osallistumista Hyvinvointimessuille. Kyselyn tuloksia ja järjestöistä laadittua yhteistietoluetteloa hyödyntämällä Limingan kunnankirjasto voi etsiä uusia yhteistyökumppaneita ja kehittää uusia yhteistyömuotoja paikallisten järjestöjen kanssa. Limingan alueen järjestöille suunnatun kyselyn tuloksista Limingan kunnankirjasto saa ajankohtaista tietoa järjestöjen yhteistyöhalukkuudesta sekä siihen liittyvistä odotuksista ja toiveista. Valmista opinnäytetyötämme voivat hyödyntää myös kirjastot, jotka suunnittelevat tai kehittävät yhteistyötä järjestöjen kanssa.

Näimme hyväksi, että Limingan kunnankirjasto oli mukana Hyvinvointimessuilla. Messut ovat vuorovaikutustapahtuma, jossa on helppo jakaa ja hankkia tietoa. Tällaisissa harrastetapahtumissa kirjasto tavoittaa ihmisiä, jotka eivät muuten välttämättä ikinä lähestyisi kirjastoa. Kirjastossa järjestetyissä tapahtumissa kävijät ovat usein kirjaston asiakkaita, mutta kirjaston ulkopuolella järjestettävissä tapahtumissa kirjastolla on mahdollisuus esitellä kirjaston palveluja ja saada uusia

asiakasryhmiä. Kun kirjaston toimintaa esitellään kirjaston ulkopuolella, kirjasto voidaan kokea aktiivisempänä toimijana ja kirjastosta saatavat elämykset yhtenä harrastusmuotona.

Opinnäytetyömme kyselystä saatujen tulosten perusteella voidaan todeta, että useilla järjestöillä on kiinnostusta tehdä yhteistyötä Limingan kunnankirjaston kanssa. Yhteistyön muodostumisen esteenä nähtiin se, että järjestöt eivät tunteneet kirjaston palveluita ja toimintatapoja riittävän hyvin. Edellä mainitut seikat vaikuttivat siihen, että järjestöt eivät kokeneet kirjastoa mahdollisena yhteistyökumppanina. Tulevaisuudessa Limingan kunnankirjaston olisi hyvä lisätä markkinointia järjestöjen suuntaan, koska sitä kautta olisi mahdollista tavoittaa uusia asiakkaita ja yhteistyökumppaneita.

Monet järjestöt näkivät yhteistyössä Limingan kunnankirjaston roolin vain kokoontumis- ja näyttelytilojen tarjoajana. Kirjaston olisi hyvä tiedostaa, että yksittäiset kuntalaiset muodostavat järjestöjen jäsenistöt ja jäsenistön mielikuvista muodostuu järjestön käsitys jostakin asiasta. Limingan kunnankirjastoilla on vielä parannettavaa kirjastopalveluidensa markkinoinnissa, koska järjestöillä ja yksityishenkilöillä ei ole tiedossa, miten kirjaston palveluja tai kirjastoammattilaisten ammattitaitoa, kuten aineistotuntemusta ja tiedonhakua, voitaisiin hyödyntää.

Nykyisin Limingan kunnankirjasto tekee yhteistyötä paikallisten järjestöjen kanssa, mutta yhteistyö on yksittäistä ja järjestöjen kanssa tehtävästä yhteistyöstä puuttuu suunnitelmallisuus ja jatkuvuus. Vakiintuneemmat yhteistyömuodot järjestöjen kanssa vaativat vielä kehittämistä. Mielestämme Limingan kunnankirjaston kannattaa panostaa järjestöjen kanssa tehtävän yhteistyön kehittämiseen nyt ja tulevaisuudessa, sillä yleisesti ottaen Limingan alueen järjestöillä on myönteinen suhtautuminen yhteistyöhön ja he näkevät kirjaston kiinnostavana yhteistyökumppanina.

Yhtenä yhteistyön muotona voisi miettiä järjestöjen kirjakokoelmien ja muun aineiston säilyttämistä kirjaston tiloissa. Järjestöillä on usein omaan aihepiiriinsä liittyvää aineistoa, mitä kirjastoissa on vähän saatavilla. Järjestöistä tätä tietoa ei usein osata edes etsiä, mutta kirjastoista aineisto saataisiin kuntalaisten käyttöön.

Kirjasto markkinoi itseään kuntalaisten olohuoneena. Limingan kunnankirjastolla on erinomaiset mahdollisuudet järjestää erilaisia tapahtumia, koska osa kirjaston kalusteista on liikuteltavia ja kirjaston tilasuunnittelussa on otettu huomioon tapahtumien järjestäminen. Limingan alueella on monipuolinen järjestökenttä järjestämässä vapaa-ajan palveluita kuntalaisille. Limingan kunnankirjaston ja järjestöjen yhteistyöllä olisi mahdollista tarjota eri-ikäisille ja kaikille kuntalaisille avoimia ja monipuolisia harrastus- ja kulttuuritapahtumia. Kirjastossa järjestetyt tapahtumat ovat ma-

talun kynnyksen tilaisuuksia, joihin kuntalaisten olisi helpompi osallistua, koska ne eivät ole sidottuja sosioekonomiseen taustaan. Monipuoliset tapahtumat myös lisääisivät kuntalaisten hyvinvointia ja elämänlaatua sekä vaikuttaisivat Limingan kunnan imagoon positiivisesti.

Limingan kunnalla on kirkonkylän lisäksi useita kyliä, joista vain Tupoksella toimii sivukirjasto. Kunnassa ei myöskään ole kirjastoautoa. Yhteistyökyselyn monessa vastauksessa toivottiinkin kirjaston jalkautumista ympäristön kyliin esimerkiksi tuomalla kirjaston kulttuuritarjontaa ympäristön kylille. Mielestämme jakautuminen on erittäin tärkeätä etenkin kylillä asuvien lasten ja nuorten kannalta, koska heidän voi olla vaikea päästä itsenäisesti kirkonkylälle kirjastoon. Kylillä toimivat järjestöt olivat halukkaita avustamaan ja levittämään tietoa kirjaston tapahtumista kyläläisille.

Näkisimme, että kirjastolle on etua, jos sillä on yhteinen kirjasto- ja kulttuurijohtaja verrattuna kuntiin, joissa on kaksi viranhaltijaa. Kirjasto- ja kulttuurijohtajalla on todennäköisesti parempi tietämys alueella sijaitsevista kolmannen sektorin toimijoista. Valmiiden kontaktien avulla olisi helpompi verkostoitua ja kehittää yhteistyömuotoja.

Jatkotutkimusaiheita

Opinnäytetyömme pohjalta voisi tehdä useampiakin jatkotutkimuksia, koska kirjastojen ja järjestöjen yhteistyötä on tutkittu vähän. Tutkimuksen aiheena voisi olla yleisten kirjastojen ja järjestöjen yhteistyömuodot, tai tutkija voisi kartoittaa syitä, jotka johtavat yhteistyön puuttumiseen. Toiminnallisena opinnäytetyönä voisi laatia kehittämissuunnitelman tai ohjeistuksen kirjaston ja järjestöjen yhteistyöhön.

Järjestöjen tunnettuutta ja saavutettavuutta heikentää se, että ei ole yhtä kanavaa, josta järjestöjen tiedot olisivat kattavasti löydettävissä. Kanava voisi olla paikallinen tai valtakunnallinen. Tärkeintä siinä olisi, että kanava olisi yleisesti tunnettu ja se olisi helposti kansalaisten käytettävissä. Kanavalla täytyisi olla ylläpitäjä, jonka tehtävä olisi huolehtia kanavan toimivuudesta sekä joltakin osin järjestötietojen saatavuudesta.

Selvityksessä ilmeni kiinnostusta ja tarvetta wiki-verkkosivustolle, johon kerättäisiin alueella toimivien järjestöjen ja harrastusryhmien yhteystiedot. Wiki-verkkosivustolla järjestöt ja harrastusryhmät saisivat näkyvyyttä toiminnalleen sekä niiden tavoitettavuus lisääntyisi. Wikin avulla kuntalaiset voisivat etsiä tietoja kunnassa olevista harrastusmahdollisuuksista. Wikiä voisi hyödyntää järjestöjen ja harrastusryhmien tapahtumatiedottamisessa sekä uusien yhteistyökumppaneiden etsimisessä.

LÄHTEET

- Akimo, M. 2014. Lainan päivänä menivät kankaat vaihtoon. Kaleva 9.2.2014.
- Alapuro, R. & Stenius, H. 1987. Kansanliikkeet loivat kansakunnan. Teoksessa R. Alapuro (toim.) Kansa liikkeessä. Vaasa: Kirjayhtymä, 7–52.
- Almgren, P. & Jokitalo, P. (toim.) 2010. Kirjasto 2011, vaikutteita maailmalta. Helsinki: BTJ.
- Appomattox Regional Library System. 2014. Volunteer. Viitattu 12.3.2014, <http://www.arls.org/support/volunteer/>.
- Hakkarainen, P. 2003. Vapaaehtoistoiminta Suomessa. Teoksessa P. Hakkarainen (toim.) Tukea ja mahdollisuuksia vapaaehtoistoiminnalle. Helsinki. Kansalaisareena ry, 17–20.
- Harju, A. 2007. Lyhyt oppimäärä kansalais- ja järjestötoiminnan historiaa. Viitattu 7.10.2013, http://www.kansalaisyhteiskunta.fi/tietopalvelu/historiaa/lyhyt_oppimaara_kansalais-_ja_jarjestotoiminnan_historiaa.
- Heikkilä, M. & Seppo, J. 1987. Uskonnollinen liike, esivalta ja ”maailma”. Teoksessa R. Alapuro (toim.) Kansa liikkeessä. Vaasa: Kirjayhtymä, 70–90.
- Helander, V. 2001. Paikallisyhdistys lähikuvassa: yhteydet rakenne ja toiminta. Helsinki: Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto.
- Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2005. Tutki ja kirjoita. 11 p. Helsinki: Tammi.
- Jeronen, E. 2009. Palvelutoiminnan pelisäännöt järjestötyössä. Helsinki: Ok-Opintokeskus.
- Kankainen, T., Pessala, H., Siisiäinen, M., Stranius, L., Wass, H. & Wilhelmsson, N. 2009. Suomalaiset osallistujina. Katsaus suomalaisen kansalaisvaikuttamisen tilaan ja tulevaisuuteen. Oikeusministeriö. Julkaisu 2009:5. Viitattu 3.1.2014, <http://oikeusministerio.fi/fi/index/julkaisu/julkaisuarkisto/200905suomalaisetosallistujina.katsaussuomalaisenkansalaisvaikuttamistilaaanjatutkimukseen/Files/OMJU.pdf>.
- Kirjastot.fi. 2013a. Perustilastot. Viitattu 10.10.2013, <http://tilastot.kirjastot.fi/fi-fi/perustilastot.aspx?AreaKey=Y2012T2N425>.
- Kirjastot.fi. 2013b. Kirjastohakemisto. Viitattu 14.10.2013, http://hakemisto.kirjastot.fi/paakirjasto_liminka.
- Kirjastot.fi. 2013c. Yleisten kirjastojen hankerekisteri. Viitattu 13.5.2013, <http://hankkeet.kirjastot.fi/hanke/jarki-jarjestojen-ja-kirjaston-yhteistyon-kehittamishanke>.
- Kulttuuriliminka. 2014. Kirjasto liikuttaa. Viitattu 14.3.2014, <http://www.kulttuuriliminka.fi/kirjasto-liikuttaa/>.

- Limingan kunta. 2012a. Kuntainfo. Viitattu 9.10.2013, <http://www.liminka.fi/sivu/fi/kuntainfo/>.
- Limingan kunta. 2012b. Asukkaalle. Kirjasto. Viitattu 14.10.2013, <http://www.liminka.fi/sivu/fi/asukkaalle/kirjasto/>.
- Mauranen, T. 1987. Osuustoiminta - kansanliikettä aatteen ja rahan vuoksi. Teoksessa R. Alapuro (toim.) Kansa liikkeessä. Vaasa: Kirjayhtymä, 176–192.
- Möttönen, S. & Niemelä, J. 2005. Kunta ja kolmas sektori: yhteistyön uudet muodot. Jyväskylä: Ps-Kustannus.
- Naumanen, M. 2013. Kirjaston ystävät. Viitattu 25.2.2014, <http://www.kyyti.fi/sisalto/kirjaston-ystavat>.
- Nylund, M & Yeung, A.B. 2005. Vapaaehtoisuuden anti, arvot ja osallisuus murroksessa. Teoksessa M. Nylund & A.B. Yeung (toim.) Vapaaehtoistoiminta anti, arvot ja osallisuus. Tampere: Vastapaino, 13–38.
- Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2011. Etusivu. Viitattu 17.12.2013, <http://www.minedu.fi/etusivu/arkisto/2011/1703/tuntitili.html?lang=fi>.
- Oulun kaupunki. 2014. Pohjoismaista kirjastoviikkoa vietetään 11.–17.11. Viitattu 25.2.2014, http://www.ouka.fi/oulu/kirjasto/ajankohtaista/-/asset_publisher/CG1w/content/pohjoismaista-kirjastoviikkoa-vietetaan-11-17-11?redirect=http%3A%2F%2Fwww.ouka.fi%2Foulu%2Fkirjasto%2Fajankohtaista%3Fp_p_id%3D101_INSTANCE_CG1w%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3Dcolumn-2%26p_p_col_pos%3D1%26p_p_col_count%3D2.
- OUTI-kirjastot. 2013. Yhteystiedot. Viitattu 15.10.2013, <http://www.outikirjastot.fi/yhteystiedot/>.
- Pessi, A.B & Oravasaari, T. 2010. Kansalaistoiminnan ytimessä. Tutkimus RAY:n avustamien sosiaali- ja terveysjärjestöjen vapaaehtoistoiminnasta. Viitattu 6.11.2013, <http://www.kansalaisareena.fi/RAYraportti23.pdf>.
- Pihlaja, R. 2010. Kolmas sektori ja julkinen valta. Kunnallisan alan kehittämissäätiön tutkimusjulkaisu, nro 61.
- Pohjoismainen kirjastoviikko. 2014. Pohjoismainen kirjastoviikko. Viitattu 25.2.2014, <http://www.bibliotek.org/fi/tietoa-projektista/tietoa-projektista/galleria/>.
- Pohjola-Norden. 2014. Pohjoismainen kirjastoviikko. Viitattu 25.2.2014, http://www.pohjola-norden.fi/fi/hankkeet/pohjoismainen_kirjastoviikko/?id=137.
- PO1NT.FI - Nuorten portaali. 2013. Järjestötoiminta. Viitattu 8.11.2013, <http://www.po1nt.fi/tietoporsas/mitahantekis/Jarjestot.html>.
- Ronkainen, S., Mertala, S & Karjalainen, A. 2008. Kvalitatiivisuus, kvantitatiivisuus ja sähköinen kyselytutkimus. Teoksessa S. Ronkainen & A. Karjalainen (toim.) Sähköä kyselyyn! Web-kysely tutkimuksessa ja tiedonkeruussa. Rovaniemi: Lapin yliopisto, 17–30.

Ruohonen, M. 2003. Järjestöt vapaaehtoistoiminnan areenoina ja mahdollistajina. Teoksessa J. Niemelä & V. Dufva (toim.) Hyvinvoinnin arjen asiantuntija. Sosiaali- ja terveysjärjestöt uudella vuosituhanalla. Jyväskylä: PS-kustannus, 40–55.

Siisiäinen, M. 1996a. Suomalaisen yhdistyselämän kehitys. Teoksessa V. Riikonen & M. Siisiäinen (toim.) Yhdistys 2000. Helsinki: Opintotoiminnan Keskusliitto, 35–49.

Siisiäinen, M. 1996b. Yhteiskunnalliset liikkeet, yhdistykset ja hyvinvointivaltio. Teoksessa U. Kotakari, A-L. Matthies & M. Nylund (toim.) Välittävät verkostot. Tampere: Vastapaino, 33–48.

Suomen luonnonsuojeluliitto. 2014. Luonto lainassa. Viitattu 25.2.2014, <http://www.sll.fi/mita-sina-voit-tehda/tule-mukaan-toimintaan/luontolainassa>.

Suomen perustuslaki 11.6.1999/731.

Tilastokeskus. 2013. Liminka - Limingo. Viitattu 10.10.2013, <http://www.stat.fi/tup/kunnat/kuntatiedot/425.html>.

Vilkkä, H. 2005. Tutki ja kehitä. Helsinki: Tammi.

Vilkkä, H. & Airaksinen, T. Toiminnallinen opinnäytetyö. 2003. Helsinki: Tammi.

Virranniemi, U. 2014. Pohjola-Norden. Entinen jäsen, Pohjola-Norden ry. Sähköpostiviesti 4.4.2014.

Virtanen, H. 2013. Kirjaston uudet kujeet. Viitattu 25.2.2014, <http://www.vihreatuuma.fi/artikkeli/kirjaston-uudet-kujeet>.

Yhdistyslaki 26.5.1989/503.

LIITTEET

Liite 1: Hanke-kuvaus

Liite 2: Hyvinvointimessut kuvaliite

Liite 3: Tyytyväisyyskysely

Liite 4: Tyytyväisyyskyselyn avointen kysymysten vastaukset

Liite 5: Tyytyväisyyskyselyn pylväskaaviot

Liite 6: Yhdistysten yhteystietoluettelo

Liite 7: Kysely Limingan kirjaston ja yhdistysten yhteistyöstä

Liite 8: Yhteistyökyselyn avoimet vastaukset

HANKE-KUVAUS

JÄRKI - Järjestöjen ja kirjaston yhteistyön kehittämishanke

Vuoden 2013 ELY -hanke (Hanke on saanut rahoitusta)

Kuvan lähde:

Kirjaston oma tapahtumakuva, kuvaaja on kirjaston henkilökuntaa.

Limingan kirjasto

Kirjaston osoite: Tupoksentie 5, 91900 Liminka

Kirjaston puhelin: 050 3182044

Kirjaston sähköposti: kirjasto@liminka.fi

ISIL -tunnus: FI-Limnu

Y-tunnus: 0186553-2

Vastuuhenkilön nimi: Sanna Näätänen

Puhelin: 050 5236361

Sähköposti: sanna.naatanen@liminka.fi

Hankkeen kuvaus:

Projektin tavoitteena on tavoittaa ei-kirjastonkäyttäjiä ja houkutella heitä kirjastoon erityisesti heille suunnatuilla tapahtumilla. Kantavana ideana on madaltaa kynnystä kirjastoon tulemiseen ja informoida kirjaston palveluista mahdollisimman kohdennetusti ja räätälöidysti.

Limingan uusi kirjasto on suunniteltu koko kunnan olohuoneeksi. Kuitenkaan uusikaan rakennus ei välttämättä houkuttele sellaisia kuntalaisia, jotka eivät ole tottuneita kirjastonkäyttäjiä. Projektissa pyritään löytämään kirjaston sisällöistä ja palveluista tarkkaan kohdennettuja osioita joita markkinoidaan selkeästi määritellyille, rajatuille kohderyhmille.

Yhteistyökumppaneina hankkeessa ovat Limingan alueella toimivat järjestöt ja harrastusryhmät. Erityisesti kohdistetaan markkinointia ja toimintaa sellaisiin

järjestöihin ja harrasteryhmiin joiden kanssa kirjastolla ei vielä ole yhteistyötä tai jotka ovat ei-tyypillisiä yhteistyökumppaneita kirjaston kanssa. Ensisijaisia yhteistyökumppaneita projektissa ovat esimerkiksi paikkakunnan urheiluseurat, metsästysseurat, pienet yksityiset harrasteporukat ja paikallisten pienyritysten työntekijät. Yhteistyötä tehdään kuitenkin kaikkien kiinnostuneiden tahojen kanssa.

Projektin aikana näille yhteistyötahoille tarjotaan mm. seuraavia palveluja:

- Kirjaston markkinointia, palvelujen esittelyä ja materiaalin vinkkausta järjestöjen ja ryhmien omissa tapahtumissa ja kokoontumisissa.
- Kirjaston tilojen tarjoamista ryhmien omien kokousten tai toiminnan käyttöön.
- Järjestöjen ja ryhmien kanssa yhteistyössä tapahtumisen järjestämistä kirjastolla. Tapahtumien sisällöt ja markkinointi on suunnattu erityisesti ryhmien jäsenille, mutta kirjaston aukioloaikana pidettävät yleisötapahtumat ovat kaikille avoimia ja maksuttomia. Tapahtumien sisällöt räätälöidään järjestöjen ja ryhmien toiveiden mukaisesti. Projektin aikana järjestettävät tapahtumat olisivat mm. asiantuntijaluentoja, -paneelija sekä järjestöjen toiminnan ja sisältöjen esittelyä. Tavoitteena järjestää kokousten ja pienimuotoisemman yhteistyön lisäksi vuoden aikana vähintään 10 yhteistyössä toteutettua tapahtumaa.

Projektin tavoitteena luoda sellaisia yhteistyön muotoja jotka voidaan testata projektin aikana ja vakiinnuttaa kirjaston ja järjestöjen yhteiseksi työmuodoiksi jatkossa. Kirjasto saavuttaisi käyttäjäryhmiä, joita ei muuten välttämättä tavoitettaisi. Järjestöt saisivat jäsenilleen uutta toiminnallista sisältöä kirjaston kanssa järjestetyistä asiantuntijaluennoista ja näkyvyyttä omalle toiminnalleen kaikille kuntalaisille avoimien tapahtumien kautta.

Projektiin palkataan työntekijä, jonka työkuva muodostuu pääosin projektin työtehtävistä ja osittain kirjaston työtehtävistä. Tällä tavoin vapautetaan kirjaston vakituisen työntekijän työaika projektin käyttöön. Näin myös projektityöntekijä tutustuu Limingan kirjastoon ja hän pystyy paremmin markkinoimaan kirjaston sisältöjä ja palveluja hankkeen kohderyhmille.

Budjetti:

- Projektityöntekijän palkka vuodeksi: 28 000 €
- Äänentoistovälineet: 1000 €
- Luennointi- ja esiintymispalkkiot, tavoitteena järjestää n. 10 tapahtumaa vuoden aikana = 8000 €
- Projektityöntekijän matkakulut: 200 km * 0,45 € = 90 €
- Markkinointi-, postitus ja toimistokulut

- lehti-ilmoitukset tapahtumista 250 € * 10 = 2500€
 - Toimisto- ja postituskulut 12 * 200 € = 2400
- = 4900 €, josta omarahoitusosuus 2800 €.

- Kirjastohenkilökunnan työaika 4 h / viikko * 52 viikkoa * 15 €/tunti = 3120 €, joka kokonaan omarahoitusosuutta. Sisältää mm:

- Vinkkausaineiston tiedonhaku projektityöntekijän kanssa

- Kirjastoon perehdyttäminen
- Markkinointi
- Tapahtumien järjestäminen

Aloituspäivä:

01/05/2013

Loppupäivä:

31/08/2014

HYVINVOINTIMESSUT KUVALIITE

KUVA 1 Vanerilevyjen sahaus

KUVA 2 Vanerilevystä osa sahattu

KUVAT 3 - 5 Tiedonpuun työvaiheita

KUVA 6 - 7 Tiedon puun työvaiheita

KUVA 8 Ilmainen varaus -lippu

KUVA 9 Madon pää ja tekijä

KUVA 10 Tiedonpuun omena

KUVA 11 Valmis messuosasto

KUVA 12 Askartelupiste

TYTTYVÄISYYSKYSELY

Käytte kirjastossa (Valitse yksi vaihtoehto)

- 1 - 2 kertaa viikossa 3 - 5 kertaa viikossa
- 1 - 2 kertaa kuukaudessa Harvemmin kuin kerran kuukaudessa
- En käy kirjastossa (Siirtykää viimeiselle sivulle)

Kun käytte kirjastossa, käytte yleensä... (Voitte valita useita vaihtoehtoja)

- Lasten osastolla Nuorten osastolla
- Aikuisten osastolla Musiikkiosastolla
- Lehtisalissa Tapahtumissa
- Muu mikä? _____

Mistä saatte tietoa kirjaston palveluista ja tapahtumista (Voitte valita useita vaihtoehtoja)

- Kirjaston Internetsivut Kirjaston Facebook
- Kirjaston ilmoitustaulu Kirjaston henkilökunta
- Perheenjäsenet, ystävät, työkaverit Kirjaston esitteet, julisteet
- Alueellinen tapahtumakalenteri Paikallislehti
- Kunnan ja kulttuuritoimen Facebook Tapahtumajulisteet, esitteet
- Muu tietolähde, mikä? _____

Mitkä seuraavista väylistä mielestänne sopisivat kirjaston palveluiden ja tapahtumien tiedottamiseen? (Voitte valita useita vaihtoehtoja)

- Kirjaston Internetsivut Facebook
- Kirjaston ilmoitustaulu Jaettavat pienet esitteet eli flyerit
- Paikallislehti Paikallisradio
- Alueellinen tapahtumakalenteri Kunnan ja kulttuuritoimen Facebook

Jokin muu väline tai foorumi, mikä? _____

Mistä saatte tai etsitte tietoa teitä kiinnostavista asioista?

Millaisia tapahtumia toivoisitte kirjastossa järjestettävän?

Onko kirjastossa riittävästi opasteita ja löydättekö aineiston helposti itse? Jos ette, niin mitä asialle voisi tehdä?

Käytättekö seuraavia kirjaston tarjoamia palveluja?

	Käytän	En käytä, koska	En tiennyt palvelusta	En ole tarvinnut palvelua
Tietopalvelu	☐	☐	☐	☐
Kaukopalvelu	☐	☐	☐	☐
Eräpäivämuistutus	☐	☐	☐	☐
Lainaus	☐	☐	☐	☐
Varaus	☐	☐	☐	☐
Uusinta	☐	☐	☐	☐
Seutulaina	☐	☐	☐	☐
E-kirjakokoelma (Ellibs)	☐	☐	☐	☐
Lehtisali	☐	☐	☐	☐
Tietokannat	☐	☐	☐	☐

Verkkokirjasto
(www.outikirjastot.fi)

- Tunnukset
- Tiedonhaku

Ovatko kirjaston palvelut parantaneet elämänlaatuanne?

Miten elämänlaatunne on parantunut?

Miksi ette käytä kirjaston palveluita?

Mitkä seikat vaikuttaisivat siihen, että käyttäisitte kirjaston palveluita?

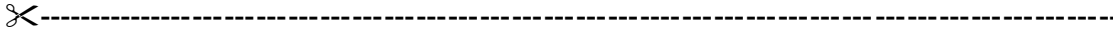
Olette

nainen

mies

Ikä _____ v

Kiitos palautteesta!

Jos haluatte osallistua palkintojen arvontaan, täyttäkää alla olevat tiedot.

Nimi: _____

Puhelinnumero: _____

S-posti: _____

TYTYVÄISYYSKYSSELYN AVOINTEN KYSYMYSTEN VASTAUKSET

Tyytyväisyyskysely, Hyvinvointimessut Limingassa 24.8.2013

Monet kirjastoa käyttävät ovat myös kommentoineet kohtaan ” Mitkä seikat vaikuttaisivat siihen, että käyttäisitte kirjaston palveluita”

n59 = nainen 59 vuotta

m33 = mies 33 vuotta

x = ikä ja sukupuolifietoja ei ilmoitettu

Mistä saatte tai etsitte tietoa teitä kiinnostavista asioista?

- Kirjasto (n59, n11, x, n64)
- Internet (n59, n11, x, n41, n33, n33, n33, m37, m36, n13, n42, n, n28, n32, n54, n51, x, n63, n25, n, n63, n44)
- Kunnan sivuilta n51
- Lehdet n64, n56, n25, n, n63, n44
- Paikallislehti n14
- Kirjaston infotaulut n56, n63
- henkilökunta n56
- Kirjoista x
- Koulu n11, n14
- Perhe n11, n14
- Ystävät n11, n14
- Kirjaston sivuilla n63
- Googlesta m30

Millaisia tapahtumia toivoisitte kirjastossa järjestettävän?

- Taidenäyttelyitä ym. teemailtoja n59
- Taidenäyttelyitä n11, x,
- Kirja-esittelyitä, kirjailijakuvauksia m30
- Kulttuuri, esittelyä, haastattelua n 56
- Lukukoira n33
- Lapsille lähinnä erilaisia esiintyjä jne. n33
- Lastenkulttuuriin liittyviä tapahtumia m37
- Lastentapahtumia n32, n38, m36, n28,

- Lasten satuhetket n 58, n63
- Lapsille sopivia esityksiä x
- Monipuolisia, terveys-kulttuuri n54
- Nuorille (15–20) jotka vähemmän käy kirjastossa n44
- Nuorten tapahtumia n14
- Musiikkitapahtumia, ”projekteja” (esim. kangasvaihtarit) n25
- Musiikkia, haastatteluja, näyttelyitä n42
- Jokeri Pokeri Box oli kiva m30

Onko kirjastossa riittävästi opasteita ja löydättekö aineiston helposti itse? Jos ette, niin mitä asialle voisi tehdä?

- Kyllä n51, n42, m36, n44, m30
- Kaikki löytyy n38
- Löytyy hyvin n11
- Löytyy x, n54, n63, n63
- Kyllä on tarpeeksi n41, n33, n33, x
- En osaa itse vielä juuri etsiä, mutta olen saanut kirjastovirkailijoilta aina apua, kun tarvitsen. Erittäin hyvä palvelu! Kiitos n70
- Henkilökunta auttaa n
- Pohjakartta kirjastosta puuttui ainakin viimeksi. n32
- Opasteita on liian vähän joten voisi lisätä n14, n11
- Välillä täytyy etsiä tarkemmin, mutta pääosin löytyy hyvin n 25
- Kirjasto on vähän sokkeloinen n28
- Uusi luokitus (pussauskopit ym.) hämääviä. Perinteinen luokitus tuli tutuksi => toimisi paremmin n59

Ovatko kirjaston palvelut parantaneet elämänlaatuanne?

- Ovat, hieno asia, että sellainen on vielä! n59
- Kyllä n41, m30, n44, n56, n, n25, n42, n63, m30, n63, n28, n58, n33, x, n70, m36, n
- Kyllä, lapset viihtyvät kirjojen parissa m37
- Vähän n32
- Ehkä n54, x
- En tiedä n11
- Ei n33
- Tieto kirjoista löytyy helposti Outi-kannasta x

Miten elämänlaatunne on parantunut?

- Saa kiinnostavia kirjoja, tietolähteitä ym. n59
- Kirjoja luetaan paljon ja niiden parissa vietetään yhdessä aikaa m37
- Lapsille uutta luettavaa n32
- Ei tarvitse aina lähteä Ouluun kirjastoon n54
- Helpottunu m36
- Hyvä kirja parantaa ikää m30
- Lukeminen mieluisa ja edullinen harrastus n44
- Sisältöä elämään ja tutustuu uusiin ihmisiin kirjastossa n56
- En tiedä n11
- Viisastunut n
- Helpottunut n25
- Uusia asioita, kirjat täynnä – myös lapsille n33
- Elämyksiä kivoista kirjoista. Tietoa n42
- Kovasti n63
- Vaihtelua, ajankulua n63
- Lisää mielenkiintoista luettavaa ja kuunneltavaa n28
- Lukeminen on hyvä ajanviete n58,
- Se ei välttämättä ole parantunut x

Miksi ette käytä kirjaston palveluita?

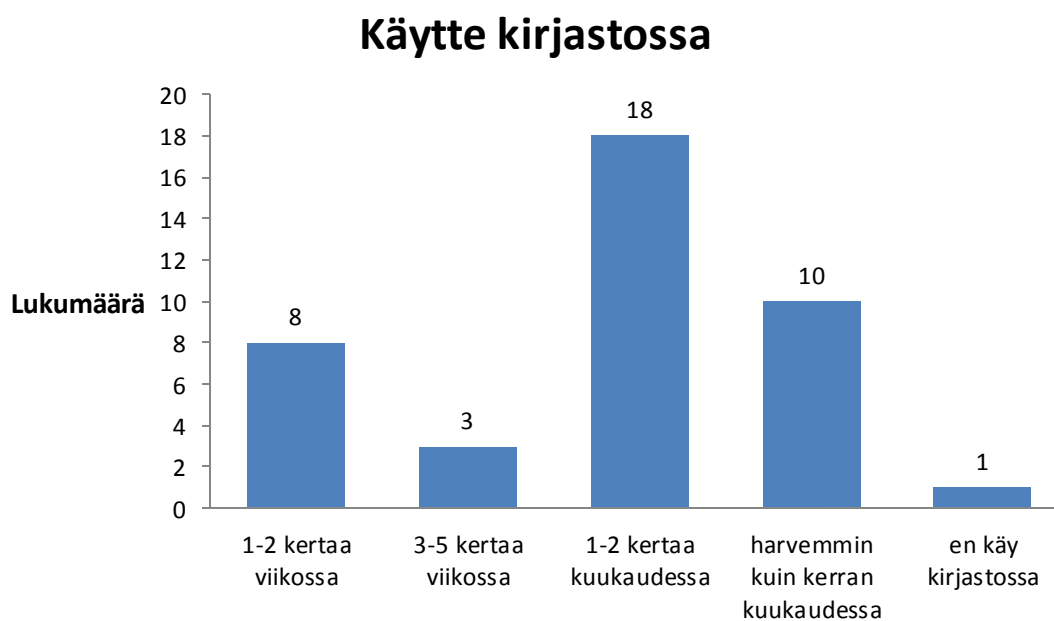
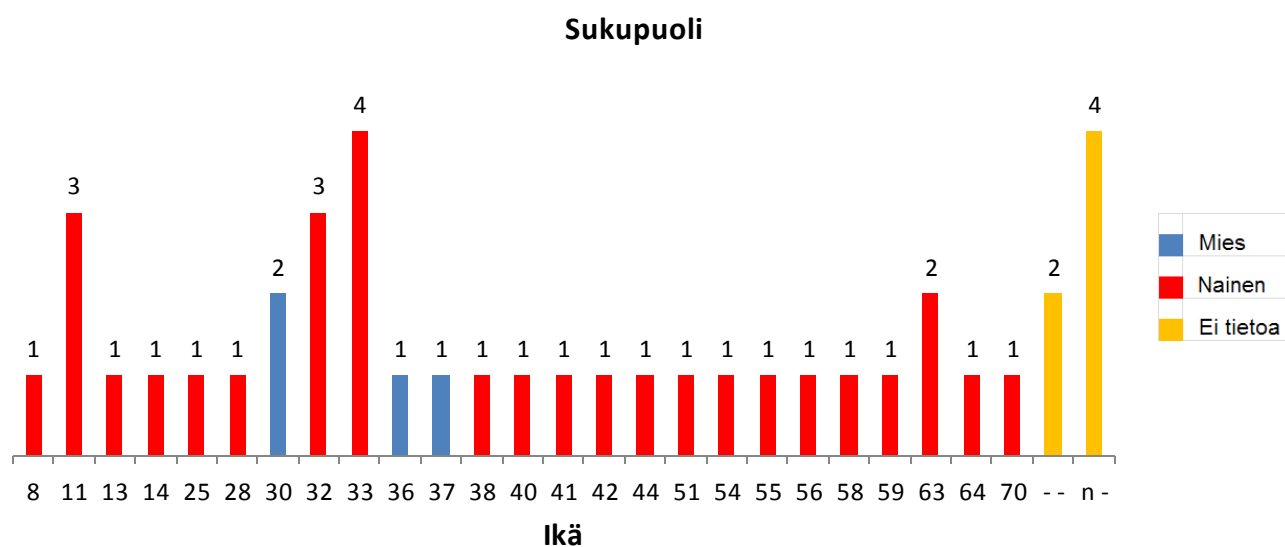
- Ei ole aikaa, kun harrastukset vievät ajan n33
- Käytän n51
- Hirveä meteli aina ja liian houkutteleva se nyrkkeilyhuone n32
- En aina joua n
- Kyllä käytän n28

Mitkä seikat vaikuttaisivat siihen, että käyttäisitte kirjaston palveluita?

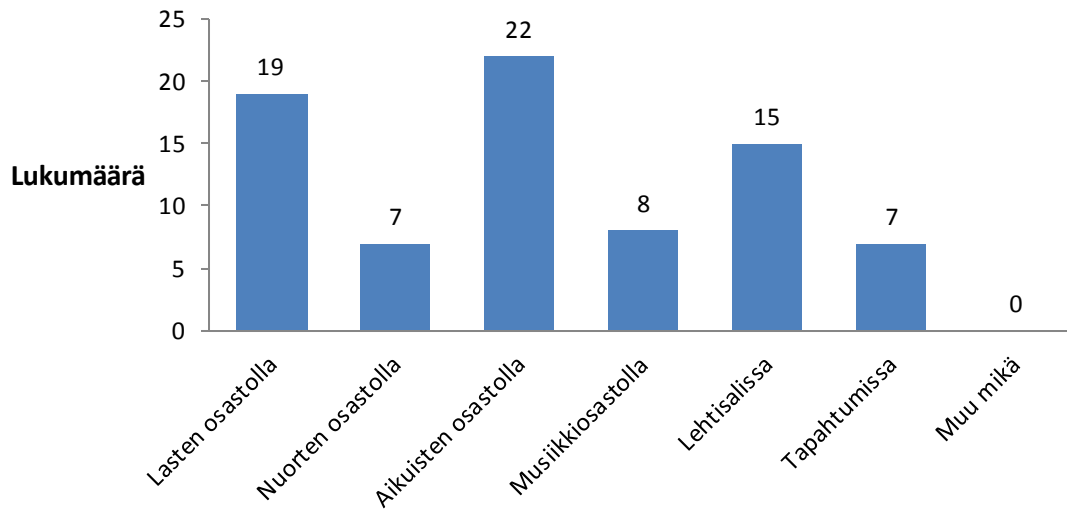
- Aukioloajat, kesällä harmittaa lauantain kiinniolo. n59
- Olisi aikaa ja mielenkiintoa, ei keskittyminen tällä hetkellä riitä, katson mieluummin tv:tä. n33
- Nyrkkeilytila saisi olla "lukusali". Minulle oli suuri pettymys, että nykyinen lehtisali ei ole äänieristetty, ei pysty keskittyy!! n32
- Siellä on liian kova meteli usein. Lasten häiriökäytös. n54
- Helppous m36
- En osaa n11
- Enempi äänikirjoja x
- Saan mieleistäni lukemista n58

TYTTYVÄISYYSKYSELYN PYLVÄSKAAVIOT

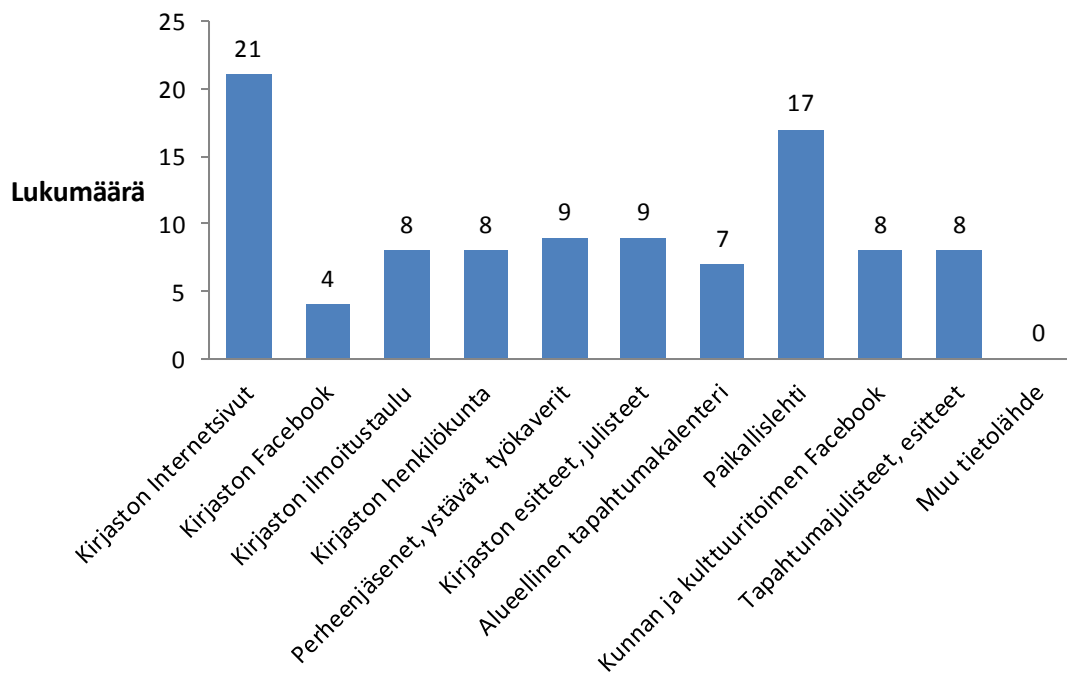
Vastaajien ikä- ja sukupuolirakenne

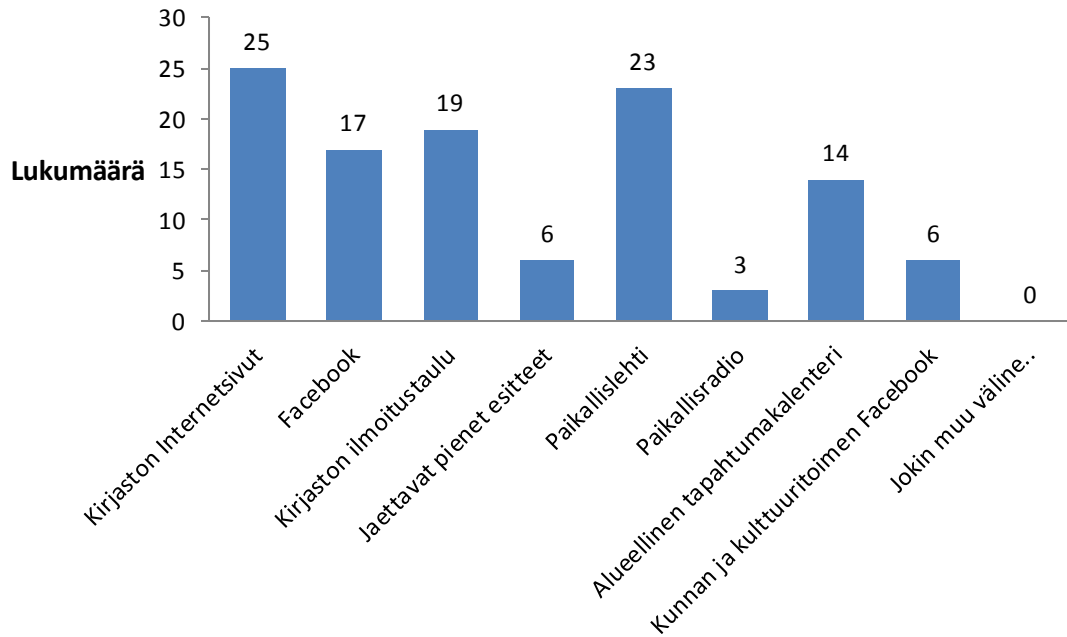
Kun käynte kirjastossa, käynte yleensä

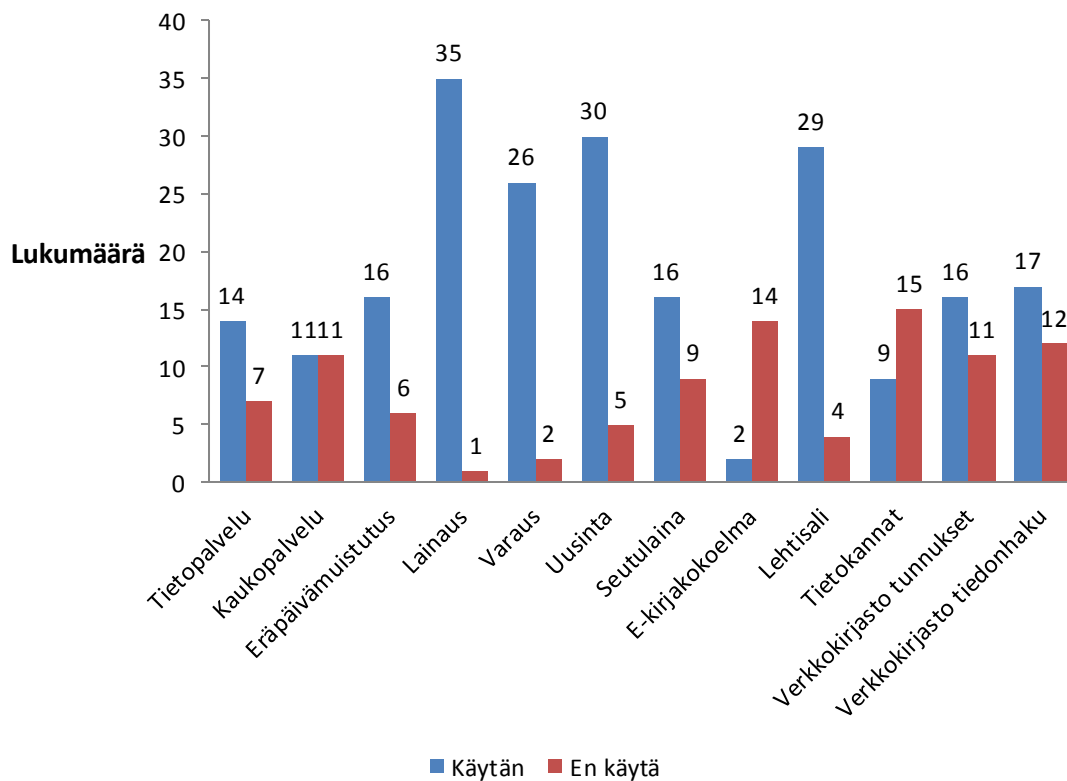
Mistä saatte tietoa kirjaston palveluista ja tapahtumista ?

Mitkä seuraavista väylista mielestänne sopisivat kirjaston palveluiden ja tapahtumien tiedottamiseen?

Käytättekö seuraavia kirjaston tarjoamia palveluja?

YHDISTYSTEN YHTEYSTIETOLUETTELO

Yhdistysten yhteyshenkilöiden tiedot ovat vain tekijöiden ja toimeksiantajan hallussa luottamuksellisuussyistä.

Abraham Ojanperä -seura ry

Ala-Temmeksen Erä ry

Ala-Temmeksen Kylälomat ry

Ala-Temmeksen kyläyhdistys ry

Alatemmeksen maa- ja kotitalousnaiset

Alatemmeksen Nuorisoseura

Ala-Temmeksen vanhainkodin henkilökunta KTV r.y.

ArsLiminka

Asutus- Ja Maatilatalousliiton Oulun Piiri Ry

Asutus- Ja Maatilatalousliiton Limingan Yhdistys R.Y.

Black Moon ry

Eläkeliiton Limingan yhdistys

G-viihe ry (70-luvun rock-musiikkiin liittyvä yhdistys)

Harrastajateatteriyhdistys Teatteri Rytinä

HC KiekkoBoys ry

Hengellinen teatteriyhdistys Via Dolorosa -Liminka ry

Hirvisyöpöt ry

Islanninkoirat - Islandshundarna ry

Jekkuvekaran vanhempainyhdistys ry

JiiPee-Rallyteam Tupos ry

Jyty Oulun seutu ry

Kedonperän Kyläyhdistys ry

Keskustan Ala-Temmeksen paikallisyhdistys ry

Keskustan Limingan Kunnallisjärjestö ry

Keskustan Limingan paikallisyhdistys ry

Keskustan Tupoksen paikallisyhdistys ry

Keskustanaisten Limingan paikallisyhdistys ry?

Keskustapuolueen Tupoksen naisosasto r.y.

Ketunmaan - Selkäsenkylän kyläyhdistys ry nykyisin Ketunmaan kyläyhdistys RY

Kipiät ukkelit ry
Lakeuden Eläkeläiset r.y.
Lakeuden Kokoomuksen Nuoret R.Y.
Lakeuden Käsityötaitajat ry
Lakeuden Laulu ry
Lakeuden Laulumiehet (liittynyt v.2006 Lakeuden Lauluun)
Lakeuden Loimu ry
Lakeuden Luonto r.y.
Lakeuden Reserviläiset ry
Lakeuden Reserviupseerikerho ry
Lakeuden Taksiautoilijat r.y.
Lakeuden Tennis r.y.
Lakeuden Urheiluautoilijat ry, LakUA Ry
Lakeuden Urheiluratsastajat ry, LakURa
Lakeus Soi ry
Laulun Lahjat ry
Liberaalisen Kansanpuolueen Limingan Osasto R.Y.
Limingan 4H-yhdistys ry
Limingan Aikidoseura Misogi ry
Limingan Alatemmeksen maamiesseura r.y.
Limingan Demokraattinen Kunnallisjärjestö r.y.
Limingan Demokraattiset Nuoret r.y.
Limingan Eläkeläiset
Limingan Heinijärven maamiesseura ry
Limingan ja Lumijoen Senioriopettajat ry
Limingan JHL ry
Limingan Kalastajaseura r.y.
Limingan Kansanopiston Kannattajayhdistys r.y.
Limingan Keskustanuoret ry
Limingan Ketunmaan Pienviljelijäin Osasto R.Y.
Limingan Kickboxing ry
Limingan Kiekko ry
Limingan Kirkkolaulajat ry
Limingan Kirkonkylän asukasyhdistys ry

Limingan Koiraharrastajat ry
Limingan Kokoomus r.y.
Limingan Kotiseutuyhdistys
Limingan Liippaukot ry (kaukalopalloseura)
Limingan Maamiesseura r.y.
Limingan maaseutunaiset ry
Limingan Martat ry
Limingan Musiikkiyhdistys ry.
Limingan Naiset R.Y.
Limingan Naisvoimistelijat ry
Limingan Naisyhdistys ry
Limingan Niittomiehet r.y.
Limingan Nuoret Pioneerit ry
Limingan Nuorisoseura
Limingan PAO:n oppilasyhdistys ry
Limingan Partiotyön Tuki ry
Limingan Pienviljelijäin Osasto R.Y.
Limingan Puhallinmusiikkiyhdistys r.y.
Limingan Puhallinyhdistys
Limingan Rauhanyhdistys ry
Limingan Seudun Kuorma-autoilijat ry
Limingan seudun musiikkiopiston tukiyhdistys ry
Limingan seudun työttömät ry
Limingan Seudun yksinlaulajat ry
Limingan sosialidemokraatit ry
Limingan sotavammaisten tukiyhdistys ry
Limingan Sydänyhdistys ry
Limingan Temmeksen Rintamaveteraanit ry
Limingan Vanhemmat ry
Limingan Vanhustenkotiyhdistys r.y.
Limingan Vapaaehtoinen Palokunta r.y. Liminka VPK
Limingan Vasemmisto
Limingan Vesaiset R.Y.
Limingan Vihreät ry

Limingan Yrittäjät ry
Liminganlahden Nuorkauppakamari ry
Liminganlahden Ystävät ry
Limingan-Lumijoen Hevosjalostusyhdistys R.Y.
Limingan-Lumijoen Sotaveteraanit r.y.
Limingan-Temmeksen Metsästysyhdistys ry
Limingan-Temmeksen Rintamamiesveteraanit
Liminka-Lumijoki Hevosystävät ry
Lions Club Liminka/Kultasirkut ry
Lions Club Liminka-Lakeus ry
Lions Club Liminka-Limminganlahti ry
Maataloustuottajain Ala-Temmeksen Yhdistys MTK-Ala-Temmes ry
Maataloustuottajain Limingan Yhdistys MTK-Liminka ry
Mannerheimin Lastensuojeluliiton Limingan yhdistys ry
Musiikkiyhdistys Juurihoito ry
Naiskuoro Niittykirviset (liittynyt v.2006 Lakeuden Lauluun)
Nuoren Keskustan Liiton Limingan Osasto R.Y.
Näppärät Sormet r.y.
OAJ:n Liminganseudun paikallisyhdistys ry
OTAL opiskelijat ry (Oulun seudun turvallisuusalan oppilaitos)
Oulun Seudun Kunnallisvirkamiesyhdistys R.Y.
Oulun ympäristön kynäilijät ry
Palava Sydän ry
Pihlajarannan Riistansuojelijat ry
Pohjois-Pohjanmaan kirjoittajat ry
Pohjois-Pohjanmaan kylät ry
Pohjois-Suomen Syöpäyhdistys/Limmingan kerho
Rantakylän ja Virkkulan kyläyhdistys ry
Rantalakeuden Moottorikelkkailijat Ry
Ranta-Virkkulan Eränkävijät ry
Ratsastusseura Easy Riders ERI ry
Rintamamiesveteraanien Oulun piiri yhdistys ry Oulun Rintamamiesveteraanit
Sotainvalidien Veljesliiton Limingan osasto
SPR Lakeuden Ensiapuryhmä

Suomen Kansan Demokraattisen Liiton Ala-Temmeksen Yhdistys R.Y.
Suomen Kansan Demokraattisen Liiton Mökkiperän Yhdistys R.Y.
Suomen Kansan Yhtenäisyyden Puolueen Limingan-Temmeksen Puolueosasto R.Y.
Suomen Kommunistisen Puolueen Alatemmeksen Osasto R.Y.
Suomen Kommunistisen Puolueen Limingan osasto r.y.
Suomen Kommunistisen Puolueen Tupoksen Osasto R.Y.
Suomen Maaseudun Puolueen Limingan Puolueosasto r.y.
Suomen Pientalonpoikien Puolueen Koskelankylän Puolueosasto R.Y.
Suomen Pientalonpoikien Puolueen Selkämaan Puolueosasto R.Y.
Suomen Punainen Risti/Limingan osasto
Tallacee ry
Teatteriyhdistys TeatteriHannu ry
Tehy:n Lakeuden ammattiosasto ry
Teiskarien Tuki r.y.
Ttm- Race Ry
Tupoksen Kyläyhdistys ry
Tupoksen maamiesseura r.y.
Tupoksen Martat ry
Tupoksen Metsästys- ja kalastusseura r.y.
Tupoksen Pienviljelijäin Osasto R.Y.
Tupoksen Tuisku r.y.
Vilho Lampi-Seura R.Y.
Virkkulan Erämiehet R.Y.
Voimistelu- ja urheiluseura Alatemmeksen Vesa r.y.
Voimistelu- ja urheiluseura Limingan Luja r.y.

Kysely Limingan kirjaston ja yhdistysten yhteistyöstä

1. Taustatiedot *

Yhdistyksenne nimi?

Yhdistyksenne perustamisvuosi?

Yhdistyksenne jäsenmäärä?

2. Kenelle yhdistyksenne toiminta on suunnattu? *

3. Minkälaista toimintaa yhdistyksenne järjestää ja kuinka usein? *

Yhteistyö Limingan kirjaston kanssa

4. Onko yhdistyksenne käyttänyt toiminnassaan Limingan kirjaston tai muun kirjaston tarjoamia palveluita ja/tai tiloja? *

Kyllä, Limingan kirjaston. Kerro miten?

Kyllä, muun kirjaston. Kerro miten?

Ei

5. Onko yhdistyksenne tehnyt yhteistyötä Limingan kirjaston kanssa? *

Kyllä

Ei

6. Millaista Limingan kirjaston ja yhdistyksenne yhteistyö on ollut? *

7. Olisiko yhdistyksenne kiinnostunut tekemään yhteistyötä Limingan kirjaston kanssa? *

Kyllä

Ehkä

Ei. Miksi?

8. Minkälaista yhteistyötä yhdistyksenne olisi kiinnostunut tekemään Limingan kirjaston kanssa? *

9. Kuinka aktiivisesti yhdistyksenne olisi kiinnostunut tekemään yhteistyötä Limingan kirjaston kanssa?

Viikottain

1-2 kertaa kuussa

1-2 kertaa vuodessa

Muu mikä?

10. Mitä etua yhdistyksenne odottaa saavansa yhteistyöstä Limingan kirjaston kanssa?

11. Minkälaisista panostuksista yhteistyöhön yhdistyksenne odottaisi Limingan kirjastolta?

12. Mitkä olisivat yhdistyksenne yhteistyöhön käyttämät resurssit? **Voitte valita useita vaihtoehtoja.**

- Raha
- Työvoima
- Tila
- Tarvikkeet
- Välineet
- Koneet
- Asiantuntemus

Muu mikä?

13. Miten Limingan kirjaston ja yhdistysten välistä yhteistyötä voisi kehittää? *

14. Olisiko yhdistyksenne kiinnostunut tekemään yhteistyötä myös muiden Outi-kirjastojen kanssa? **Voitte valita useita vaihtoehtoja.**

- Ii
- Kempele
- Lumijoki
- Muhos
- Oulu
- Siikajoki
- Tyrnävä
- Vihanti

Hyvinvointi ja elämänlaatu

15. Olisiko mielestänne yhdistyksenne ja kirjaston välisellä yhteistyöllä vaikutusta kuntalaisten elämänlaatuun ja hyvinvointiin? *

16. Minkälaisella yhteistyöllä yhdistyksenne mielestä on positiivista vaikutusta kuntalaisten hyvinvointiin ja elämänlaatuun? *

Limingan kirjaston palvelut

17. Onko yhdistyksellänne kiinnostusta tai tarvetta tutustua Limingan kirjaston palveluihin? *

Kyllä. Mitkä tai minkä tyyppiset palvelut kiinnostavat?

Ei.

18. Mistä yhdistyksenne saisi parhaiten tietoa kirjaston tarjoamista palveluista? **Voitte valita useita vaihtoehtoja.** *

Kirjaston Internetsivut

Kirjaston henkilökunta

Kirjaston Facebook

Sähköposti

Lehdet/paikallislehdet

Esitteet

Perheenjäsenet, työkaverit, ystävät

Muu mikä?

19. Voisiko Limingan kirjasto mielestänne toimia Limingan alueen yhdistysten tiedotusfoorumina keräämällä alueella toimivien yhdistysten tiedot esim. kirjaston Internetsivuille Wikiin, josta linkkiä klikkaamalla pääsisi yhdistyksen www-sivulle? *

20. Tähän voitte vapaasti kirjoittaa ideoita, ajatuksia ja mietteitä ym. asioita mitä yhdistysten ja Limingan kirjaston yhteistyö herättää.

[Keskeytä]

YHTEISTYÖKYSelyn AVOIMET VASTAUKSET

Järki-hanke

1. Taustatiedot

Vastaajien määrä: 16

Yhdistyksenne nimi?

Vastaajien tiedot ovat tekijöiden ja opinnäytetyön tilaajan hallussa.

Yhdistyksenne perustamisvuosi?

- 2011
- V.2009
- 1972
- 2006
- Ei tarkkaa tietoa
- 1996
- 1934
- 1915
- 1975
- 2011
- 1951
- 1477
- 1951
- 2013
- 2008
- 1923

Yhdistyksenne jäsenmäärä?

- 37
- N. 25
- 178
- n. 80–100 henkeä
- 100
- 8 varsinaista jäsentä
- n.180
- 1250
- 240
- 40
- 106
- 8450
- 500
- 30
- 60
- muutama sata

2. Kenelle yhdistyksenne toiminta on suunnattu?

Vastaajien määrä: 16

- Yhdistyksen tarkoitus on toimia Oulun ympäristön kirjoittajien yhdysseitinä ja kehittää heidän sekä eri taiteenalojen harrastajien yhteisiä tavoitteita ja rohkaista jäsenistöään kehittymään harrastuksessaan.
- Kaikille, jotka haluavat harrastaa ohjattua kuorolaulua.
- Kalastuksesta kiinnostuneille
- Kaikille alatemmesläisille

- Rantakylän ja Virkkulan asukkaille
- Kyläyhteisölle
- Puolueeton naisjärjestö, kaikille avoin jotka ovat kiinnostuneet maaseudun naisten elinkeinoista, kodin, perheen ja ympäristön kehittämistä. Naisten ja perheiden hyvinvoinnista.
- Urheiluseura, kuusilajinen yleisseura
- Opettajille
- Taiteen ja kulttuurin ystäville ja tukijoille ja tekijöille.
- Kaikille
- kaikille liminkalaisille, seurakuntaan kuulumisprosentti on tällä hetkellä 88,6
- Lapsille ja aikuisille
- KAmppailulajiharrastajille
- Kaikille ratsatuksesta ja hevosharrastamisesta kiinnostuneille.
- Lapsille, nuorille ja lapsiperheille. Tavoitteenamme on edistää liminkalaisten lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia. Pyrimme tarjoamaan laadukasta, edullista, monipuolista ja virkistävää toimintaa, joka antaa mahdollisuuden kokoa yhteenkuuluvuutta.

3. Minkälaista toimintaa yhdistyksenne järjestää ja kuinka usein?

Vastaajien määrä: 16

- Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys
 - järjestää koulutusta, leirimuotoisia kursseja ja tutustumismatkoja
 - tarjoaa jäsenistölleen tilaisuuksia omien tuotteiden esittämiseksi
 - tekee yhteistyötä eri oppilaitosten ja yhteistyötahojen kanssa
 - harjoittaa tiedotus- ja julkaisutoimintaa
 - Talviaikana harjoitukset ovat 1 kertaa viikossa. Harjoituskausi noudattaa Limingan kansalaisopiston toimintakautta. Kuoro on yksi opiston opintopiiri. Kuoro järjestää 2-3 konserttia/vuosi ja osallistuu ohjelma-avustajana erilaisissa tilaisuuksissa.
 - Kalanistutusta noin kuusi kertaa vuodessa. Pilkkikilpailut kerran vuodessa. Kalavesien huutokauppa kerran vuodessa.
 - Pidämme yllä Kylätaloa, vanhaa Ala-Temmeksen nuorisoseurantaloa. Siellä järjestämme viikottain lasten "kylis-illan", missä vapaaehtoiset aikuiset valvovat lasten leikkejä. Viikottain on myös kuntojumppa, joka pidetään osana Lakeuden kansalaisopiston ohjelmaa. Lisäksi järjestämme erilaisia tilaisuuksia, liikuntajuttuja tai lastenjuhlia muutaman kerran vuodessa. Olemme myös vuosittain mukana Limingan kyläyhdistysten Liminkalaiset -tapahtumassa. Meillä on Kylätalolla oma kyläkirjasto, joka toimii omatoimiperiaatteella. Sinne saa tuoda kirjoja ja lainata niitä.
 - Talkoita erilaisiin maiseman kunnostustöihin, kauneimmat joululaulut tapahtuma yhdessä seurakunnan kanssa, kirpputori yhdessä Rantakylän koulun kanssa, Luentoja ajankohtaisista asioista vuosikokouksien yhteydessä
 - Nuotioiltoja, käsityöiltoja, reissuja (max 1 per vuosi), joululauluiltoja ym. tapahtumat
 - Yhdessä tekemistä, liikuntaa, virkistystä, kursseja ajankohtaisista asioista. Toimintaa muiden järjestöjen kanssa.
 - Urheilutoimintaa kuudessa eri lajissa ja läpi vuoden. Lajit ovat hiihto, lentopallo, paini, pesäpallo, salibandy, yleisurheilu. Eri lajit toimivat eri vuodenaikoina, mutta useat lajit 11 kuukautta vuodessa. Toimintaa lajeilla kuten esim. salibandy on vuodessa 10 kuukauden ajan jokaisena viikonpäivänä.
 - Koulutusta ja virkistystä, tukee jäsenistön kulttuuri- ja liikuntaharrastuksia n. 8 kertaa vuodessa
 - Tähän mennessä yhdistys järjestänyt/ osallistunut yli kolmeen kymmeneen erilaiseen tapahtumaan. (k.a. 10/ vuosi) Pääosin järjestämme taidenäyttelyitä, avajaiset sisältävät myös jäseneten esittelyitä, musiikkia, runonlausuntaa ym.
 - Punaisen ristin toimintaa:
 - meillä- ensiapu
 - veriapalvelu
 - vanhusten kerhotoiminta
 - ystäväpalvelu
 - avustustoiminta järjestön ohjeiden mukaan
- Muut toistuvasti - veripalvelu 4 X vuodessa
 kristillistä opetus-, julistus-, kasvatus- ja palvelutoimintaa.
 Joka päivä tapahtuu monenlaista eri työsektoreilla. Viikottain tarjonnasta tiedotetaan seurakuntalehti

Rauhan Tervehdyksen kautta ja kotisivuilla kuin myös sisäisillä tiedotteilla.

- Jympää ja muuta liikuntaa kuutena päivänä viikossa, syyskuusta toukokuuhun. Lisäksi kesäisin n. kuukauden ajan jympää 1-2 kertaa viikossa.
- Olemme vielä lapsenkengissä. Tällä hetkellä kickboxingin perus- ja jatkokurssit.
- Järjestämme vertaisvalmennusta, luentoja sekä kursseja. Vertaisvalmennukset ovat olleet tänä vuonna n.1 kerran kuukaudessa ja luentoja 4kk välein
- Viikoittain pyörivää toimintaa ovat perhekahvilat ja musiikkileikkikoulut. Lisäksi meillä on tukioppilas-toimintaa sekä järjestämme erilaisia kertaluontoisia tapahtumia ja retkiä joitakin kertoja vuodessa.

4. Onko yhdistyksenne käyttänyt toiminnassaan Limingan kirjaston tai muun kirjaston tarjoamia palveluita ja/tai tiloja?

Vastaajien määrä: 16

Avoimet vastaukset: Kyllä, Limingan kirjaston. Kerro miten?

- Yhdistyksen kirjoittajapiiri kokoontuu kirjaston tiloissa kerran kuussa.
- Kokoustilana muiden kyläyhdistysten kanssa, ei muuten.
- kyläyhdistysten yhteisissä kokouksissa
- Tiedonhaku ja valmennus yms. tietous materiaali
- Taidenäyttelyn avajaisia, tapaamisia, palaveriteita ym.
- yhteisiä kulttuuritilanteita järjestetään vuosittain, jonkin verran vierailuja

Avoimet vastaukset: Kyllä, muun kirjaston. Kerro miten?

- Yhdistys on esitellyt jäsenistönsä julkaisemia kirjoja
- Oulun yliopiston kirjaston kanssa teimme juuri deponointisopimuksen kirkkoherranviraston arkiston kirjahanvinaisuuksien siirrosta yliopiston kirjastoon.

6. Millaista Limingan kirjaston ja yhdistyksenne yhteistyö on ollut?

Vastaajien määrä: 9

- Yhdistys on käyttänyt Limingan kirjaston tiloja ja esitellyt toimintaansa. Yhteistyö on sujunut erinomaisesti.
- Olemme olleet mukana järjestämässä "liminkalaiset tapahtumaa" Taiteilua tapahtuman yhteydessä.
- Uskon että yhteistyötä on ollut, mutta olen yhdistyksen puheenjohtajana niin tuore etten tunne yhdistyksen historiaa pitkälti ajalta.
- VIETETTY KIRJANPÄIVÄÄ
- Eri tapahtumista tiedottaminen esim. ilmoitus tapahtumasta kirjaston ilmoitustaululla.
- Erittäin antoisaa. Kirjaston henkilökunnalta saatu mainittavaa apua ja ohjeistusta eri asioihin. Yhteistyö jatkuu koko ajan.
- kirjaston henkilökunnan kanssa suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä kulttuuritapahtumia, mm itsenäisyyspäivän juhla, veteraanijuhlat, vanhan ajan joulu, vanhusten viikon ohjelma jne.
- Kirjaston tapahtumassa on ollut meidän ryhmän esitys
- Yhteistyö on vasta alkanut ja olemme mukana toteuttamassa isien ja lasten pelipäivää kirjastolla.

7. Olisiko yhdistyksenne kiinnostunut tekemään yhteistyötä Limingan kirjaston kanssa?

Vastaajien määrä: 16

Avoimet vastaukset: Ei. Miksi?

- ei tarvetta
- Ei ole tarpeellista, koska kyse ammattiyhdistyksestä. Opettajat käyttävät kirjasto palveluja työssään ja vapaa-ajallaan

8. Minkälaista yhteistyötä yhdistyksenne olisi kiinnostunut tekemään Limingan kirjaston kanssa?

Vastaajien määrä: 14

- Kirjallisuuspiirien kokoontumiset
Kirjallisuudesta keskustelupiirit
Jäsenistön julkaisemien kirjojen esittelytilaisuudet
Jäsenistön taiteilijoiden näyttelyt
Tietenkin toivomme, että Limingan kirjasto hankkii jäsenistön julkaisemia kirjoja kokoelmaansa
Ehkä jotain nuottien hankintaa liittyvää.
- Meidän toimintamme keskiönä on kylätalo. Jos kirjasto on halukas jalkautumaan kylällemme, olemme valmiita yhteistyöhön. Ehkä kirjavinkkausta tapahtumana, tai nukketeatteria tms.
- Luentojen ja pienten kurssien muodossa
- Jotain lastenkirjallisuuteen liittyvää tapahtumaa
- KULTTUURI, KOTISEUTU JA KIRJAESITTELYJÄ
- Voimme tulla kertomaan toiminnastamme lapsille ja nuorille esim. kirjastossa järjestettävässä tapahtumassa.
- Pitämään erilaisia "pienempimuotoisia" seminaareja. Voisi joku tunnettu kulttuuripersona tulla kertomaan ja juttelemaan yhdistyksen jäsenten kanssa. Taidenäyttelyitä ja tapaamisia.
 - teemapäivä
 - info
- kultturiyhteistyö entistä laajemmassa muodossa
- Yhteisiä tapahtumia, missä tuodaan esille kunnan tarjoamia palveluja. Lapsille voisi suunnata jotain kertaluontaista tarjontaa. Jos Kirjastolla on yleisötapahtumia, voisi niissä "mainostaa" Naisvoimistelijoi-
joita eli kutsua Naisvoimistelijat esiintymään tai muuten tuomaan esille toimintaansa.
- Esim. teemaviikko, jossa esillä kamppailulajien historiaa, tietoa kamppailulajiharrastuksesta Suomessa ja maailmalla, infoa jne. jne.
- Emme tiedä minkälaisia palveluja kirjastolla olisi yhdistyksellemme tarjota.
- Nyt toteutuva pelipäivä on hyvä esimerkki mieleisestä yhteistyöstä. Ylipäättään erilaiset kertaluontoiset tapahtumat voisivat olla hyvä yhteistyön muoto.

9. Kuinka aktiivisesti yhdistyksenne olisi kiinnostunut tekemään yhteistyötä Limingan kirjaston kanssa?

Vastaajien määrä: 14

Avoimet vastaukset: Muu mikä?

- useamman kerran, vielä ei tarkkaa tietoa
- 3-4 krt vuodessa

10. Mitä etua yhdistyksenne odottaa saavansa yhteistyöstä Limingan kirjaston kanssa?

Vastaajien määrä: 13

- Ilmaiset tilat kokoontumisiin ja näyttelyihin
Mainostilaa ja tiedotusta
- Vaikea määritellä.
- Toimintaa ja kulttuuritajontaa kylällemme, joka useimmiten unohdetaan tarjonnasta.
- Asiantuntijoita luennoimaan,
- Toimitilat, neuvonta- ja materiaaliapua mahdollisesti erilaisiin tilaisuuksiin
- Kulttuurin ja urheilun yhdistäminen on tärkeä asia. Siinä voisimme tehdä yhteistyötä. Voisimme tuoda urheiluseuran tarjoamia liikuntapalveluita erilaisessa muodossa esille. Voisimme olla yhdessä kirjaston kanssa kantamassa "yhteiskuntavastuuta" tarjoamalla paikkakunnan nuorille kulttuuri ja liikuntapalveluita.
- Tiloja käyttöön. Taidenäyttelyille aikaa. Kontakteja kunnan kulttuurialan ja muidenkin alojen henkilöihin. Näin tieto asioista kulkee paremmin ja yksinkertaisesti tietämys lisääntyy eri jutuissa.
- - tilat
- - tavoittaa kuntalaisia
- kirjaston asiakaskunta / seurakunnan jäsenistö on lähes identtinen, joten yhteisellä palvelulla saavutetaan synergiaetuja

- Mainosta ja seuran esille tuomista
- Näkyvyyttä, ensisijaisesti levitettyä tietoa kamppailulajeista ja muurettua myyntejä niiden ympäriltä faktatietoihin pureutuen.
- -
- Emme oikeastaan tavoittele millään toiminnalla mitään etua. Kirjasto voisi olla ihan muutekin hyvä yhteistyökumppani toimintaamme ajatellen.

11. Minkälaista panostusta yhteistyöhön yhdistyksenne odottaisi Limingan kirjastolta?

Vastaajien määrä: 10

- Näyttelyiden järjestämiseen tarvittavat tilat, koukut yms. välineistö
Mainostaminen kirjastossa ja tiedottamista sen nettisivuilla
- Apua kuoron tunnetuksi tekemiseen.
- Hyviä ideoita, miten voitaisiin pienimuotoisesti tuoda meidänkin kylälle jotain. Kylätalolla voisi tehdä yhteistyötä Lakeuden koulun kanssa. Pikkuksien oppilaat kun eivät pääse kylälle kirjastoon. Kirjasto voisi lähestyä kyläämme.
- Tilaisuuksien markkinointiin ja tilojen käyttö.
- Toiveena saada jonkinlaiset tilat, missä voisi olla esillä paikallisten taiteilijoiden tuotoksia. Myös myynnissä. Koska Limingassa ei missään näin ole. (esim. runokirjoja, postikortteja, pienikokoisia myyntituotteita)
- -
- avointa ja ennakkoluulotonta yhteistyötä henkilötasolla
- Tiloja käyttöön, apua esittelymateriaalin etsintään kirjaston tietokannasta.
- -
- Riippuu ihan yhteistyön luonteesta. Jokainen taho osallistuu mahdollisuuksiensa mukaan. En voi sanoa mitään ennako-odotuksia tämän asian suhteen.

12. Mitkä olisivat yhdistyksenne yhteistyöhön käyttämät resurssit? Voitte valita useita vaihtoehtoja.

Vastaajien määrä: 14

Avoimet vastaukset: Muu mikä?

- tuotteet

13. Miten Limingan kirjaston ja yhdistysten välistä yhteistyötä voisi kehittää?

Vastaajien määrä: 16

- Tiedotusta tehostamalla
Järjestämällä mm. yhteistyöstä kehittävä ideariihi
- Neuvottelemalla asioista ja mahdollisuuksista.
- No komment
- Jos kirjastolla olisi vaikka nukketheateriesitys, tai muu lapsille sopiva esitys, jota voisi esittää Kylätalolamme.
- toiminnan suunnitteluun voisi olla hyvä saada kirjaston henkilökunnan asiantuntemusta.
- Yhteistoiminnan suunnittelulla, palaveri
- NÄYTTYÄ MAASEUDUN NAISTEN AIKAMATKASTA
- Siitä pitäisi istua alas keskustelemaan!
- -
- Olemme yhdistyksessä tyytyväisiä kirjaston ja Arsin yhteistyöhön. Toki voisi aina miettiä, että mitä muuta?
- - en osaa vastata
- säännölliset yhteistyöpalaverit, joissa päivitetään yhteistyökuviot ja ajankohtainen tilanne ja tarjonta
- En osaa sanoa.
- Uskon, että yhteistyön kehitys vaatii aloitteellisuutta yhdistyksiltä. Teemaviikot olisivat hyvä idea, eri

yhdistykset voisivat esittäytyä kirjaston tiloissa. "Mitä muuta kulttuuri voi olla?"

- Jos saisimme tietoomme mitä kirjastolla on tarjolla yhdistyksellemme.
- Mielestäni yhteistyö olisi hedelmällisintä erilaisten tapahtumien muodossa. Eri tahoilla syntyviä ideoita pitää vaan rohkeasti tuoda muidenkin tietoon ja lähteä viemään potentiaalisia ehdokkaita eteenpäin.

15. Olisiko mielestänne yhdistyksenne ja kirjaston välisellä yhteistyöllä vaikutusta kuntalaisten elämänlaatuun ja hyvinvointiin?

Vastaajien määrä: 16

- Tietoisuuden kautta monet hakeutuisivat harrastamaan kirjoittamista ja muita taiteita - olisi sillä vaikutusta elämänlaatuun ja hyvinvointiin
- Ei ole.
- ei
- Kuten sanottua, kunta ei tarjoa mitään ekstrapäivä ohjelmaa kylällemme. Jotain tarjontaa voisi olla täälläkin. Olisi iso kädenojennus sitä kohtaan, että sivukylälläkin asuu ihmisiä.
- vaikea sanoa, toisi ehkä lähemmäksi yleissivistystä.
- mahdollisesti
- **OPPISIMME KÄYT. KIRJASTOA**
- Teemme vuoden aikana tuhansia tunteja vapaaehtoistyötä lasten, nuorten ja aikuisten liikuntapalveluiden eteen. Uskomme asiaamme ja siihen että yhteistyöllä paikkakunnan "kaikkien" eri toimijoiden kanssa lisäämme kuntalaisten hyvinvointia. Kunta on aivan keskiössä kun puhutaan kuntalaisten hyvinvoinnista ja kunnan pitäisi "osata" käyttää alueen eri yhteisöjä ja järjestöjä hyväkseen näissä asioissa. Kunnan pitää ojentaa käsi mm. urheiluseurojen suuntaan eikä torjua heitä!
- Ei
- Kyllä on, asiasta on tullut jo palutetta.
-
- - tiedon jakaminen kautta - miksikäs ei
- Niin kuin jo totesin, jäsenkuntamme kautta kirjaston asiakaskunta on lähes sama, joten samojen ihmisten palvelusta on kysymys. Henkisen hyvinvoinnin antiin seurakunnan hengellinen anti - uskoisin näin - kirjastonkin näkökulmasta antaa osansa.
- -
- Kaikella yhdistysten ja kirjaston välisellä yhteistyöllä mielestäni on vaikutusta. Olemme seurana terveitä elämäntapoja ja "reilua meininkiä" ajava porukka.
- Riippuen mahdollisesti yhteistyöstä totta kai.
- Kyllä siinä mielessä, että yhteistyön kautta syntyy uusia, toivottavasti mielekkäitä tapahtumia, jotka piristävät mieltä ja tuovat vaihtelua arkeen.

16. Minkälaisella yhteistyöllä yhdistyksenne mielestä on positiivista vaikutusta kuntalaisten hyvinvointiin ja elämänlaatuun?

Vastaajien määrä: 16

- Yhdistyksemme jäsenet käyvät mm. vanhusten luona laulamassa ja lausumassa runoja ja lukemassa kirjoja. Taidenäyttelyillä ja kirjallisuusilloilla on myös positiivinen vaikutus (aktiivisuus /taide-elämykset)
- Ei juuri minkäänlaisella.
- avoimella
- Lähipalvelut kaiken kaikkiaan ovat tärkeitä. Meiltä on 10-15km matkaa kylälle, eivät kaikki lähde sinne kulttuuritajonnan perässä.
- Tarjotaan lähipalveluja, en tarkoita kirjallisuutta mutta luentoja esim.
- Yhteisöllisyyden tunteen esiin kaivamisella. Mutta mikä aihe saa ihmiset osallistumaan tapahtumiin, sitä voisi yhdessä miettiä
- **EN OSAA SANOA**
- Edellisessä kysymyksessä tuli esille!
- En näe edelleenkään tarvetta yhteistyölle
- Tuoda esille yhdistysten tarkoitusta ja toimintaa. Näin saadaan kuntalaisia mukaan toimintaan ja samalla kehittää koko kunnan kannalta oleellisia ja tärkeitä asioita.
- - katso edellinen vastaus

- emme ole kilpailijoita vaan täydennämme toisiamme
- -
- Voisimme tuoda tietoa kamppailulajeista henkilöille, jotka kokevat kamppailulajit kaukaisena tai mahdollomana harrastuksena. Ehkä joku löytäisi uutta elämäänsä, mielekkään tavan ylläpitää ja kohottaa kuntoa.
- Ei tietoa
- Esimerkiksi erilaiset tapahtumat ja tempaukset, joissa ihmiset saavat kokea yhteenkuuluvuutta. Lisäksi ne piristävät mieltä ilman yhteenkuuluvuuden kokemuksiakin.

17. Onko yhdistyksellänne kiinnostusta tai tarvetta tutustua Limingan kirjaston palveluihin?

Vastaajien määrä: 16

Avoimet vastaukset: Kyllä. Mitkä tai minkä tyyppiset palvelut kiinnostavat?

- Tilaisuuksien ja näyttelyjen järjestämispalvelut/tiedotus
- Mainittu kohdassa 12.
- ESIM,. RUNOILTA
- Esim. luennot liikunnan ja urheilun osalta!
- kaikki
- seurakunnan työyhteisö (n 20 henk) voisi vieraila kirjastossa, vaikka toki, eteenkin paikkakunnalla asuvat työntekijät kirjastossa käyvät omalla ajallaan
- Aineisto kamppailulajeista.

18. Mistä yhdistyksenne saisi parhaiten tietoa kirjaston tarjoamista palveluista? Voitte valita useita vaihtoehtoja.

Vastaajien määrä: 16

Avoimet vastaukset: Muu mikä?

- Ovi-ilmoitukset tilaisuuksista yms.

19. Voisiko Limingan kirjasto mielestänne toimia Limingan alueen yhdistysten tiedotusfoorumina keräämällä alueella toimivien yhdistysten tiedot esim. kirjaston Internetsivuille Wikiin, josta linkkiä klikkaamalla pääsisi yhdistyksen www-sivulle?

Vastaajien määrä: 16

- Kyllä
- Kyllä voisi.
- kyllä
- Hyvä idea!
- en usko
- miksipä ei
- MIKSI EI
- Aivan loistava ajatus ja täysin toteuttamiskelpoinen.
- En näe tarpeellisenä ammattiyhdistyksen näkökulmasta
- kyllä, ehdottomasti
- - miksikäs ei
- Aivan hyvin voisi toimia.
- Voisi
- Ehdottomasti. erittäin hyvä kanava tiedottaa.
- Kyllä, tämä voisi auttaa kuntalaisia löytämään yhdistykset.
- Tällainen foorumi voisi olla hyväkin. Kunhan vain tiedotetaan tarpeeksi sen olemassaolosta, jota toimijat löytävät sen. Sinänsä on sama mikä taho sen kokoaa, kirjasto voisi hyvinkin olla toimiva.

20. Tähän voitte vapaasti kirjoittaa ideoita, ajatuksia ja mietteitä ym. asioita mitä yhdistysten ja Limingan kirjaston yhteistyö herättää.

Vastaajien määrä: 11

- Yhdistysten toiminnan esittelytilaisuudet kirjastossa esim. 2 kertaa vuodessa ja kuukausittaiset tapaamiset.
Yhdistysten toimihenkilöt tutustuisivat kirjastossa, jota markkinoidaan kunnan olohuoneeksi.
- Kaikki mahdollisuudet tulee käyttää.
Yhteistyön mahdollisuudet selviävät yhteisessä neuvottelussa.
- En ole tullut ajatelleeksi kirjastoa mahdollisena yhteistyökumppanina muuten kuin kokoustilojen suhteen. Jos on mahdollista saada jotain kertaluonteistakin palvelua kylällemme, otamme kiitollisina vastaan.
- Mikäli joku tunnettu lastenkirjailija tai satusetä tai vaikkapa luontoasiantuntija tms. saataisiin kirjastolle, kyläyhdistys voisi aktivoitua mm. tiedottamalla kyläläisiä asiasta.
- Ihan mielenkiintoiselta. Messissä ollaan!!!
- Kun on kyse ammattiyhdistyksestä niin yhteistyö ei ole tarpeellista. Kuten jo aikaisemmin manitsin opettajat käyttävät kirjastoa työssään ja vapaa-ajalla. Ammattiyhdistyksen tehtävänä on lähinnä edunvalvonta.
- Mielestäni kirjaston rooli on tärkeä. Yhteistyö tuo samalla linkkejä kuntaan päin ja muihin yhdistyksiin, sekä toimijoihin.
- - voisihan pitää infopäivän jossa olisi mukana useampi järjestö. Järjestöt tekisivät itseään tunnetuksi kuntalaisille.
- Meille seurakuntana toimiva yhteisöllisyys on erittäin merkittävä asia ja hyvinvoinnin tae. Panostamme asiaan omalla tahollamme tällä hetkellä mm siten että yksi työntekijämme koordinoi vapaaehtoistyötä ja sitä paikkakunnallamme tekeviä yhteisöjä.
- Juuri tämänkaltaista uutta lähestymistapaa kuntamme kaipaa. Kulttuuri ei enää ole jokin mystinen "hienotuharraste", vaan jotain, joka on kaikkien kuntalaisten ulottuvilla ja kaikille mukautuvaa toimintaa arjessa.
- Kirjastossa olisi hyvä olla yhdistyksillä myös oma seinä missä olisi vain liminkalaisten yhdistyksien ilmoituksia ja esittelyitä